

Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Svitava pro období 2014–2020

Analytická a strategická část

29. 8. 2014

REALIZAČNÍ TÝM SCLLD:

Předseda komise:

Vladimír Buchta – vedení týmu, předseda MAS, starosta obce Vendolí, místopředseda Mikroregionu Svitavsko

Členové komise:

Ing. Jiří Škrabal – koordinátor prací, administrátor OPTP

Ing. Břetislav Vévoda – metodik SCLLD

Eduard Jedlička – člen MAS a manažer MAS

Zdeněk Kadlec - starosta obce Chrastavec a důvěrník svazku obcí Mikroregion Brněnec

Petr Kovář – starosta obce Opatov a důvěrník svazku obcí Mikroregion Svitavsko

Petr Škoda, DiS. – člen MAS a projektový manažer MAS

Další aktivní nebo dobrovolní spolupracovníci:

Pavel Čížek – místostarosta města Svitavy

Petr Havlíček – člen MAS a starosta obce Vítějeves

Aneta Báčová – studentka fakulty Masarykovy univerzity

Bc. Ondřej Klička – spolupracovník MAS a student magisterského studia regionální geografie

Jindřich Buk – zpracovatel automatizované sumarizace dotazníkového šetření

Bc. Veronika Košťálová – studentka magisterského studia regionální geografie na Univerzitě Palackého

OBSAH

ÚVOD.....	4
1. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU	6
1.1. Základní informace o MAS	6
1.2. Historie MAS	6
1.3. Vyhodnocení minulých rozvojových aktivit.....	12
2. ANALYTICKÁ ČÁST	18
2.1. Vyhodnocení stavu území – socioekonomická analýza	18
2.1.1. Obyvatelstvo	18
2.1.2. Život v obcích.....	25
2.1.3. Občanská vybavenost a služby	28
2.1.4. Technická infrastruktura	34
2.1.5. Doprava.....	38
2.1.6. Ekonomika a trh práce.....	44
2.1.7. Cestovní ruch.....	50
2.1.8. Životní prostředí	53
2.1.9. Veřejná správa.....	57
2.2. Názory aktérů na stav území.....	60
2.2.1. Názory obyvatel.....	60
2.2.2. Názory podnikatelů.....	61
2.2.3. Názory neziskových organizací.....	63
2.3. Rozvojový potenciál území	64
2.3.1. Koordinace a řízení rozvoje.....	64
2.3.2. Spolupráce v rámci území a vnější vztahy	64
2.3.3. Spolupráce s jinými MAS.....	65
2.3.4. Rozvojová území	65
2.4. Analýza rozvojových problémů a potřeb	65
2.5. SWOT analýza.....	69
3. STRATEGICKÁ ČÁST	74
3.1. Vize a strategický cíl	74
3.2. Priority, specifické cíle a opatření.....	76
SEZNAMY	81
PŘÍLOHY	83
Příloha 1: Základní data za jednotlivé obce na území MAS Svitava	83
Příloha 2: Projekty PRV 2009–2014 a dotazníková šetření 2014	101

ÚVOD

Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Svitava – zkratkou s použitím angličtiny „SCLLD“ – je celkovou střednědobou strategií, která vychází ze záměrů dlouhodobého udržitelného rozvoje území a hlavním nástrojem pro podporu rozvoje území MAS v daném programovém období EU a pro uplatnění komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD). Jde o ucelený rozvojový dokument, vztahující se na území působnosti MAS. Propojuje subjekty, záměry a zdroje. Má širší záběr než Programové rámce, které budou dopracovány ve stanovených termínech a stanou se její součástí.

Strategie čerpá z **Rozvojové strategie MAS Svitava** schválené valnou hromadou MAS v červnu 2007. Důležitým vodítkem pro tvorbu tehdejší strategie MAS byly dialogy mezi představiteli veřejné správy, neziskovým sektorem a podnikateli a dotazníková šetření mezi občany žijícími na území MAS, neziskovými organizacemi, podnikateli a obcemi s cílem identifikovat potřeby v tomto území a získat znalost projektových záměrů těchto subjektů. K dotazníkům byl zároveň připojen propagační materiál informující o založení a zaměření práce místních akčních skupin v České republice. Rozvojová strategie Místní akční skupiny Svitava tehdy byla rozeslána všem členům MAS a je i nadále dostupná na webových stránkách MAS Svitava www.massvitava.cz.

Hned následující rok 2008 byl zpracován Strategický plán Leader, který sloužil jako příloha k žádosti o podporu MAS Svitava z Programu rozvoje venkova. I v tomto případě byly do území působnosti MAS rozeslány dotazníky a uskutečněna jednání s cílem aktualizace projektových záměrů, které pak byly podkladem pro volbu Fichí.

Oba uvedené strategické dokumenty byly tvořeny a v konečné verzi vypracovány Regionální rozvojovou agenturou Pardubického kraje, která poskytla odborné a metodické vedení všech prací a průzkumů včetně závěrů a provedla jejich finální zpracování.

V průběhu plnění byl Strategický plán Leader třikrát aktualizován. První aktualizace proběhla v březnu 2011, kdy bylo reagováno především na změny Pravidel usměrňující fungování místních akčních skupin a postupů při realizaci projektů v rámci Programu rozvoje venkova. Návrh prvních aktualizčních úprav byl připraven kanceláří MAS, projednala je Pracovní komise pro úpravu SPL a Fichí a byly projednány a schváleny v březnové Valné hromadě MAS Svitava roku 2011. Druhá aktualizace byla uskutečněna v prosinci 2011 především v reakci na provedené Střednědobé hodnocení (evaluaci) v polovině období realizace SPL. Poslední aktualizace byla provedena usnesením 10. valné hromady sdružení v prosinci 2012, kdy došlo především k úpravě finančního plánu realizace SPL před závěrem programového období.

Práce na **Integrované strategii komunitně vedeného místního rozvoje** s cílovým rokem 2020 byly zahájeny ve IV. čtvrtletí 2012. Tato nová strategie, proti předchozím strategickým plánům, je proti předchozí strategii komplexnější, protože v novém programovém období do roku 2020 se předpokládá i znatelné rozšíření působnosti místních akčních skupin ve smyslu tzv. **KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE (CLLD)** v širší oblasti, než prakticky jen v rámci Programu rozvoje venkova, jako tomu bylo převážně dosud. K řízení prací na aktualizaci strategie byla Radou MAS v listopadu 2012 ustavena pětičlenná Pracovní skupina pro strategii s tím, že bude postupně rozšiřována o další členy a spolupracovníky, a to nejen z řad členů MAS, ale i z odborníků a zástupců měst a obcí. K rozšiřování skupiny skutečně došlo a konečné složení Pracovní skupiny je uvedeno na úvodní obálce tohoto dokumentu.

Strategie má čtyři základní části:

- 1) Popis území a zdůvodnění výběru – základní rámec fungování MAS
- 2) Analytická část – zachycení situace v území
- 3) Strategická část – stanovení směřování rozvoje a způsobů naplňování rozvoje
- 4) Implementační část – stanovení mechanismů a podpory naplňování SCLLD

Na SCLLD budou navazovat programové rámce specifikující vazby SCLLD k jednotlivým operačním programům. Programové rámce budou seskupeny v tzv. Integrovaném akčním plánu rozvoje území MAS.

Tento strategický dokument byl zpracován v rámci projektu OP TP „Podpora absorpční kapacity“ (CZ.1.08), jehož nositelem je Ministerstvo pro místní rozvoj.

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

1. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU

1.1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS

IDENTIFIKACE PRÁVNICKÉ OSOBY

Tabulka 1 - Identifikace právnické osoby

Název místní akční skupiny:	Místní akční skupina Svitava
IČ:	270 23 621
Právní forma:	spolek podle § 214 a násl. občanského zákona
Sídlo:	Koclířov 134, PSČ 569 11
Bankovní spojení:	Česká spořitelna a.s., účet č. 1213544399/0800
Statutární zástupce:	Vladimír Buchta, předseda
Kraj:	Pardubický
NUTS II.:	Severovýchod
Založení MAS:	16.2.2006
Úvodní strategie:	Rozvojová strategie MAS Svitava - 2007
Strategický plán Leader 2009-13:	schválen říjen 2008 a 3x aktualizován

1.2. HISTORIE MAS

S přípravou vzniku místní akční skupiny bylo započato v roce 2005, kdy starostové obcí Mikroregionu Svitavsko na společném jednání DSO souhlasili s ustavením přípravného týmu a kdy byl vyslán k proškolení budoucí první manažer MAS. Jako právnická osoba vznikla MAS Svitava registrací do seznamu občanských sdružení u Ministerstva vnitra ČR ke dni 16. února 2006. Od 1. ledna 2014 je MAS Svitava ve smyslu nového občanského zákona spolkem. Od počátku měla MAS vytvořeny orgány potřebné jak pro fungování metodou Leader, tak z hlediska právní formy (valnou hromadu, radu sdružení jako statutární orgán a programový výbor, revizní komisi, monitorovací a výběrovou komisi). Počet členů se postupně vyvíjel až do současných 31, když obce jsou zastupovány prostřednictvím obou dobrovolných svazků obcí (Mikroregionem Brněnec a Mikroregionem Svitavsko). Vedle takto zastoupených obcí, jsou členy podnikající subjekty (právnické osoby i OSVČ), nevládní neziskové organizace, právnické osoby založené obcemi a také několik nepodnikajících fyzických osob (podrobněji v příloze). Vytvořené místní partnerství se sice hlavně v počátcích opíralo o starosty obcí, ale dobře spolupracuje i většina členů, takže se za celé trvání MAS nevyskytly žádné rozpory nebo nedorozumění. O své činnosti MAS informovala vždy nejen na zasedáních svých orgánů, ale vydávala o své práci informační listy a v posledních letech také tištěné zpravodaje, obvykle v pololetní periodicitě.

Za období více jak osmiletého fungování si MAS osvojila bezproblémovou společnou týmovou práci z různých zájmových skupin a rozdílného socioekonomického prostředí. Pokud jde o financování nutných režijních výdajů, bylo zpočátku zabezpečováno pouze z příspěvků členů MAS (MAS neuspěla s žádostí o dotaci v projektu „osvojování schopností“), později pak z podílu vypočteného z obdržené alokace PRV (Programu rozvoje venkova v gesci Ministerstva zemědělství ČR), když byla v rámci PRV podpořena ve skupině dodatečně vybraných (+30 MAS) od roku 2009. Kancelář MAS byla po celé období obsazena jedním manažerem, takže zdaleka nebyl využíván limit možných 20 %

z obdržené alokace PRV (dosavadní skutečné čerpání dosáhlo v období 2009 až 2013 v průměru 11 %). To bylo možné i z toho důvodu, že MAS nevykonávala žádnou jinou činnost než realizaci svého Strategického plánu Leader v rámci PRV. K financování činnosti jsou využívány členské příspěvky, které byly postupně upraveny tak, že prostřednictvím obou dobrovolných svazků obcí je převáděn podíl 3 Kč na občana obce, podnikatelské subjekty platí 300 Kč a fyzické osoby a neziskové subjekty 100 Kč ročně; celkový roční výnos příspěvků převyšuje 90 tis. Kč.

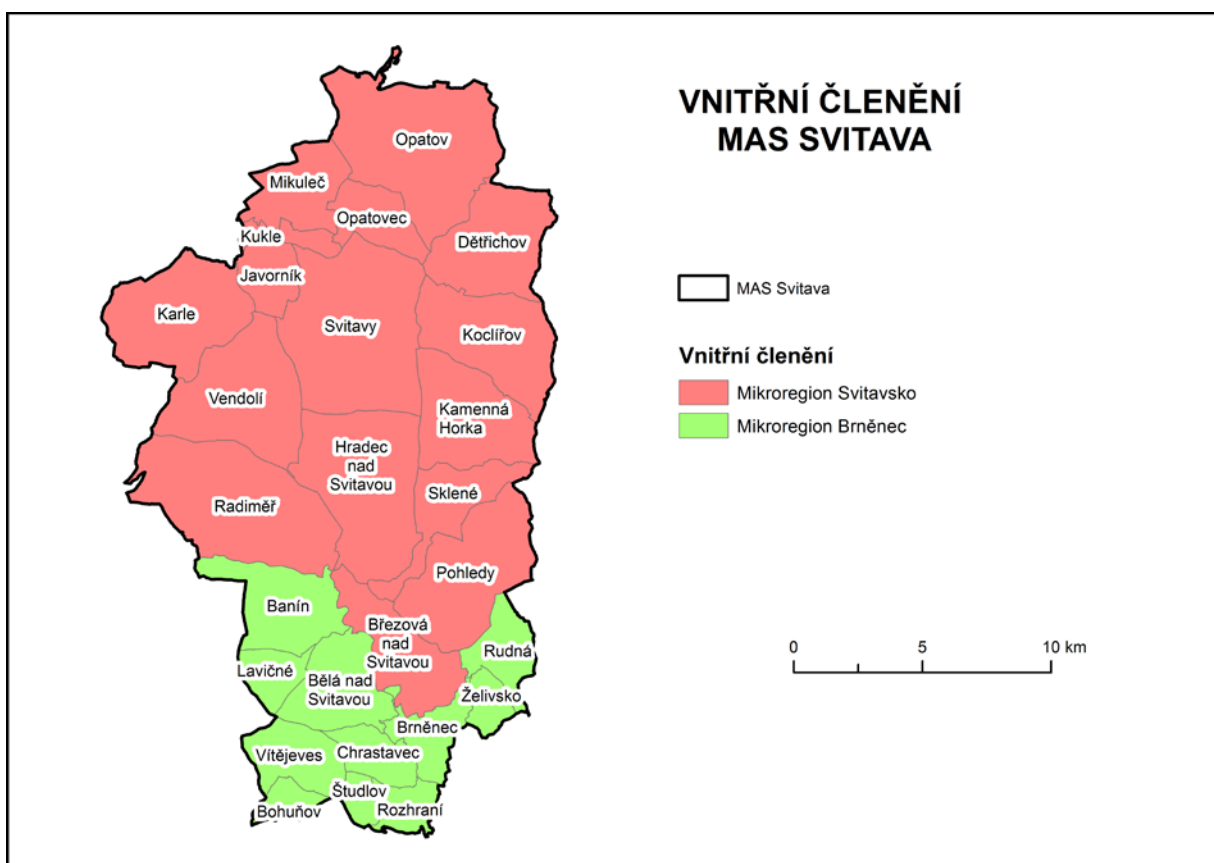
Území působnosti MAS v průběhu fungování zůstalo neměnné.

Tabulka 2 - Územní působnost MAS Svitava

	Při schválení SPL 2008	Stav k 31. 12. 2013
Počet obcí v regionu působnosti	27	27
Počet obyvatel ¹⁾	31059	31055
Rozloha MAS (km ²)	339,81	339,81
Počet členů celkem	21	31 ²⁾
z toho: soukromý sektor	17	27
veřejný sektor	4	4

¹⁾ Zdroj: ČSÚ, stav ke 31. 12. 2008 a k 31. 12. 2013

²⁾ Viz aktuální seznam v příloze

Obrázek 1 - Vnitřní členění MAS Svitava

Seznam obcí v působnosti MAS Svitava:

Tabulka 3 - Obce podle svazků obcí a abecedního pořadí

 Mikroregion Svitavsko		 Mikroregion Brněnec	
Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Březová nad Svitavou Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 1 719		Banín Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 325
	Dětrichov Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 332		Bělá nad Svitavou Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 542
	Hradec nad Svitavou Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 1 670	Nemá znak	Bohuňov Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 165
	Javorník Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 384		Brněnec S místními částmi: Chrastová Lhota, Moravská Chrastová, Podlesí Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 1 306

	<p>Kamenná Horka Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 297</p>		<p>Chrastavec S místní částí: Půlpecen Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 225</p>
	<p>Karle S místní částí: Ostrý Kámen Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 394</p>		<p>Lavičné Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 114</p>
	<p>Koclířov S místními částmi: Hřebeč Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 693</p>		<p>Rozhraní Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 337</p>
	<p>Kukle Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 75</p>		<p>Rudná Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 174</p>
	<p>Mikuleč Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 224</p>		<p>Študlov Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 136</p>

	<p>Opatov Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 1 159</p>		<p>Vítějeves Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 401</p>
	<p>Opatovec Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 671</p>	<p>Nemá znak</p>	<p>Želivsko S místní částí: Horáková Lhota Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 33</p>
	<p>Pohledy S místní částí: Horní Hynčina Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 330</p>		
	<p>Radiměř Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 1094</p>		
	<p>Sklené Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 228</p>		

	<p>Svitavy S místními částmi: Město, Předměstí, Lačnov, Lány Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 17 040</p>	
	<p>Vendolí Počet obyvatel k 1. 1. 2014: 987</p>	<p>Součty za svazky: Mikroregion Brněnec 11 obcí, 3758 obyv. Mikroregion Svitavsko 16 obcí, 27297 obyv.</p>

Důvodem vzniku MAS v rámci obou dobrovolných svazků obcí byly tradiční vazby obcí a také skutečnost, že Mikroregion Brněnec by samostatně vlastní místní akční skupinu ani založit nemohl z důvodu nízkého součtu obyvatel v území. Byl tak uplatněn solidární přístup, který obce Brněnecka oceňují. Pojítkem území je také **řeka Svitava**, která dala vzniklé místní akční skupině pojmenování a vstoupila také do názvu jejího Strategického plánu Leader („Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít“) na období do roku 2013. Výhodná je i společná příslušnost všech obcí tvořících MAS do správního obvodu obce s rozšířenou působností v městě Svitavy (ORP Svitavy). Územní působnost MAS a správní obvod ORP Svitavy se odlišují pouze příslušností jediné obce, když do ORP navíc spadá obec Rohozná.

Celé území MAS se nachází v území státem podporovaných regionů. Podle usnesení vlády ČR č. 141/2010 byl za region se soustředěnou podporou státu označen pro období 2010 až 2013 celý okres Svitavy. Pro nynější období pak je **usnesením vlády ČR č. 344/2013 vymezen jako hospodářsky problémový region správní obvod ORP Svitavy.**

Okres Svitavy je dlouhodobě veden jako hospodářsky slabý region. Důvodem pro zařazení území k podpoře ze strany státu jsou jednak méně příznivé podmínky pro rozvoj zemědělské výroby a jednak **vyšší míra nezaměstnanosti**, než je průměrná republiková úroveň. Tyto důvody se výrazně projevují ve většině obcí regionu působnosti MAS Svitava. Podle návrhu typologie území dle typu venkova a počtu obyvatel zpracované ministerstvem pro místní rozvoj v roce 2012 jsou obce Bělá nad Svitavou, Bohuňov, Brněnec, Dětfichov, Chrastavec, Karle, Lavičné, Mikuleč, Rozhraní, Rudná, Sklené, Študlov a Vítějeves, tedy 13 obcí z celkových 27, zařazeny do periferní sféry. Jedinou obcí (paradoxně, když má pouhých 74 obyvatel) označenou za rozvojovou, je Kukle. Ostatních 13 obcí (včetně obou měst) je řazeno do stabilizované kategorie.

Uvedené skutečnosti se odrážejí jak v této strategii, tak i v praxi státu a kraje. Podle citovaného zákona jsou pověřené obecní úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností povinny zajišťovat

úkoly spojené s procesem podpory regionálního rozvoje, zejména jsou povinny na žádost ministerstva nebo kraje poskytnout nezbytnou součinnost při přípravě a realizaci strategie regionálního rozvoje, státních programů regionálního rozvoje a programů rozvoje územního obvodu kraje. K plnění těchto povinností je městský úřad Svitavy připraven a má k tomu zpracovánu většinu potřebných podkladů.

Do charakteristiky území lze zařadit také dodnes pociťované historické souvislosti – tato oblast ležící na pomezí Čech a Moravy byla v minulosti osídlena převážně německým obyvatelstvem, které bylo po druhé světové válce odsunuto a území bylo dosídleno obyvatelstvem českým.

Oblast MAS je geograficky spojena s kontroverzní osobností Oskara Schindlera, rodáka ze Svitav, který za 2. světové války zachránil život 1200 Židům tím, že je zaměstnal ve své továrně v Brněnci. V Městském muzeu a galerii Svitavy je umístěna trvalá expozice spojená s tímto tématem a na ulici Poličské ve Svitavách je proti rodnému domu O. Schindlera umístěn památník.

Pro oblast Svitavska, stejně jako pro Poličsko a Moravskotřebovsko, jsou pro vesnickou architekturu typické usedlosti se čtyřbokými dvory, které vytvářejí charakter místních vesnic.

Správním i přirozeným centrem území MAS je město Svitavy. Od nepaměti má město významnou komunikační polohu. V současné době leží na křižovatce dopravních tahů silničních ve směru východ – západ (silnice I/35) a ve směru sever – jih (silnice I/34) i na trase železničního koridoru Praha – Česká Třebová – Brno.

Území MAS leží v nadmořské výšce 356 – 670 m n. m. Územím prochází evropské rozvodí a také česko-moravská historická hranice.

Ze zemědělského hlediska se jedná o **bramborářsko – obilnářskou oblast**, pěstují se zde méně náročné zemědělské plodiny. 60 % území MAS je tvořeno zemědělskou půdou (z toho orná půda tvoří $\frac{3}{4}$), 31 % území pokrývají lesy. Lesy jsou využívány k hospodářskému i rekreačnímu účelu. Obce, ležící v záplavovém území, musí řešit povodňová ohrožení. V posledních deseti letech byla prováděna protipovodňová opatření hlavně v okolí města Svitavy.

1.3. VYHODNOCENÍ MINULÝCH ROZVOJOVÝCH AKTIVIT

Z hodnocení monitorovacích indikátorů vytyčených ve Strategickém plánu Leader MAS Svitava vyplývá, že většina indikátorů byla/bude splněna nad limit plánovaných hodnot realizací projektů dotovaných z Programu rozvoje venkova prostřednictvím MAS Svitava, s výjimkou počtu lůžek pro cestovní ruch a pěších komunikací. Indikátor vzdělávání byl plněn bez toho, že by byla žádána dotační podpora, a to převážně v součinnosti MAS s Regionální školou obnovy venkova Koclířov vlastním financováním (např. semináře ke kronikám obcí, k novelám zákonů o DPH, zadávání veřejných zakázek, k obecním registrům a všeobecný kurz pro starosty zvolené v r. 2010).

Tabulka 4 - Souhrnný přehled monitorovaných indikátorů

Souhrnný přehled monitorovacích indikátorů					% dosažení	
Parametr – popis	Měřítko (počet, km ap.)	Cílový stav podle SPL	Stav k 29.7.2014 (v realizaci)	Konečný stav - očekávaný	cílové hodnoty	
					Stav % k 29.7.2014	Konečný stav %
Nově vytvořená trvalá pracovní místa	pracovní místo	2	2+ (1)	3	100	150
Nově vzniklá lůžka (bez přistýlek) pro cestovní ruch	lůžko	18	7	7	39	39
Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělské a lesní výroby (nové technologie, výsledky diverzifikace apod.)	technologie	7	7+ (3)	10	100	143
Nová a rekonstruovaná zařízení pro kulturní a společenský život	zařízení	8	15 + (8)	23	188	288
Obnova projektů dědictví venkova vč. muzeí a výstavních prostor	objekt	6	16	16	267	267
Budování hřišť a podobných zařízení pro mládež	projekt	7	12 + (2)	14	171	200
Plochy komunikací a veřejných prostranství	m2	600	6637,55 + (1418)	8055,55	1 106	1 343
Délka vytvořených pěších tras a stezek	km	3	0,2	0,2	7	7
Projekty s pozitivním vlivem na životní prostředí (vč. odstranění brownfields, úspor OZE, odstraňování živelných škod)	projekt	18	31 + (10)	41	172	228
Vzdělávání: počet vzdělávacích akcí/absolvovalo osob	počet akcí/osob	3.36	Fiche byla zrušena	nahrazeno nedotovanými školeními pořádanými MAS Svitava		

V tabulce 4 je hodnoceno jednak jejich aktuální plnění a jednak očekávané plnění výsledků realizace projektů včetně projektů dosud nerealizovaných (sem patří všechny projekty poslední 6. výzvy a nedokončené projekty z předcházejících výzev). Indikátory byly voleny tak, aby vyjadřovaly měřitelné jednotky s významem pro regionální strategii v období 2008-2013 s dvouletým přesahem.

Tabulka 5 - Stav realizace projektů z alokace MAS Svitava 2009-2014 (stav k 31. 7. 2014)

Fiche	Počty podaných žádostí o dotace	Počet vybraných žádostí ks	Počet odstoupených žádostí ks	Proplacené projekty		Zbývá dokončit nebo proplatit	
	1.-6. výzva			ks	Dotace tis. Kč	ks	Dotace tis. Kč
Fiche 1	9	8	0	4	612	4	1679
Fiche 2	4	3	1	2	550	0	0
Fiche 3	4	4	2	2	396	0	0
Fiche 4	13	11	1	7	4 009	3	549
Fiche 5	51	30	1+1*	20	8 140	8	2005
Fiche 6	13	7	0	6	2 267	1	303
Fiche 7	0	0	0	0	0	0	0
Fiche 8	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	94	63	6	41	15 974	16	4 536

*u projektu ukončena administrace pro žadatelem nesplnění podmínek – nebyl proplacen

Seznam Fichí:

- Fiche č. 1: Rozvoj zemědělských podniků
- Fiche č. 2: Lesní bohatství na Svitavsku
- Fiche č. 3: Podnikatelské aktivity v cestovním ruchu
- Fiche č. 4: Infrastruktura obcí to vyžaduje
- Fiche č. 5: Zlepšení kvality života obyvatel vesnic
- Fiche č. 6: Kulturní dědictví svitavského venkova
- Fiche č. 7: Vzdělávání (fiche byla zrušena)
- Fiche č. 8: Aktivity k podpoře venkovské turistiky

Seznam projektů vybraných k realizaci (57+2) je uveden v příloze (Tab. D 2 v datové příloze MAS).

MAS Svitava usilovala celkem 4 x o účast v projektech spolupráce s jinými MAS. Uspěla jen v projektu „Löw - Beerovy vily“ v součinnosti s MAS Boskovicko Plus. V projektu šlo o zdokumentování historie jmenované podnikatelské rodiny, která do území (od Svitavska, přes městyš Svitávka až do Brna) přinesla textilní tovární výrobu. Výstupem projektu je kniha, film, letáky a panely pro putovní výstavu a závěrečná konference k tématu projektu, která se uskutečnila 30. srpna 2014 ve Svitávce.

Řídící procesy a implementační mechanismy

Postup při výběru žádostí k dotační podpoře už prvotně upravoval Strategický plán Leader MAS Svitava s názvem „Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít“ a v průběhu všech šesti Výzev MAS se na něm v podstatě nic neměnilo.

Po standardních kontrolách podaných žádostí z hlediska administrativní úplnosti a přijatelnosti vzhledem k platné právní úpravě, byly žádosti vždy předány výběrové komisi k bodování. Na bodování se účastnili nejen zástupci členů MAS, ale i další přizvaní odborní hodnotitelé. Žádosti k bodování byly vždy hodnotitelům losovány tak, aby nedocházelo ke konfliktu zájmů a aby každý projekt byl hodnocen nejméně třemi osobami. Každý hodnotitel podepisoval čestné prohlášení o nepodjatosti a mlčenlivosti až do skončení výběru. Hodnotitelé pak žádosti obodovali podle stanovených preferenčních kritérií a protokol předali k projednání ve Výběrové komisi. Preferenční kritéria stanovená MAS byla postupně zpřesňována tak, aby byly zvýhodněny žádosti s nízkým rozpočtem a dotačním nárokem, projekty inovativní a podávané malými obcemi. Body přidělené od každého z hodnotitelů byly sečteny, vypočteny průměry a žádosti za každou z Fichí seřazeny sestupně podle počtu bodů. Na jednání komise byli zváni všichni členové-hodnotitelé VK, hlasováním pak rozhodovali členové tzv. Rozhodovací části VK, a to obvykle na společném jednání s Radou sdružení. Výsledkem jednání bylo doporučení k poskytnutí dotační podpory vybraným žádostem na základě bodového hodnocení a možné výše alokace k realizaci SPL v té které výzvě Rada sdružení celkem 3x přistoupila v zájmu uspokojení více žadatelů, k posílení alokace výzev z uspořené prostředků určených na financování režijních výdajů MAS.

Po výběru byly vždy seznamy vybraných a k podpoře nevybraných žádostí zveřejněny na internetových stránkách MAS Svitava. U SZIF byly všechny od MAS doporučené žádosti registrovány k dotační podpoře z PRV. Za celé období se nevyskytly žádné komplikace nebo kritika ze strany členů MAS nebo veřejnosti k rozhodnutí MAS o výběru projektů. Jedinou výjimkou bylo vyřazení žádosti, která by svým obodováním měla projít k dotační podpoře. Výběrová komise tehdy žádost nedoporučila, protože žádaným objemem dotace (pořízení traktoru s vysokými parametry a cenou) přesahovala rozsah zemědělské a lesní výroby žadatele. Žadatel se s MAS na řešení nedohodl a podal rozklad k SZIF. Postup MAS zde byl přezkoumán a schválen. Uvedená výjimka nespokojenosti žadatele byla jen potvrzením jinak souhlasného, klidného a spravedlivého řešení všech situací při výběru projektů k dotační podpoře a k plnění Strategického plánu Leader MAS vůbec v celém jeho období. Mezi členy MAS nedošlo k rozporům ani mezisektorově. Zástupci veřejného i soukromého sektoru jednali vždy konsenzuálně a se vzájemným pochopením.

Hodnocení implementačních procesů

Za dobu existence si MAS Svitava vydobyla v regionu své místo a postupně vešla ve známost nejen obcí, podnikatelů, ale i celé veřejnosti. Zpočátku MAS vydávala Informační listy, které byly rozšiřovány jednak členům a jednak prostřednictvím obecních úřadů. Od roku 2011 došlo k vydávání tištěného barevného Zpravodaje MAS, zpravidla dvou čísel ročně. Spolu s informačními listy tak bylo distribuováno 20 propagačních tiskovin. O činnosti MAS byl též pořízen krátký film, který je trvale k dispozici na internetových stránkách MAS a byl vydán i jako DVD. Sdružení uspořádalo několik školení a seminářů, zejména v souvislosti s novou legislativou nebo její novelizací. Převážně šlo o problematiku zajímavější obce, ale i jiných subjektů. Například šlo o novely zákona o DPH, veřejných zakázek a dalších. Se zájmem se setkal seminář k činnosti obecních kronikářů (obrazový záznam na webu MAS).

MAS se mnohokrát zúčastnila v různě velké pořadatelské spoluúčasti na akcích pořádaných pro veřejnost obcemi. Zapojila se též do velmi úspěšného a navštěvovaného Dne Integrovaného záchranného systému, kde prezentovala svou veřejně prospěšnou činnost. Ve spolupráci s Krajským

sdružením Národní sítě MAS se MAS Svitava opakovaně prezentovala na krajském stánku na národní výstavě Země živitelka v Českých Budějovicích nebo na každoročních konferencích „Venkov“.

Fungování MAS

Kancelář MAS je umístěna v Koclířově, v nájemních prostorách Kulturního domu v majetku obce. Financování provozu MAS je zajišťováno jednak z limitu na režijní výdaje odvozené z přidělených alokací PRV a jednak z výnosu členských příspěvků, z nich podstatnou část tvoří příspěvek obou mikroregionů, a to 3 % z počtu trvale bydlících obyvatel. Výjimečně měla MAS příjmy z pořádaných seminářů nebo za prováděnou lektorskou činnost. Režijní náklady plánované v ročních rozpočtech byly většinou nedočerpány a podíl z alokace (limit 20 %) nebyl v žádném roce využit. Podle zúčtování provedeného za období 2009 až 2013 mohlo být v rámci limitu 20 % na režii použito celkem 4 770 tis. Kč, skutečné čerpání v 5 letech dosáhlo jen 1 938 tis. Kč, tj. 40 % z možné limitní částky a vzhledem k výši alokace 8,1 %. Nízké čerpání umožnilo třikrát v průběhu období posílit alokaci k realizaci projektů a nyní i k vytvoření zdrojů na financování režie v roce 2014.

Úspory bylo dosaženo především na osobních výdajích. Pravidelně měsíčně byli odměňováni jen oba manažeři s přepočteným úvazkem cca 1 úvazek dohromady. Měsíčně pak byl podle výkazu práce odměňován předseda MAS, nepravidelně pak vypomáhající administrativní pracovník a ojedinele oba místopředsedové MAS. Z dalších nákladů tvoří největší část výdaje na propagaci a vedení účetnictví.

Plnění strategických cílů SPL 2009–2013

Strategický plán Leader MAS Svitava s názvem „Nehledání pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít“ obsahoval 4 strategické cíle.

Problémové okruhy strategického cíle 1 „Zvyšovat kvalitu života obyvatel venkovského regionu“ byly dobře splněny v okruzích Rozvoj obcí (budování technické infrastruktury, estetického vzhledu obcí a péče o veřejná prostranství) a Občanská vybavenost (podmínky pro sportovní, sociální, kulturní a společenské vyžití a volnočasové aktivity), o čemž svědčí množství podpořených projektů obcí a neziskových organizací. Okruh Dopravní infrastruktura byl plněn rovněž podporou více projektů obcí, avšak s výjimkou budování stezek pro pěší, kde obce dávaly přednost komunikacím pro vozidla, méně už pro chodce. Podpora problémového okruhu život obcí ze strany MAS mohla být větší, ale obce jen ojedinele žádaly o pořadatelskou účast MAS, když pokračovaly samostatně při organizování svých, většinou tradičních, akcí pro veřejnost. Plnění se tak projevilo jen ve spolupořádání několika veřejných akcí (dny IZS, slavnosti burčáku apod.) a v podpoře projektu žadatele Mikroregion Brněnec spočívajícím v budování společných posezení na návších 9 obcí.

Ve strategickém cíli 2 „zlepšovat péči o krajinu a ŽP“ byla v okruhu Obnovitelné zdroje energie poskytnuta dotační podpora projektu TJ Radiměř k rekonstrukci kabin, kde bylo pro sprchování využito ohřevu prostřednictvím slunečních panelů. Připravovanou účast MAS na projektu Zelená úsporám nakonec ministerstvo životního prostředí zrušilo. V problémovém okruhu Voda v krajině sice několik obcí provádělo protipovodňová opatření, ale získaly na ně většinou dotace z operačního programu Životní prostředí. Zato problémový okruh Dědictví venkova byl prostřednictvím MAS podpořen větším počtem dotací pro žadatele z prostředí obcí, církevních struktur a také u podnikatelů z řad fyzických osob.

Strategický cíl 3 „Zlepšovat podmínky pro ekonomický rozvoj území“ měl spočívat v poskytnutí podpory v rámci diverzifikace činností zemědělských podnikatelů směřovaného především pro rozvoj agroturistiky (jeden schválený projekt pro rekonstrukci zemědělské haly, který je dosud nerealizovaný, ale počítá s umožnění návštěv dětí), zřizování lůžek pro CR (vybraný žadatel od realizace upustil), takže v současné chvíli je obtížné tento cíl hodnotit. Jisté je, že takovýto cíl bude třeba stanovit i pro další období. Už s ohledem na to, že starostové obcí patřících do regionu působnosti MAS schválili v rámci projektu SMS jako volitelné téma rozvoje právě oblast cestovního ruchu. Konkrétní plnění v tomto cíli lze vykázat jen v nákupu zemědělské techniky pro potřebu dvou zemědělských podniků (bývalých družstev), jedné obce k ošetřování obecních lesů a lezecké výbavy pro lesního správce.

Ve strategickém cíli 4 „Zkvalitňování řízení MAS Svitava“ byly úkoly splněny s výjimkou navázání spolupráce se zahraniční místní akční skupinou (LAG), když uskutečněné pokusy zatím nevedly k uzavření patřičné dohody. Vnitrostátní součinnost s MAS je na dobré úrovni a MAS Svitava též uskutečňuje jeden projekt spolupráce. Problémový okruh „Management“ stanovil úkol omladit funkcionáře vedení. To bylo provedeno jednak zvolením mladšího předsedy MAS a jednak přijetím mladého projektového manažera MAS. Pokud jde o úkol zvýšit propagaci MAS, byly technicky zdokonaleny internetové stránky MAS Svitava a zavedeno vydávání tištěného (i elektronicky šířeného) zpravodaje.

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1. VYHODNOCENÍ STAVU ÚZEMÍ – SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA

2.1.1. Obyvatelstvo

Území působnosti MAS Svitava leží ve východní části Pardubického kraje, na českomoravském pomezí, ve střední části svitavského okresu, který na jihu hraničí s Jihomoravským krajem. Sousedními MAS jsou na západě Sdružení pro rozvoj Poličska se sídlem v Bystrém, na severozápadě MAS Litomyšlsko se sídlem v Proseči, na severu s MAS Orlicko se sídlem v Žamberku, na východě s MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko se sídlem v Jevíčku a na jihu – v Jihomoravském kraji – s MAS Pohoda venkova se sídlem ve Vískách.

Ve 27 obcích, které tvoří území MAS Svitava, žilo k 31. 12. 2013 celkem 31 055 obyvatel, tj. 6 % obyvatelstva kraje (k 31. 12. 2008 bylo 31 132 obyvatel). Hustota zalidnění 91,4 osob/km² je pod krajským průměrem. Ve dvou městech správního obvodu – Svitavách a Březové nad Svitavou – žije více jak 60 % všech obyvatel území MAS Svitava. Průměrná hustota zalidnění České republiky je 133 a Pardubického kraje 114 obyvatel/km². MAS má vyšší hustotu než je průměr v okrese Svitavy (76 obyvatel/km²), avšak ve srovnání s ostatními okresy Pardubického kraje nebo ČR, má území MAS zalidnění zřetelně nižší.

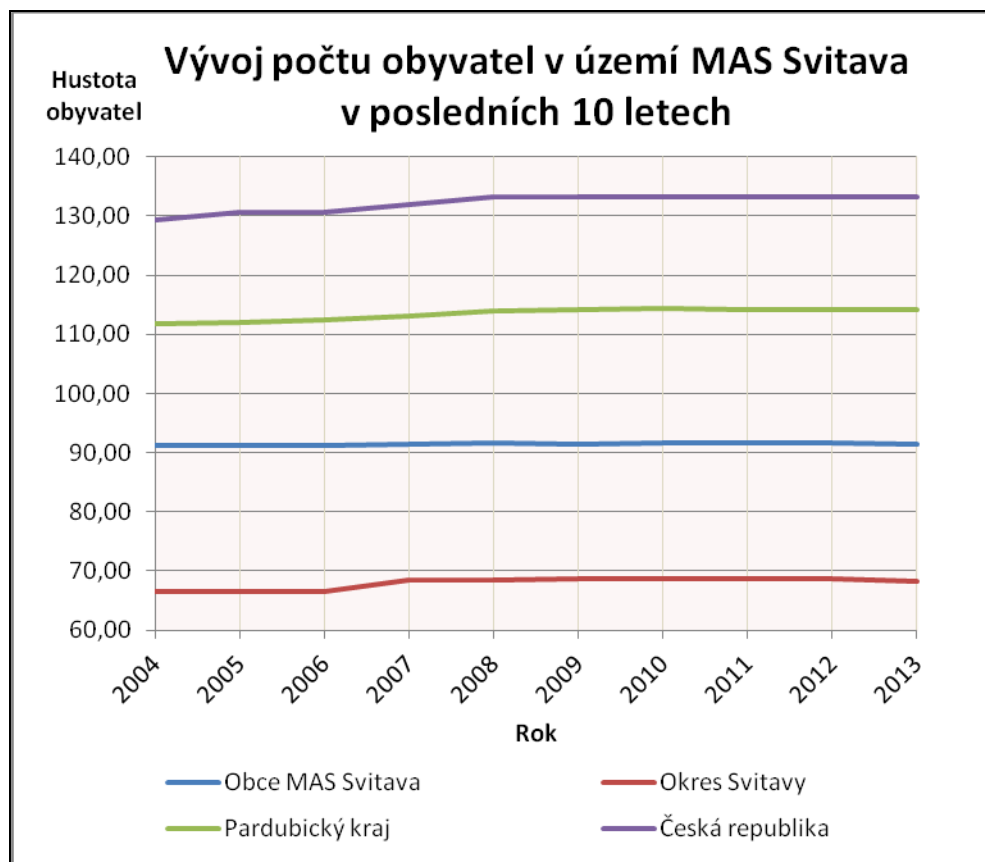
Tabulka 6 - Vývoj počtu obyvatel ORP Svitavy v letech 1869–2013

Rok	1869	1890	1900	1910	1930	1950	1961
Počet obyvatel	38 740	43 502	46 089	43 723	44 592	30 866	32 498
Rok	1970	1980	1991	2001	2006	2011	2013
Počet obyvatel	31 696	32 498	31 958	31 844	31 667	31 875	31 692

Zdroj: ČSÚ (SLBD)

Území správního obvodu ORP Svitavy (za MAS historická data nebyla dopočítávána, avšak data za ORP jsou s daty za MAS srovnatelná; proti území MAS má ORP jen o obec Rohoznou více) se v minulosti demograficky výrazně měnilo, což dokládá tabulka. V roce 1869, kdy došlo k prvnímu sčítání v moderní době, žilo v obcích území 38 tis. obyvatel.

Od roku 1890 dochází k postupnému přírůstku obyvatelstva až k hodnotám kolem 45 tisíc na začátku 20. století. V následujících letech až do roku 1950 došlo k výkyvům celkového počtu obyvatel. Obě světové války působily snižování počtu obyvatelstva, a po válce tak působil i odsun německého obyvatelstva tvořícího majoritní většinu ve značné části obcí regionu. Nově přistěhovalé české obyvatelstvo bylo nejprve nestabilní (vlna prospěchářského „zlatokopectví“) a do původních počtů k náhradě ztrát už nedošlo. V roce 1950 žilo na daném území 30 tis. obyvatel. Od konce padesátých let až po současnost již výkyvy v počtu obyvatel nejsou nikterak výrazné a počet obyvatel se pohybuje okolo 31 tis. obyvatel. Vývoj obyvatelstva koresponduje s demografickým vývojem České republiky.

Obrázek 2 - Srovnání vývoje počtu obyvatel MAS a vyšších územních jednotek 2004-2013

Zdroj: ČSÚ

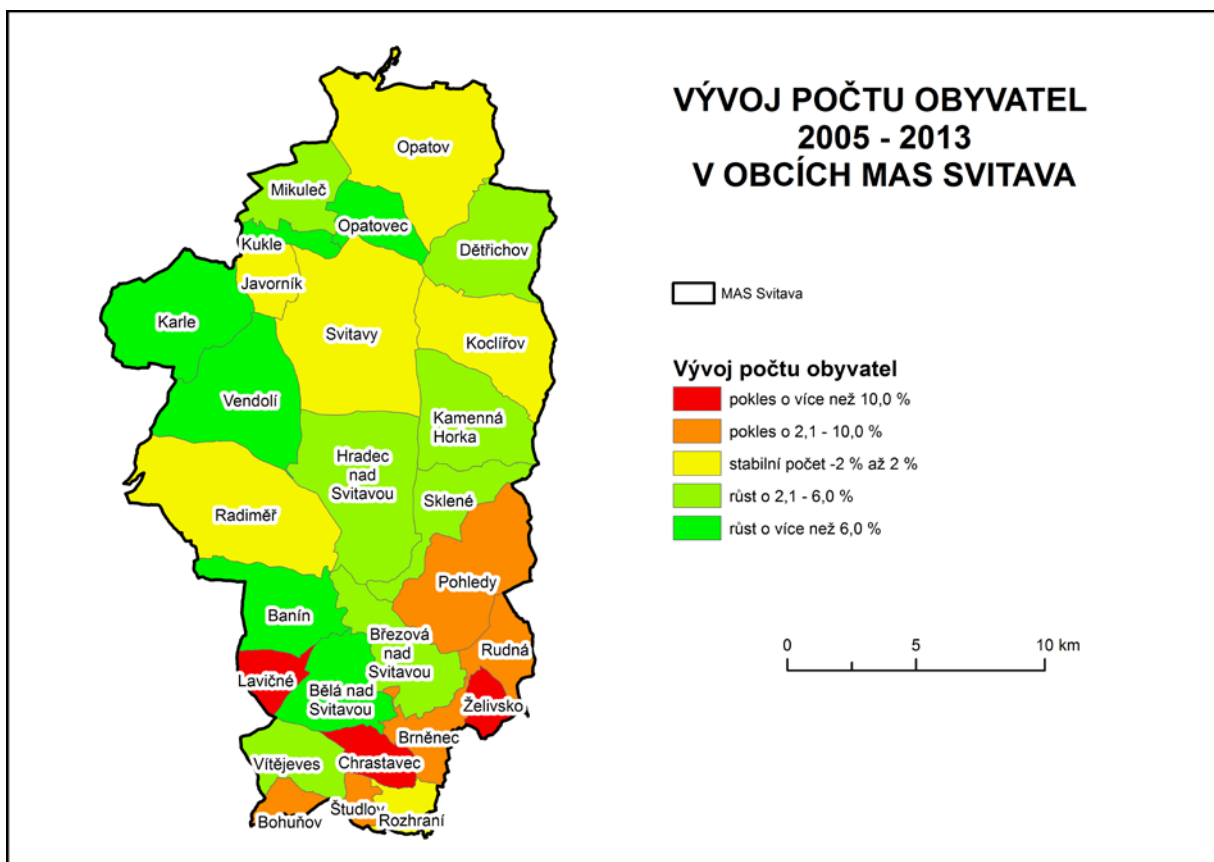
Pozn. Pro srovnatelnost jevu je počet obyvatel přepočten na hustotu obyvatel jednotlivých územních jednotek

Tabulka 7 - Vývoj počtu obyvatel v území MAS Svitava v posledních 10 letech

Vývoj počtu obyvatel k 31. 12.	Měrná jednotka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obce MAS Svitava	tis. osob	31,01	30,98	30,99	31,06	31,13	31,1	31,12	31,17	31,13	31,06
Okres Svitavy	tis.osob	101,9	101,8	101,8	104,8	104,9	105,2	105,2	105,1	105,1	104,6
Pardubický kraj	tis.osob	505,3	506	507,8	511,4	515,2	516,3	517,2	516,4	516,4	516
Česká republika	mil.osob	10,2	10,3	10,3	10,4	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5

Zdroj: ČSÚ

V krátkodobém sledování (viz tabulka Vývoj počtu obyvatel v desetiletém období) je počet obyvatel v území působnosti MAS Svitava stabilizovaný. Vždyť v porovnání počtu obyvatel v době vzniku MAS (konec roku 2005) k současnosti došlo ke zvýšení o pouhých 80 osob, tj. o 0,25 %. V desetileté řadě pak je rozdíl ještě menší (+48 osob). S počtem obyvatel pohybujícím se na úrovni 31 tisíc, je MAS Svitava vzhledem k velikosti dosavadních MAS na republikovém průměru.

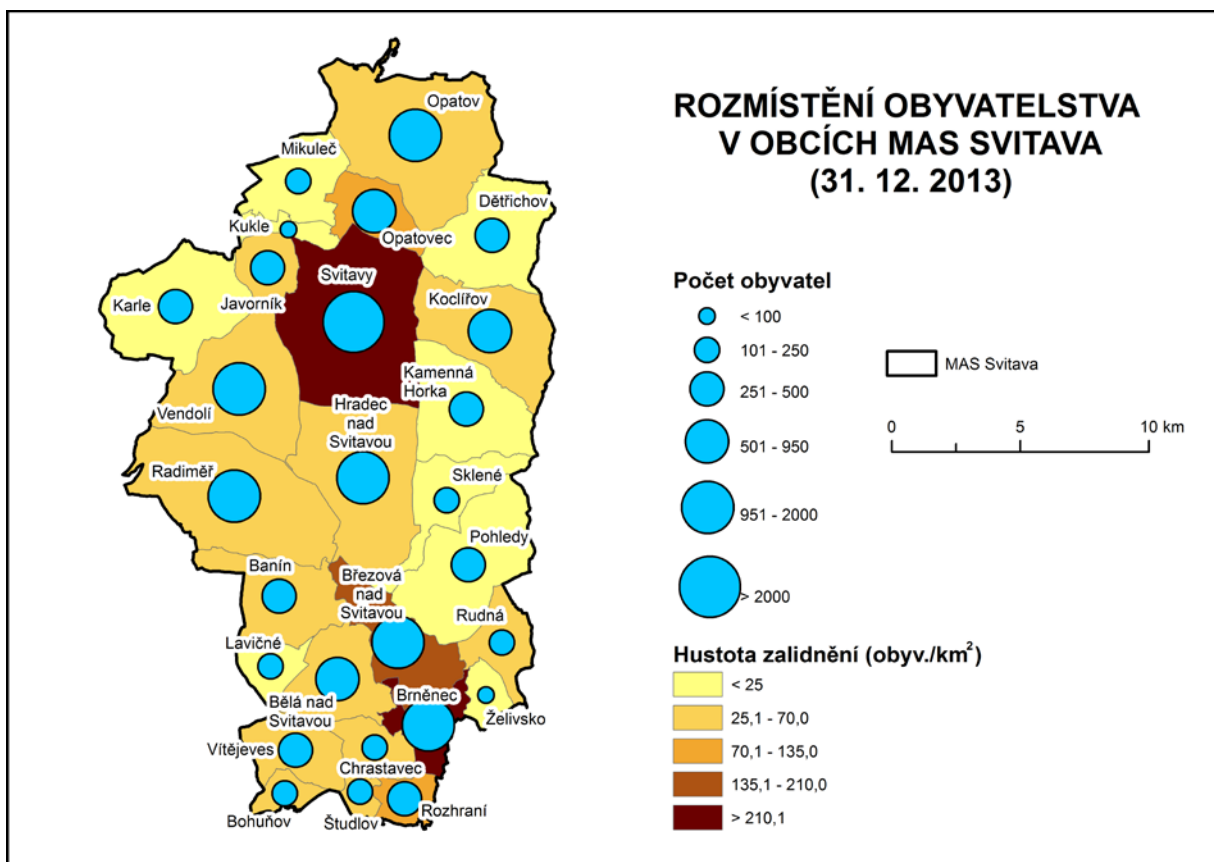
Obrázek 3 - Vývoj počtu obyvatel v letech 2005 až 2013

Zdroj: ČSÚ, 2013

Tabulka 8 - Vývoj počtu obyvatel na území MAS v období let 2008–2012 (31. 12.)

Území	Počet obyvatel		
	2008	2012	Změna (%)
Svazek obcí Mikroregion Brněnec	3 841	3 781	98,44
Svazek obcí Mikroregion Svitavsko	27 291	27 345	100,2
Celkem MAS Svitava	31 132	31 126	99,98
Pardubický kraj	515 185	516 440	100,24
ČR	10 467 542	10 516 125	100,46

Zdroj: ČSÚ

Obrázek 4 - Velikostní struktura obcí a hustota zalidnění v území MAS

Zdroj: ČSÚ, 2013

Z porovnání vývoje počtu obyvatel mezi oběma svazky obcí a celého území MAS vyplývá dlouhodobá stabilita obyvatel. V jednotlivých obcích (Tab. P. 1 v příloze) dochází k větším změnám jen ojediněle. Trvalé vylidňování potvrzuje nejmenší obec Želivsko, kde opět klesl počet obyvatel ze 45 na 33, tj. o celou jednu čtvrtinu. Zajímavé, že největší přírůstkový index 123 % naopak zaznamenala druhá nejmenší obec Kukle (z 60 na 74 obyvatel). To je vysvětlitelné tím, že Kukle je v blízkosti Svitav, dobře komunikačně napojená a s připravenými a levnými stavebními parcelami; tyto přednosti vedou k výstavbě rodinných domů v klidném prostředí, kdežto u Želivska je tomu přesně naopak. Všechny obce do 200 obyvatel, mimo zmíněnou Kukli, mají záporné saldo. Dvouciferné procentuální přírůstky mají obce, v nichž mají k dispozici stavební pozemky.

Tabulka 9 - Věková struktura a její vývoj

MAS	Podíl obyvatel ve věkové skupině (%)									Index stáří		
	0–14 let			15–64 let			65 a více let			1991	2011	2013
	1991	2011	2013	1991	2011	2013	1991	2011	2013			
Svitava	21,3	15,2	15,7	66,7	69,4	68,1	12,1	15,3	16,3	56,8	100,5	109,5

Pozn. index stáří = (obyvatelé 65+)/(obyvatelé 0-14)*100

Zdroj: ČSÚ (SLDB)

Struktura obyvatelstva podle věku poskytuje důležité informace a odvíjejí se od ní i další demografické charakteristiky. Struktura obyvatelstva v mnohých obcích poukazuje často na stárnutí obyvatel a vystěhovávání mladších obyvatel z periferních oblastí do center.

Počet obyvatel v produktivním věku (15 až 64 let) se v Pardubickém kraji pohybuje kolem 67 % v tomto srovnání je území MAS rovno krajskému průměru. Index stáří v roce 2013 v kraji činil 116,1 v území MAS Svitava byl o poznání lepší – 109,5. Všeobecně ve všech regionech ovšem platí trend rychlého zvyšování indexu, tedy stárnutí populace – viz srovnání v pravé části tabulky.

Vzdělanost obyvatelstva

Důležitou charakteristikou obyvatel, která mimo jiné také ovlivňuje jejich uplatnitelnost na trhu práce, je vzdělanost. Úroveň vzdělanosti obyvatel MAS za období let 2001–2011 zvýšila (snížil se podíl obyvatel se základním vzděláním a bez maturity; vzrostl podíl obyvatel se středoškolským a vysokoškolským vzděláním). Mezi lety 2001 a 2011 se podíl osob se základním vzděláním a bez maturity snížil zhruba o 5 procentních bodů, podíl osob s maturitou a vysokoškolským vzděláním o stejný podíl vzrostl. Vzdělanost na území MAS ale stále nedosahuje republikových a krajských hodnot. Úroveň okresu zhruba kopíruje.

Tabulka 10 - Vzdělanostní struktura obyvatel starších 15 let podle nejvyššího dosaženého vzdělání

Území	Obyvatelstvo podle vzdělání (%)				Obyvatelstvo podle vzdělání (%)			
	2001				2011			
	Základní a bez vzdělání	Střední bez maturity	Střední s maturitou	Vysokoškolské	Základní a bez vzdělání	Střední bez maturity	Střední s maturitou	Vysokoškolské
MAS Svitava	25,3	41,8	25,5	5,6	21,1	40,7	27,1	8,2
<i>k porovnání:</i>								
Okres Svitavy	25,6	41,8	21,9	5,8	21,5	40,1	27,1	8,5
Pardubický kraj	24,8	38	25,2	8,9	19,1	38,2	29,6	10,3
ČR	23,5	38	28,4	8,9	18	33	31,2	12,5

Pozn.: rozdíly do 100 % jsou v nastavbovém studiu

Zdroj: ČSÚ (SLBD)

Na vzdělávání dospělých se v regionu podílí např. Akademie Jana Amose Komenského ve Svitavách, Agrární komora, Hospodářská komora Pardubického kraje, Regionální škola obnovy venkova Koclířov, školící středisko Hejduk CZ, s.r.o., rekvalifikační kurzy zajišťuje Úřad práce ve Svitavách, pro seniory funguje při gymnáziu ve Svitavách Univerzita třetího věku. Velké množství subjektů nabízí školení k účetnictví nebo aktuálním právním novelám. Několik firem také nabízí poradenství v záležitostech podnikání. Zmíněná Regionální škola obnovy venkova se s MAS Svitava úzce sblížila pořádáním některých společných kurzů a seminářů a také tím, že vedoucí funkcionáři jsou téměř totožní. Vzdělávání specializované na ženy-matky zavedlo Mateřské centrum Krůček ve Svitavách.

Strukturu obyvatelstva uvnitř území můžeme členit z několika hledisek. Pokud jde o velikost sídel, jsou v území dvě města a 25 obcí. Město Březová nad Svitavou se počtem obyvatel (kolem 1700) i svou vybaveností od Svitav odlišuje zásadně a jen o málo předstihuje obce s více jak tisícem občanů

(Hradec nad Svitavou, Brněnec, Opatov, Radiměř a těsně pod touto hranicí Vendolí). Porovnáváme-li území obou dobrovolných svazků obcí, pak v severní části (Mikroregion Svitavsko) proti části jižní (Mikroregion Brněnec) se nachází více větších obcí, kdežto v jižní části jsou spíše obce malé se spádovostí do Brněnce či Březové nad Svitavou, resp. přes krajskou hranici do Letovic (Jihomoravský kraj). Životní podmínky mezi oběma mikroregiony však nejsou – s výjimkou samotných Svitav – natolik odlišné, abychom dobrovolné svazky obcí posuzovali každý odděleně. Pro celé území působnosti MAS Svitava platí, že město Svitavy je jak administrativním, tak i společenským přirozeným centrem, jehož rozvoj je rozhodující pro fungování celého území MAS Svitava. **Město Svitavy proto musí realizovat svou úlohu danou Dohodou o partnerství (finální verze ze srpna 2014) specifikovanou v její části 3.1.3 neboť v případě zaostávání Svitav jako mikroregionálního centra, by hrozilo zaostávání celého území ORP a MAS.**

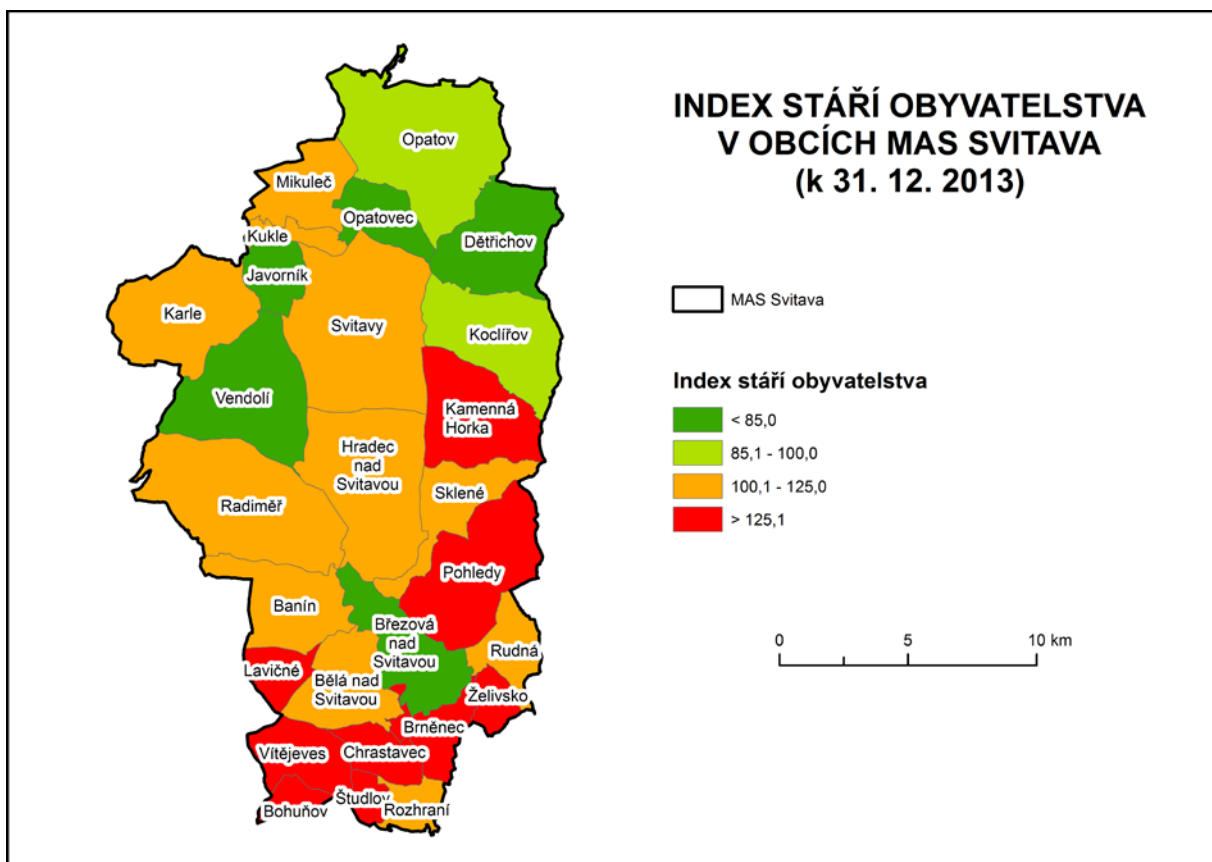
Složitější je posuzovat, které z měst vyšší kategorie je pro obyvatele území nejpřitažlivější. Administrativně, jako krajské město jsou to Pardubice, ale vzhledem k dřívějším vazbám a k minulé příslušnosti regionu, zůstávají v preferenci obyvatel pro svou vyšší vybavenost města Brno, Olomouc nebo Hradec Králové. Všechna tato města jsou poměrně dobře dostupná a ve shodné vzdálenosti 70 až 80 km od Svitav.

Tabulka 11 - Věková struktura obyvatel MAS k 31. 12. 2007 / 31. 12. 2010 / 31. 12. 2013 (v %)

Věková skupina	ČR	Pardubický kraj	Okres Svitavy	MAS Svitava
0-14 let	14 / 14 / 15,0	14,7 / 14,7 / 15,1	15,5 / 15,1 / 15,3	15 / 15 / 15,7
15-64 let	71 / 70 / 67,6	70,5 / 69,6 / 67,4	70,4 / 69,7 / 68,2	72 / 70 / 67,4
65 +	15 / 16 / 17,3	14,8 / 15,7 / 17,5	14,1 / 15,2 / 16,5	13 / 15 / 16,9
Celkem	100	100	100	100

Zdroj: ČSÚ, údaje kumulované za členské obce MAS

Z tabulky věkové struktury obyvatelstva jednotlivých obcí (Tab. P 2 v datové příloze) vyplývá, že oproti věkové struktuře ČR, Pardubického kraje i okresu Svitavy je v území MAS nadále vyšší zastoupení dětí do 14 let. Nižší podíl má i věková skupina obyvatel nad 65 let. Skupina osob v produktivním věku v porovnání s vyššími celky je v území MAS mírně pod průměrem.

Obrázek 5 - Index stáří v jednotlivých obcích území MAS Svitava

Zdroj: ČSÚ, 2013

Z porovnání plyne, že území MAS má příznivější index stáří (struktura obyvatel je „mladší“) než ve srovnávaných regionech. Index stáří vyjadřuje zastoupení osob nad 64 let na 100 dětí do 14 let. Při srovnávání mezi obcemi dochází k velké variabilitě. Nejnižší hodnotu (67,4) má index v Březové nad Svitavou, kde téměř celou jednu pětinu tvoří děti do 14 let. Převaha dětí nad seniory je také ve Vendolí, Dětřichově, Opatovci, Javorníku, Opatově a Koclířově. Naopak nejvyšší index má už dlouhodobě Chrastavec (305) a index nad 150 mají obce Bohuňov, Lavičné a Brněnec.

Hodnota indexu za celé území se v čase postupně trvale zhoršuje, ale tak se děje i v ostatních územních celcích. Je to zřejmě důsledek zvyšujícího se věku dožití a nižší porodnosti. Vzpomeňme, že index v regionu MAS činil 87 v roce 2007, 96 v roce 2010 a 104 v roce 2012 a 107,9 v roce 2013 (Tab. P. 2 v datové příloze).

Území okresu, tedy i území MAS, je z národnostního hlediska osídleno homogenně, když k jiným národnostem podle posledního sčítání lidu v okrese Svitavy se hlásilo ke slovenské národnosti 6 %, k ukrajinské 2 % a k vietnamské 1 % obyvatel.

Tabulka 12 - Měna obyvatel

Rok	Přirozená měna			Mechanická měna – stěhování		
	Narození	Zemřelí	Saldo	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Saldo
2005	320	300	20	361	405	-44
2006	328	323	5	366	352	14
2007	376	308	68	449	452	-3
2008	358	330	28	393	348	45
2009	356	312	44	330	405	-75
2010	360	297	63	378	427	-49
2011	333	343	-10	336	381	-45
2012	321	324	-3	357	366	-9
2013	285	334	-49	371	393	-22
Celkem 2004-2013	3037	2871	166	3341	3529	-188

Zdroj: ČSÚ

Přirozený i mechanický pohyb obyvatelstva zachycuje tabulka. Saldo přirozené měny bylo v letech 2005–2013 kladné, ovšem v posledních třech letech se i zde vyskytla záporná čísla, a to jak vlivem vyšší úmrtnosti, tak i snižující se porodnosti. Trend klesající porodnosti je zřejmě trvalý už počínaje rokem 2008. Také u migrace se saldo posledních let dostává do poměrně vysokých záporných hodnot. V kumulaci za celé sledované období 2004–2013 saldo přechází spíše do záporné hodnoty. Zpočátku a zejména pak v polovině období převažovaly přírůstky v přirozené měně, kdežto v mechanické byly výsledky v jednotlivých letech nestálé, s tendencí spíše zápornou. V celkovém saldu vychází mírný odliv obyvatel z území jednoznačně způsobený klesající natalitou. Celkově však na odliv působí migrace, kterou lze připsat především na vrub vyšší nezaměstnanosti.

2.1.2. Život v obcích

Spolkové aktivity a zájmové spolky

Zájmové spolky jsou hybnou silou společenského života na venkově, svědčí o aktivitě a soudržnosti obyvatel. V území MAS působí mnoho zájmových spolků a organizací. Pozitivní je, že spolky pokrývají široké spektrum aktivit a že mezi nimi figurují i spolky a sdružení zaměřené na děti a mládež – tělovýchovné, ekologické, umělecky i všeobecně zaměřené, a to nejen pouze ve Svitavách, ale i v některých menších obcích. Typické a časté jsou spolky sportovní, hasičů, kluby mládeže-žen-seniorů, myslivecké společnosti, hudební či divadelní soubory nebo včelařů, chovatelů zvířat a mnohé další. Z provedeného vlastního šetření vyplynulo, že jen ve dvou obcích podle sdělení starostů nepracující žádné spolky (viz Tab. D 5 Seznam neziskových organizací v obcích – neúplný v datové příloze MAS). Důraz je v seznamu kladen na spolky ve vesnicích, kdežto soupis ve městech nebyl proveden, resp. jsou uvedeny jen NNO, které se zúčastnily dotazníkového šetření, nebo se zúčastnily výzev MAS k předkládání žádostí o dotace.

Spolky především v malých obcích organizují nebo se na organizaci spolupodílejí při tradičních akcích – pálení čarodějnic, stavění máje a putě a dále je třeba zmínit setkání rodáků, putě/posvícení, plesy, maškarní bály, dny dětí, turistické výlety, pochody za zdravím, hasičské

soutěže, a jiné slavnosti. Tyto akce mají však spíše lokální charakter, avšak jsou důležité pro vytváření místní sounáležitosti, patriotismu a upevňování sousedských vztahů.

Kulturní, společenské ale i sportovní styky navazují obce z území MAS prostřednictvím meziměstské a mezinárodní spolupráce, tzv. **partnerských svazků obcí a měst**. Vedle Svitav, které udržují mezinárodní partnerství s více městy v rámci EU, je město Březová nad Svitavou organizátorem letních setkání obcí a měst, pro které je společné pojmenování „Březová-Brezová“ a je spojené s kláním fotbalistů a hasičů. Obec Opatov udržuje partnerské styky s italskou obcí Drezzo, obec Koclířov s polským Tuliszkówem, město Březová nad Svitavou s rakouským Grossweikersdorfem, obec Hradec nad Svitavou s německým Pfaffenrotem. Město Svitavy udržuje partnerské styky s německými obcemi Stendalem a Plochingenem, dále se slovenským Žiarem nad Hronom, francouzským Villecresnem, polským Lešnem a nizozemským Wespem. MAS v poslední době usiluje, aby byly souběžně navázány mezinárodní styky i s některou z tamních LAG (MAS).

Kultura a sport

V oblasti kultury se především v městě Svitavy pořádají kulturní a společenské akce na národní i mezinárodní úrovni. Kulturní zařízení (kino, muzeum, divadlo, galerie) se nachází téměř výhradně pouze ve městě Svitavy, kde se o provoz většiny zařízení stará Středisko kulturních služeb Svitavy. K rozšíření a zkvalitnění kulturních programů a akcí přispěla přestavba bývalé továrny na Multifunkční kulturní a vzdělávací centrum Fabrika ve Svitavách Mezi nejvýznamnější patří festivaly a přehlídky pěveckých souborů, divadel, fotografií, videoprogramů a filmů a různé vzdělávací kurzy a setkání. V centru Fabrika je umístěna veřejná knihovna a antikvariát, prodejní galerie a antik, působí zde různé veřejné a kulturní společnosti (Mateřské centrum Krůček, Středisko sociálních služeb Salvia, Občanské sdružení Čavoro, Klub seniorů, Místní televize Comvision), internetová kavárna, Universita třetího věku a další. Ve Svitavách je rovněž v provozu kino s digitální produkcí s kapacitou 240 míst, v letních měsících funguje letní kino v zahradě městského muzea. Světově ojedinělou institucí je Muzeum esperanta, které bylo slavnostně otevřeno v září 2008 v přízemních prostorách Ottendorferova domu, jako pobočka Městského muzea a galerie ve Svitavách a je výsledkem spolupráce s **Českým esperantským svazem** a svitavským Klubem přátel esperanta. Z kulturních akcí pořádaných pod širým nebem lze uvést jarní tituly Víkend zdraví, Velikonoce ve Svitavách, Den rododendronů a Slunovrat na Českomoravském pomezí, nebo Festival taneční hudby „Rosnička“, TOP týden Svitavy, Svitavské letní slavnosti s poutí ke sv. Jiljí, Svatováclavský košť, Pohádkový les a další. Všechny tyto slavnosti jsou propagovány společně s podobnými akcemi v rámci okolních měst sdružených v Českomoravském pomezí. Ostatní obce si zajišťují kulturní program dle vlastní potřeby a využívají k tomu převážně ostatní kulturní zařízení (kulturní domy), která se nachází v každé obci. Městská knihovna ve Svitavách provozuje dalších 19 poboček v obcích v celé oblasti a zajišťuje tak pro občany možnost zapůjčení knih nebo hudby. Město Březová nad Svitavou ve své knihovně provozuje i z projektu (vybraný ve 4. výzvě MAS Svitava) nově vybavené turistické Informační centrum.

Sportovní akce významnějšího charakteru se soustřeďují do sportovní haly Na Střelnici ve Svitavách (utkání ve volejbalu, basketbalu, florbalu, fotbalu a mnoha dalších sportech), do krytého plaveckého bazénu, na v r. 2010 zmodernizovaný Svitavský stadion s fotbalovými hřišti, atletickými prostorami, umělou ledovou (ještě zatím nezastřešenou) plochou, bruslařským okruhem a dalšími sportovišti a atrakcemi, které jsou trvale veřejně přístupné. Zajímavostí je i to, že při kácení dožilých topolů byla v areálu stadionu ponechána dvou až třímetrová torza kmenů topolů, která byla postupně

„nastojato“ řezbářsky upravena do výtvarných artefaktů v rámci každoročního Řezbářského memoriálu Aloise Petruše. Tradiční turnaj Qantocup v malé kopané má široký republikový ohlas i mezinárodní účast a protože jde o soutěž až se stopadesáti družstvy. Svitavy se pro své vybavení a nevšední finanční podporu sportu získalo od Organizace ACES, která pracuje pod Evropskou unií, titul **Evropské město sportu 2015** (European Town of Sport).

Městem zřízená organizace Sportes s.r.o., spravuje provoz sportovních zařízení v majetku města Svitavy – kromě sportovní haly Na Stělnici, je to krytý plavecký bazén, koupaliště, Svitavský stadion a dvě chaty a dva lyžařské vleky v rekreační oblasti Čenkovice v Orlických horách. Ve Svitavách působí jediný poloprofesionální klub hrající nejvyšší národní ligu v basketbalu mužů pod názvem Tuři Svitavy. Tradice motokrosových závodů je v Březové nad Svitavou.

Tabulka 13 - Vybavenost obcí MAS kulturními a sportovními zařízeními

Území	Počet obcí	Knihovna	Kult. dům	Kino vč. letního	Koupaliště, bazén	Výletišťe	Dětské hřiště	Tělocvična	Sport. areál
Obce do 300 obyv.	10	5	6	0	0	7	9	0	0
Obce do 500 obyv.	7	6	6	0	0	5	10	4	4
Obce do 1000 obyv.	4	4	4	0	0	2	4	3	2
Obce do 2000 obyv.	5	5	5	0	1	4	14	4	5
Město Svitavy	1	1	2	2	3	5	28	9	4
Celkem MAS Svitava	27	21	23	2	4	23	65	20	15

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření 2014 (podrobně podle obcí v datové příloze Tab. P. 3)

V ostatních obcích se obvykle nacházejí menší či větší fotbalová hřiště, tenisové dvorce nebo tělocvičny a pokud jsou u škol, slouží obvykle pro rekreační sportování široké veřejnosti. Značná část kulturních domů v obcích je však na pokraji provozuschopnosti nebo vyžadují stavebně-technické rekonstrukce. Opravy a investice do sportovních zařízení v obcích v minulém období dotačně podpořila i MAS Svitava (školní hřiště v Brněnci, šatny na hřišti v Radiměři, skatepark a dětský lanový park v Březové nad Svitavou, fotbalové hřiště ve Vendolí, několik dětských hřišť). Vedle údajů v tabulce jsou ve Svitavách a Vendolí muzea, ve 4 obcích/městech zřízena mateřská centra (Opatov, Opatovec a obě města), ve 20 místech jsou aktivní kostely či kaple a nově vznikly v Opatově (z dotace prostřednictvím MAS Svitava) a Kukli centra volného času. K rozvoji společenského života v Mikroregionu Brněnec byla v rámci výzvy MAS Svitava podpořena výroba společného posezení pro 9 obcí.

Způsoby komunikace a informování v obcích

Obce v regionu pro informovanost občanů využívají své úřední tabule nebo obecní rozhlas, podle průzkumu vydává 19 měst a obcí pro občany tištěné zpravodaje. S měsíční periodicitou zpravodaje vydávají většinou všechny obce s počtem obyvatel vyšším než 500; obce s nižším počtem občanů vydávají tištěná periodika řidčeji, tedy jako občasníky.

2.1.3. Občanská vybavenost a služby

Školství

Vzhledem k tomu, že v území je 17 obcí s méně než 500 obyvateli, nejsou v některých obcích základní školy a žáci musejí dojíždět (ze 16 obcí – v nich dojíždějí všechny děti a z dalších 4 obcí žáci druhého stupně) do sousedních větších obcí. Základních škol v obcích je celkem 16 (11 úplných a 5 neúplných). Základní školy úplné s 1. – 9. ročníkem jsou jen v Březové nad Svitavou, Brněnci, Hradci nad Svitavou, Opatově, Radiměři, Vítějevsi a v pěti školách ve Svitavách. U malotřídních základních škol jde o jednu jednotřídní, jednu dvoutrídní a tři školy trojtřídní. V některých případech si obce zachování škol chrání i za cenu dobrovolného nasazení vlastních rozpočtových prostředků, a to nejen ve formě příspěvků na provoz školy, ale někdy i peněžními dary rodičům za nástup jejich dětí do místní základní školy. V základních školách působí zatím nedostatečný počet asistentů pedagoga, a to 5 asistentů pro žáky se zdravotním postižením a jeden asistent pro žáka se sociálním znevýhodněním.

Mateřskou školu má 14 obcí (z 27) v malých obcích je často ředitelství školy společně s neúplnou základní školou. Více než jednu mateřskou školu mají v Brněnci (2 MŠ) a ve Svitavách (7, z toho jedna speciální). Kapacita mateřských škol je 1253 žáků, zapsáno je 1183 (školní rok 2012/2013). Nepatrné volné kapacity jsou jen ve venkovských mateřských školách, kdežto ve městech se momentálně projevuje nedostatek míst. Počet dětí v mateřských školách měl v posledních letech rostoucí tendenci, avšak podle průzkumu by měly počty žáků MŠ začít po roce 2014 opět klesat. Základní školy jsou všude s dostatečnou kapacitou. Mimo uvedené počty škol v obcích je základní škola a také mateřská škola při Svitavské nemocnici. V regionu nejsou jesle, kde by rodiče mohli nechat své děti pod odborným dozorem.

Střední školství je zastoupeno pouze ve Svitavách. Je to Gymnázium (čtyřleté i víceleté), Obchodní akademie, Střední zdravotnická škola a Střední odborné učiliště. Při Obchodní akademii funguje ještě Vyšší odborná škola ekonomická a při Gymnáziu Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky. Základní umělecká škola je ve Svitavách; má svou expozituru v Březové nad Svitavou. V regionu se vyskytuje jedno středisko volného času, a to Dům dětí a mládeže – Tramtáryje ve městě Svitavy, které je i jeho zřizovatelem. V DDM funguje 43 zájmových útvarů (kroužků), kterých se účastní celkem 527 lidí, z toho nejpočetnější je skupina žáků a studentů (462), 42 dětí v předškolním věku a zbylých 23 jsou ostatní účastníci.

Podle analýzy je školství v regionu označováno za stabilizované a prostorově vyhovující a co do výchovného zaměření příznivě hodnocené. Přes zlepšení stavu v posledním období, je potřebné doplňovat školy moderním technickým vybavením a budovy škol nejen udržovat, ale i působit k energeticky úspornějšímu provozu. Ve výchově a vzdělávání se obce chystají k tomu, aby využily Koncepci 2020 v rámci svých vlastních plánů, strategií a opatření ve prospěch mladé generace

Diskutovaným problémem je dostupnost škol pro dojíždějící či docházející žáky do ZŠ v jiných obcích (celkem z 16 obcí), kteří využívají hromadnou dopravu, vzhledem k neustále se měnícím jízdním řádům a rušení spojů, které jsou pro dopravu do škol klíčové. V dotazníkovém šetření bylo řešení dopravní dostupnosti jedním z nejčastěji udávaných problémů v oblasti školství.

Tabulka 14 - Vzdělávací instituce pro děti a mládež

Druh vzdělávací instituce	Počet škol
SŠ+SOU	2
VOŠ	1
ZŠ	16
Mateřské školy	21
ZUŠ	1

Zdroje: Vlastní šetření a projekt Meziobecní spolupráce SMO 2014.

Zajištění zdravotní péče

Zdravotní zařízení jsou zastoupena především ve městě Svitavy a poté ve větších obcích. Ve Svitavách se nachází nemocnice, zřízená Pardubickým krajem, která jako důležitá součást života v oblasti odolává sloučení se sousední nemocnicí či dalším nepříznivým změnám způsobeným nedostatkem financí. Větší obce (Opatov, Radiměř, Brněnec a město Březová nad Svitavou) disponují pro své obyvatele lékařskými ordinacemi pro dospělé i děti a dorost, ale zdravotnická péče není dostatečně zajištěna v menších obcích. Z nich je většinou špatná dopravní dostupnost zdravotnických zařízení v jiných obcích.

Území MAS spadá pod výjezdové stanoviště zdravotnické záchranné služby při Svitavské nemocnici s nonstop provozem a dojezdové doby nečiní potíže.

Stálých ordinací praktického lékaře pro dospělé je v území celkem 15 (z toho v městě Svitavy 9 a dále v Hradci nad Svitavou, Březové nad Svitavou, Radiměři, Brněnci, Vítějvsi a Opatově) a jsou tedy rozmístěny v 7 obcích, tj. v 26 % obcí. Stálé ordinace pro děti a dorost a shodou okolností i stomatologické ordinace jsou v 6 sídlech, z toho ve Svitavách jsou 4 pro děti a dorost a 11 stomatologických a po jedné z každého oboru pak v Hradci nad Svitavou, Radiměři, Brněnci, Březové nad Svitavou a Opatově, tj. v 22 % obcích a za touto péčí musí pacienti dojíždět ze 78 % obcí. Víkendové stomatologické služby se zatím v prostoru působnosti Svitavské nemocnice řeší střídavou službou jednotlivých zubních ambulancí. Gynekologické ordinace jsou v Brněnci a ve Svitavách (1+3). Specialisté mají stálé ordinace pouze ve Svitavách. Lékáren je celkem 10, když po jedné jsou v Brněnci, Březové nad Svitavou a zbývajících osm ve Svitavách.

Současný stav zajištění zdravotní péče nevyhovuje 41 % obcí (žije v nich 16,5 % obyvatel). Tato nespokojenost vyplývá jednak z obtížné dopravní dostupnosti, ale také z potřeby rozmístit více ambulancí lékařů, zejména stomatologické a gynekologické, na venkově. Záporně se ke spokojenosti se zdravotnictvím navíc vyjádřil i místostarosta města Svitavy, ale tuto odpověď máme vnímat spíše k vnějším podmínkám zdravotní péče, než k situaci uvnitř regionu působnosti MAS Svitava.

Hlavními nedostatky v zajištění zdravotní péče jsou chybějící ordinace přímo v obci (daná většinou malou velikostí obcí, v nichž se tedy provoz lékařské ordinace nevyplácí), hůře dostupná lékařská pohotovost, případně dlouhé čekací doby v ordinacích.

Sociální služby

V území MAS se rozvíjí komunitní plánování sociálních služeb jako otevřený a cyklický proces zjišťování potřeb a zdrojů. Z tohoto mapování nabídky služeb a potřeb uživatelů vyplynula koncepce dalšího rozvoje sociálních služeb v území.

Výkon sociální práce zajišťují na nejnižším článku v přenesené působnosti a v zákonem vymezeném okruhu činností obce a jejich úřady. Jde o činnost ve prospěch osob, které jsou v nepříznivé sociální situaci či ohroženy hmotnou nouzí a poskytování pomoci při řešení obtížných životních situací. Městský úřad Svitavy jako úřad obce s rozšířenou působností zajišťuje navíc sociálně právní ochranu dětí. Dávky státní sociální podpory, příspěvky na péči z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, dávky pro osoby se zdravotním postižením a podpory v nezaměstnanosti poskytuje a vyřizuje kontaktní pracoviště Úřadu práce ve Svitavách. Nemocenské a důchodové pojištění pro území působnosti MAS Svitava zajišťuje Okresní správa sociálního zabezpečení ve Svitavách.

Sociální služby jsou v území zajišťovány také prostřednictvím registrovaných poskytovatelů, kteří splňují zákonem stanovené povinnosti a poskytují je převážně za částečnou nebo plnou úhradu nákladů. Co do formy, jsou členěny na služby pobytové, ambulantní a terénní. Významné jsou i složky sociálního poradenství, osobní asistence a služby sociální prevence.

Podle katalogu sociálních a souvisejících služeb¹ jsou v území 4 azylové domy (Svitavy a Koclířov), pobytové domy jiného typu (Seniorcentrum města Svitavy s.r.o – nově vzniklý domov pro seniory a domov se zvláštním režimem Svitavy, Domov na rozcestí Svitavy – pobytové služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, chráněné bydlení, odlehčovací služba, Charita Svitavy – denní služba Světlanka), několik terénních zařízení s pečovatelskou službou (Dům pečovatelské služby pro seniory Březová nad Svitavou, Seniorcentrum města Svitavy s.r.o., Charita Svitavy), ambulantní služba krizové pomoci Centrum J.J.Pestalozziho ve Svitavách, dvě nízkoprahová zařízení pro děti Občanského sdružení Bonanza (Vendolí a Svitavy) a aktivizační služba téhož sdružení s názvem Drž se na uzdě ve Vendolí. Dále Poradna pro rodinu ve Svitavách a Poradna pro občanství, občanská a lidská práva ve Svitavách. V území jsou též k dispozici tzv. související služby mimo rozsah zákona o sociálních službách, které nabízejí pomoc rodinám s dětmi (Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, o.s., Klub Pohoda Svitavy, Děti patří domů o.s. Hradec nad Svitavou, Mateřské a rodinné centrum Krůček Svitavy), osobám se zdravotním postižením nebo s chronickým duševním onemocněním (Seniorcentrum města Svitavy s.r.o., KLUS Svitavy, Charita Svitavy – centrum denních služeb Světlanka Svitavy + pečovatelská služba, Domov na rozcestí Svitavy, středisko sociálních služeb Salvia Svitavy, tlumočnické služby Svazu neslyšících a nedoslýchavých ZO Svitavy). Ve Svitavách je zřízen Klub seniorů jako součást Střediska kulturních služeb města v areálu Fabrika. Zapůjčování pomůcek pro zdravotně postižené poskytuje Sdružení zdravotně postižených ve Svitavách, Klub Pohoda ARPZPD ČR Svitavy, Krajská organizace Národního institutu pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace ČR ve Svitavách. K rozšíření terénních sociálních služeb v zájmu romských obyvatel se město Svitavy zapojilo do krajského projektu „Podpora integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji“. Z dalších projektů Pardubického kraje v sociální oblasti lze zmínit zapojení Domova na rozcestí Svitavy do projektu k řešení netradiční transformace pobytových služeb.

---

¹ *Katalog sociálních služeb a pomoci v Pardubickém kraji – Svitavsko, Pardubický kraj 2012.*

Město Svitavy v současné době připravuje sociální projekt "Šance", který bude řešit vznik nových služeb a transformaci stávajících (nizkoprahové denní centrum, noclehárnu, azylový dům i pro ženy bez dětí a na ně navazující podporované sociální bydlení) se zapojením do pracovního procesu, ať již prostřednictvím nástrojů APZ nebo sociálního podnikání.

Mezi kapacitně významné patří služby poskytované Střediskem sociálních služeb Salvia. Jsou poskytovány osobám se zdravotním postižením ve věku od 1 roku a seniorům a využívá je více jak 120 osob. Pečovatelská služba města Svitavy se stará o více jak 200 osob a katolická Charita Svitavy má prostory pro péči o zhruba 70 osob. V centru denních služeb Charity – Světlanka se poskytují služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu chronického onemocnění, zdravotního postižení nebo věku s kapacitami kolem 40 osob. V území působnosti MAS v domech s pečovatelskou službou (v Březové nad Svitavou, Hradci nad Svitavou, Koclířově a ve Svitavách) je k dispozici kapacita ubytování kolem 180 osob, která vcelku dostává potřebám území. Tomu napomáhají také azylové domy (Koclířov a Svitavy) s možností přechodně ubytovat dalších až 20 dospělých s dětmi a Kojenecký ústav ve Svitavách s kapacitou kolem 40 dětí. Domov na rozcestí má možnost poskytovat přímo v ústavu pobytové služby až 55 zdravotně postiženým osobám a chráněné bydlení dalším 50 osobám. Seniorcentrum města Svitavy má kapacitu 31 lůžek pro seniory a dalších 8 lůžek pro osoby se zvláštním režimem. Nizkoprahová zařízení pro děti a mládež jsou ve Vendolí (Občanské sdružení Bonanza) a ve Svitavách. Občanské sdružení Naš domov Koclířov zajišťuje kontaktní aktivizační služby pro matky s dětmi, těhotné ženy a rodiče s dětmi. Ve dvou objektech provozuje jednak azylový dům a jednak ubytování ve 3 bytech s kapacitou 14 osob. Sociálních bytů eviduje 6 měst a obcí (Březová nad Svitavou, Hradec nad Svitavou, Koclířov, Opatov, Svitavy a Vendolí) v počtu 218 bytů, z toho penzion ve Svitavách má 119 bytů.

Mimo registrované sociální služby jsou na Svitavsku i další související aktivity. Například sociálně aktivizační služby pro seniory (Klub seniorů, Svaz postižených civilizačními chorobami) a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (Klub "Pohoda", Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením, Mateřské centrum Krůček), občanské sdružení Děti patří domů (propagace náhradní rodinné péče), Dětské centrum Svitavy (komplexní léčebná, preventivní a ošetrovatelská péče pro děti, které vyžadují okamžitou pomoc, tj. jejichž rodiče se ocitli v nepříznivé životní situaci, působí také jako resocializační centrum pro matky s dětmi s možností realizace utajeného porodu a poskytuje odlehčovací péči pro rodiny s dětmi se sociálně-zdravotními problémy). Mateřské centrum Krůček je výrazným "hráčem" v oblasti práce s rodinami. Mimo sociálně aktivizačních a vzdělávacích služeb poskytuje služby poradenské (právní poradenství v oblasti dluhů, hlídací centrum, psychologická poradna, aktivizační činnosti s matkami v azylovém domě, kojeneckém ústavu a resocializačních bytech), je také zapojeno do projektu Flexi, který umožňuje práci na zkrácený úvazek a napomáhá sladování práce s rodinou.

Sociální služby v regionu jsou funkční a v porovnání s republikovou úrovní je lze hodnotit velmi příznivě. V průběhu dalších let bude třeba dále prohlubovat kvalitu směrem v péči o zdravotně postižené osoby a o seniory, a to i v jednotlivých obcích. Pokud jde o zařízení a ústavy, zůstane snaha o vznik plnohodnotného a kapacitně vyhovujícího domova důchodců v území působnosti MAS.

Přes kladné hodnocení služeb sociálního charakteru je třeba čelit vývoji, kdy mladí lidé mají tendenci odcházet z venkova za prací do větších měst. V obcích pak zůstávají starší, často nemohoucí občané, kteří nakonec jsou nuceni hledat umístění v domovech pro seniory. Řešením by mohla být rekonstrukce bývalých zemědělských objektů, kde by senioři platili přijatelný nájem, event. mohli využívat případnou pečovatelskou službu a zůstávali přitom ve svém dřívějším přirozeném prostředí.

Představitelé obcí by vesměs uvítali taková zařízení ve své obci. Limitujícím problémem však dosud je nedostatek dotačních prostředků k takovým účelům. Pokud jde o pečovatelskou službu, předpokládají zřízení domu s pečovatelskou službou v Březové nad Svitavou. Služba by byla požadována i z dalších menších sídel, ale překážkou je často dopravní dostupnost, ale pro seniory často i ceny požadované za tyto služby.

Komerční služby

Za základní vybavenost venkovských obcí je třeba považovat především prodejnu potravin nebo spíše smíšeného zboží a typickou hospodu. Ne všechny obce tuto vybavenost mají. Ve třech obcích chybí prodejna potravin a rovněž ve čtyřech chybí typická česká hospoda (započtena i obec Javorník, viz Tab. P. 4 v datové příloze). Tato skutečnost, na rozdíl od zbývajících, nepřekvapuje u obou obcí pod 75 obyvatel (Kukle a Želivsko).

Z řemeslných profesí se na území nacházejí především stavební řemesla celkem (260 provozoven), instalatéri a topenáři (41 provozoven ve 12 různých obcích) a stolaři a truhláři (75 provozoven v 11 obcích) a zámečníci či kováři (33 provozoven v 9 obcích). S výjimkou provozoven ve Svitavách, se jedná spíše o živnostníky s malým či žádným počtem zaměstnanců.

U osobních služeb se nejčastěji vyskytují kadeřnictví a kosmetika (34 provozoven ve 12 různých obcích) a pokud jde o opravy, převážně opravy motorových vozidel (52 provozoven v 16 obcích). Poštovní úřady se nacházejí v 10 větších obcích a jsou rozmístěny celkem vhodně, nikoliv ve velké vzdálenosti od obcí, kde pošty nemají.

Podrobněji jsou provozovny služeb zachyceny v Tab. P. 4 v datové příloze v řazení podle obcí. Je patrné, že ve všech službách dominuje město Svitavy, jako přirozené střediskové sídlo, kam obyvatelé ostatních obcí k uspokojování svých potřeb, nemají-li je ve své či sousední obci, musejí převážně dojíždět. Z tohoto aspektu je tedy základní vybavenost obcí MAS zajištěna poměrně kvalitně.

Celkově starostové považují nabídku služeb za dostačující v 17 případech, tedy 63 % obcí MAS. Starostové nesporně přitom hodnotili situace ve svých obcích i ekonomicky, tedy, zda by se ta která služba svému provozovateli vyplácela a zda pro ni mají prostorové umístění. Z tohoto hlediska také uváděli potřebu služeb v obci chybějících. I tento údaj je možné vyčíst z Tab. P 3 Vybavenost komerčními službami v obcích v datové příloze.

Bydlení

V obcích MAS převažují rodinné domy – podle údajů ze SLDB 2011 je 90,2 % domů rodinných. Bytové domy se vyskytují prakticky jen ve Svitavách a v kategorii sídel nad 1000 obyvatel. Ke dni sčítání lidu, domů a bytů (dále jen SLDB) v roce 2011 bylo v území celkem 7478 domů, z nichž bylo 6299 (84,2 %) obydlených (Tab. P. 5 v datové příloze). Domovní fond na území MAS Svitava (dle SLDB v r. 2011). Trvale obydleno není 15,8 % domů, dosti značný podíl z nich jsou domy využívané k rekreaci (646 domů, tj. 55 %). Nejvyšší podíl neobydlených domů je v obcích Želivsko (62 %!), Študlov (41 %), Pohledy (39 %), Chrastavec (38 %) a Vítějeves (36 %). Naopak do 10 % neobydlených domů má Opatovec, Opatov a Svitavy. Všechny domy obydlené jsou v obci Kukle. Na vysoký podíl neobydlených domů mají vliv domy užívané k rekreaci. Více jak 30 % domů užívaných k rekreaci z celkového počtu domů bylo sečteno v Želivsku (50 %), Študlově (36 %), Pohledech, Chrastavci a Rudné.

Nezpůsobilých domů k bydlení bylo sečteno 11,7 %. Průměrné stáří domů činí u rodinných 55,7 let a u bytových domů 44,1 let. Průměrné stáří domovního fondu je nejvyšší v rámci kraje (54,8). Přispělo k tomu u rodinných domů zaostávání rekonstrukce a u bytových domů nižší bytová výstavba oproti průměru v kraji.

Tabulka 15 - Domovní a bytový fond v MAS

Území	Počet domů	Podíl neobydlených domů	Podíl neobydlených domů sloužících k rekreaci	Počet bytů celkem	Počet bytů v majetku obcí
MAS Svitava	7 478	15,7	55	11 825	998
<i>k porovnání:</i>					
Okres Svitavy	29 335	19,5	57,2	47 289	–
Pardubický kraj	128 618	18,4	54,3	233 798	–
ČR	2 158 119	16,5	47,3	4 756 572	–

Zdroje: SLDB 2011 a vlastní průzkum v obcích

V mnoha obcích trvale probíhá bytová výstavba. V letech 2001–2011 (údaje SLBD) bylo ke dni sčítání v roce 2011 celkem 11825 obydlených bytů. Oproti sčítání v roce 2001 došlo k mírnému nárůstu obydlených bytů, a to o 750. V tomto období bylo výstavbou a konstrukcemi dokončeno celkem 831 (včetně let 2012 a 2013 dokončeno 892, viz Tab. P 5 v datové příloze) bytů. Největší stavební aktivita probíhala ve městě Svitavy, kde přibylo 356 bytů, což je přírůstek 5,7 %. Relativně však největší přírůstek, a to 35 %, zaznamenalo město Březová nad Svitavou (+163 bytů), další přírůstky byly zaznamenány v obcích Javorník, Koclířov, Opatov, Opatovec a Vendolí. V procentním vyjádření však nejvyšší přírůstek bytů byl v Kukli, kde absolutně přibylo 6 bytů, ale v tak malé obci to znamenalo přírůstek 40 %. K největšímu úbytku počtu obydlených bytů mezi lety 2001 a 2012 došlo v absolutních číslech ve Študlově, Želivsku a Lavičném. Zcela bez přírůstku nových bytů v bytových domech byly obce Dětrichov, Lavičné a Sklené. Relativně vzhledem k velikosti obce je úbytek (6 bytů) v Želivsku kritický zejména proto, že se tato obec s pouhými 33 obyvateli tak stala vůbec nejmenší obcí nejen v regionu působnosti MAS Svitava, ale i v okrese Svitavy a Pardubickém kraji.

Nejpočetnější skupinou trvale obydlených bytů jsou byty v rodinných domech. Z tohoto pravidla se vymykají pouze Svitavy (37%), kde nejvyšší počet je tvořen byty v bytových domech (62%).

Obce a města mají ve vlastnictví 998 bytů. Podle průzkumu z června 2014 měly obce 25 nepronajatých bytů, ale 328 žádostí o byt. Úroveň vybavenosti bytů průběžně roste a podle vyjádření občanů je většina obyvatel s úrovní bydlení spokojena (tabulka vybavenosti bytů v datové příloze Tab. P 6).

Zájem o bydlení v obci zaznamenává 17 starostů obcí (z 27 dotázaných). Starostové v dotazníku uvedli, že v součtu evidují 43 žadatelů o stavbu rodinného domu v obci. Volné pozemky pro výstavbu jsou přitom k dispozici ve 20 obcích (viz tabulka porovnání poptávky a nabídky pozemků v jednotlivých obcích).

Tabulka 16 - Soulad poptávky po bydlení v obci a nabídky pozemků v obcích MAS v roce 2014

		Zájemci o bydlení v obci		
		ANO		NE
Nabídka pozemků obce pro výstavbu	ANO	Banín	Mikuleč	Bělá nad Svitavou
		Brněnec	Opatov	Bohuňov
		Březová nad Svitavou	Opatovec	Chrastavec
		Dětřichov	Pohledy	Kukle
		Hradec nad Svitavou	Radiměř	Lavičné
		Javorník	Svitavy	Rozhraní
		Kamenná Horka	Vendolí	Rudná
		Karle	Vítějeves	Sklené
		Koclířov		Študlov Želivsko
	NE	Banín	Opatovec	Bělá nad Svitavou
		Brněnec	Pohledy	Bohuňov
		Březová nad Svitavou	Radiměř	Hradec nad Svitavou
		Dětřichov	Rozhraní	Koclířov
		Chrastavec	Rudná	Kukle
		Javorník	Svitavy	Lavičné
		Kamenná Horka	Študlov	Sklené
		Karle	Vendolí	
		Mikuleč	Vítějeves	
		Opatov	Želivsko	

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření v obcích

2.1.4. Technická infrastruktura

Celková vybavenost technickou infrastrukturou (Tab. P. 9 v datové příloze), s výjimkou odkanalizování, je v území poměrně dobrá, i když napojení 100 % bytového fondu na technickou infrastrukturu v řadě obcí nelze zajistit z důvodu existence odlehlých malých osad či samot a dostupnosti vlastní sítě.

Podle údajů ze Sčítání 2011 je v území MAS Svitava z obydlených domů (6299):

- připojeno na kanalizační síť 2643, tj. 42,0 %,
- připojeno na vodovod 5912, tj. 93,9 %,
- má plynovou přípojku 3904, tj. 62,0 %,
- má ústřední vytápění 4814, tj. 76,4 %.

Dešťová a splašková kanalizace

Tabulka 17 - Stav odkanalizování a čištění odpadních vod v obcích – stav červen 2014

Název obce	Kanalizace	Čištění odp. vod	Název	Kanalizace	Čištění odp. vod
Banín	ano	ČOV v obci	Mikuleč	není	Voda není čištěna
Bělá nad Svitavou	není	Septiky a domovní ČOV	Opatov	není	Septiky a domovní ČOV
Bohuňov	ano	Septiky a domovní ČOV	Opatovec	není	Septiky a domovní ČOV
Brněnec	ano	ČOV v obci	Pohledy	není	Voda není čištěna
Březová nad Svitavou	ne	ČOV v obci	Radiměř	není	ČOV v jiné obci
Dětřichov	není	Septiky a domovní ČOV	Rozhraní	není	Septiky a domovní ČOV
Hradec nad Svitavou	není	ČOV v obci	Rudná	není	Septiky a domovní ČOV
Chrastavec	není	Septiky a domovní ČOV	Sklené	není	Voda není čištěna
Javorník	není	ČOV v jiné obci	Svitavy	ano	ČOV v jiné obci
Kamenná Horka	není	Septiky a domovní ČOV	Študlov	není	Septiky a domovní ČOV
Karle	není	Septiky a domovní ČOV	Vendolí	není	Septiky a domovní ČOV
Koclířov	není	Septiky a domovní ČOV	Vítějeves	ano	ČOV v obci
Kukle	není	Voda není čištěna	Želivsko	není	Septiky a domovní ČOV
Lavičné	ano	Septiky a domovní ČOV			

Zdroj: ÚAP ORP Svitavy 2013; doplnění vlastním dotazníkovým šetřením 2014.

Kanalizační síť dešťová ve většině malých obcí není vybudována buď vůbec, nebo pouze umožňuje odvádění dešťové vody do některé z místních vodotečí. Tyto místní kanalizace jsou navíc převážně (až na Banín a Bohuňov) ve velmi špatném technickém stavu. Odkanalizování individuálních objektů je obvykle řešeno jímkami na vyvážení, velká část dokonce provozem septiků s přepadem do dešťové kanalizace, či vodoteče. Jejich další provoz není v souladu se stávající legislativou a je tedy nutná úprava kanalizačního systému. U větších obcí je situace příznivější. Povinnost mít odpovídající kanalizační systém zakončený ČOV mají pouze Svitavy; ostatní sídla mají totiž méně než 2000 ekvivalentních obyvatel. Město Svitavy a obec Brněnec, mají k dispozici kanalizaci zakončenou čistírnou odpadních vod (ČOV). V případě Svitav je ČOV vybudována v obci Hradec nad Svitavou a tato obec do ní byla také odkanalizována; v roce 2014 byly navíc připojeny i obce Banín a Radiměř. V krátké době (vydáno územní rozhodnutí) bude připojena i Kamenná Horka a po dokončení rekonstrukce (v r. 2015) bude mít ČOV v Hradci nad Svitavou kapacitu i pro připravované odkanalizování obce Javorník. Kanalizaci nyní dokončuje město Březová nad Svitavou a výstavbu připravuje Vendolí a Koclířov. Obě obce mají na stavbu přislíbenou dotaci od MŽP. Čistírna odpadních vod v Brněnci je schopna vyčistit odpadní vodu z obcí Lavičné, Bělá nad Svitavou a Pohledy. Perspektivně se předpokládá vybudování společné ČOV pro obce Bohuňov a Vítějeves. Z větších obcí nad 500 obyvatel tak není vyjasněné budování kanalizace v Opatově a Opatovci. Ve většině dalších malých obcí a v obcích s rozptýlenou zástavbou se, až na výjimky, uvažuje s vybudováním splaškové kanalizace zakončené malou čistírnou odpadních vod a v případě odlehklých objektů, kde by vedení kanalizačního řadu nebylo ekonomické, se doporučuje budovat domovní ČOV.

Plynofikace

Území MAS je dostatečně protkáno trasami plynovodů, což umožnilo poměrně vysokou plynofikaci jednotlivých obcí. V současnosti je plynofikováno 18 obcí, tj. dvě třetiny obcí a v nich více

jak 70 % celkového počtu bytů. Postupná plynofikace dalších obcí může probíhat podle zájmu a finančních možností obcí a dostupnosti napojení do systému rozvodu zemního plynu. Plynofikace obcí je realizovaná nízkotlakým a středotlakým plynovodem, a to buď přes vysokotlakou regulační stanici plynu, nebo v návaznosti na již vybudovaný středotlaký systém sousedící obce. Jednotliví odběratelé jsou pak napojeni přes regulátory plynu.

Vodovody

Ve všech obcích je k dispozici veřejný vodovod s výjimkou osady Horákova Lhota (obec Želivsko). Ve všech obcích je pro občany k dispozici vodovod, jen malá část obyvatel je odkázána na individuální zásobování pomocí studní. Kvalita vyrobené vody odpovídá požadavkům na pitnou vodu. Ve většině případů zjištěných překročení limitů ukazatelů, se jedná o dusičnany, železo, mangan a radon, v ojedinělých případech o chloridy a sírany. Problémem je technický stav vodovodních sítí, které byly vybudovány v polovině minulého století a jsou již na hranici své životnosti. V území se nacházejí vodní zdroje pro Březovský vodovod, který zásobuje pitnou vodou město Brno. Hlavním provozovatelem vodovodů na území ORP je VHOS Moravská Třebová, a.s. a Vodárenská Svitavy s.r.o. V území jsou tři skupinové vodovody, a to: SV Svitavy, SV Bělá nad Svitavou a SV Brněnec, ostatní obce mají samostatné vodovodní sítě; u některých je plánováno vzájemné propojení do společného skupinového vodovodu.

Energetická síť, obnovitelné zdroje energie

Území MAS je plně zásobované zvenčí přes rozvodnu 110/22 kV umístěné východně od Svitav a napojené vedením vvn 110 kV. Systém vedení vn 22 kV distribuuje elektrickou energii na jednotlivé trafostanice. V zastavěném území města Svitavy je rozvod elektřiny postupně realizován podzemním kabelovým vedením. Postupně dochází k okružování a zdvojování sítí, takže netvoří bariéru rozvoji podnikání. Jen obce Opatovec a Vítějeves uvádějí určité nedostatky v elektrizační síti.

Na území ORP stojí 6 větrných elektráren – 3 ks v obci Karle a 3 ks v obci Pohledy. V posledních letech vzniklo několik fotovoltaických elektráren (Banín, Bělá nad Svitavou, Brněnec, Koclířov, Pohledy, Svitavy) s celkovým instalovaným výkonem přes 14 MW. Charakter regionu poskytuje poměrně příznivé podmínky pro rozvoj pěstování biomasy jakožto energetického zdroje, či jejího získávání formou zpracování odpadů ze zemědělské výroby.

Pro vytápění je v regionu využíván hlavně zemní plyn a v omezené míře pevná paliva, elektrická energie nebo topné oleje. Novinkou posledních let je získávání tepla přes alternativní zdroje energie – solární panely, tepelná čerpadla, topení biomasou (dřevo, pelety).

Telefonní a internetové sítě

Dostupnost mobilního telefonního signálu je v některých lokalitách vzhledem k členitému terénu problematická (Javorník, Rozhraní, Rudná a Vítějeves). Zcela bez signálu od kteréhokoliv operátora jsou obce Dětrichov, Chrastavec, Lavičné a Študlov. Podobná situace je i s přístupem k internetu a v odlehklých územích – zatím ne celoplošně – se řeší bezdrátovým způsobem. Pouze starosta obce Rudná na internetové připojení odpovídá záporně. Obecní rozhlas mají k dispozici ve 24 z 27 obcí a v 7 obcích mají zaveden systém zpráv do mobilů. V městě Svitavy je v **telekomunikačním provozu** situace příznivější, když ve městě je vybudována metropolitní optická kabelová síť

s připojením všech subjektů zřízených městem a některých dalších institucí, a s nepřetržitým fungujícím vysíláním městské televize prostřednictvím soukromého subjektu. Obě města a většina obcí vydávají tištěné zpravodaje převážně s měsíční periodicitou.

Odpadové hospodářství

Na likvidaci odpadů se v území ORP Svitavy podílejí čtyři svozové společnosti. Firma LIKO SVITAVY a. s. zajišťuje svoz odpadu z 20 obcí (z celkem 28 obcí), tj. 74 %, firma SITA CZ, a. s. sváží odpady ze 4 obcí (15 %), Technické služby Letovice ze 3 obcí (11 %) a v obci Opatov se svozem odpadu zabývají Technické služby Opatov, s. r. o. Komunální odpad vznikající v území je – s výjimkou jižních okrajových území – pravidelně svážen na překladiště ve Svitavách a odtud odvážen na skládku komunálních odpadů Březinka vzdálená od překladiště 22 km. Na území obce Kamenná Horka je vymezena plocha pro umístění zbytkové frakce tuhého domovního odpadu. Průmyslové podniky si likvidaci svého odpadu zajišťují u oprávněných osob smluvně. Vlivem překládání a odvozní vzdálenosti je průměrná cena za svoz odpadu je v území MAS Svitava 2500,- Kč za tunu.

Poplatek občana za komunální odpad se pohybuje v rozmezí od 300,- do 600,- Kč ročně; v průměru je to 482,- Kč. Obce – s výjimkou čtyř, v nichž občan hradí náklady v plné výši – doplácí (snižují poplatek) v našem území průměrně 115,- Kč na občana.

Tabulka 18 - Celková produkce odpadů na území ORP Svitavy (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [v tunách]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	49 509,83	48 130,28	62 454,74	54 500,22	45 752,39
Celková produkce KO	22 953,38	18 526,44	18 734,32	19 613,69	24 714,13
Celková produkce SKO	8 884,85	7 804,66	6 748,87	6 904,49	7 490,14

Zdroj: Projekt Meziobecní spolupráce, Opatov 2014

Celková produkce odpadů v analyzovaných letech značně kolísá, nejvyšší je v roce 2010, pak dochází k poklesu a v roce 2012 je celková produkce odpadů nižší než v roce 2008. Měrná produkce komunálního odpadu (KO) na obyvatele kolísá, ale v r. 2012 je z celého sledovaného období nejvyšší. Měrná produkce smíšeného komunálního odpadu (SKO) má do r. 2011 klesající tendenci, nejvyšší byla na začátku sledovaného období v roce 2008. Lze konstatovat, že cíl snižovat měrnou produkci odpadů, se naplňuje pouze u produkce SKO, nikoliv u produkce KO; tam je trend opačný. Třídění odpadů v obcích organizují téměř všude, podle dotazníkové ho zjišťování odpad netřídí jen občané Rozhraní, Rudné a Želivska.

V letech 2005–2007 v rámci projektu, který zajišťoval Mikroregion Svitavsko, bylo postaveno 17 sběrných dvorů, z toho však v území MAS Svitava pouze čtyři. Momentálně jsou sběrné dvory provozovány v pěti obcích (Brněnec, Březová nad Svitavou, Svitavy, Vendolí a Vítějeves). Těchto pět obcí má v součtu 21,5 tis. obyvatel, tj. 69 % a jejich dvory disponují vyšší kapacitou pro možnost využití i pro sousedící sídla, přesto nelze říci, že by pokrytí území bylo rovnoměrné. Největší sběrný dvůr se na území našeho ORP nachází ve Svitavách, jeho kapacita umožňuje uložení odpadů cca 20 tis. obyvatel, tedy s kapacitní rezervou i pro malé okolní obce. Sběrný dvůr ve Vendolí je vzdáleností příhodný např. i pro obyvatele Hradce nad Svitavou, sběrný dvůr v obci Vítějeves je v dosahu Bělé nad

Svitavou a Bohuňova, sběrný dvůr v Brněnci může sloužit i Moravské Chrastové, Študlovu, Chrastavci. Ideální by bylo, kdyby dvůr na svém území měla každá obec. Dojezdová vzdálenost je pro občany demotivující, stejně tak poplatky pro obyvatele jiných obcí, než ve kterých je sběrný dvůr provozován. Dojezdová vzdálenost, finanční zátěž a nedostatečná osvěta mohou být důvodem vzniku černých skládek. Obce, které sběrný dvůr nemají, řeší situaci mobilním sběrem tj. přistavením kontejneru několikrát ročně a svozem nebezpečného odpadu většinou 2x ročně.

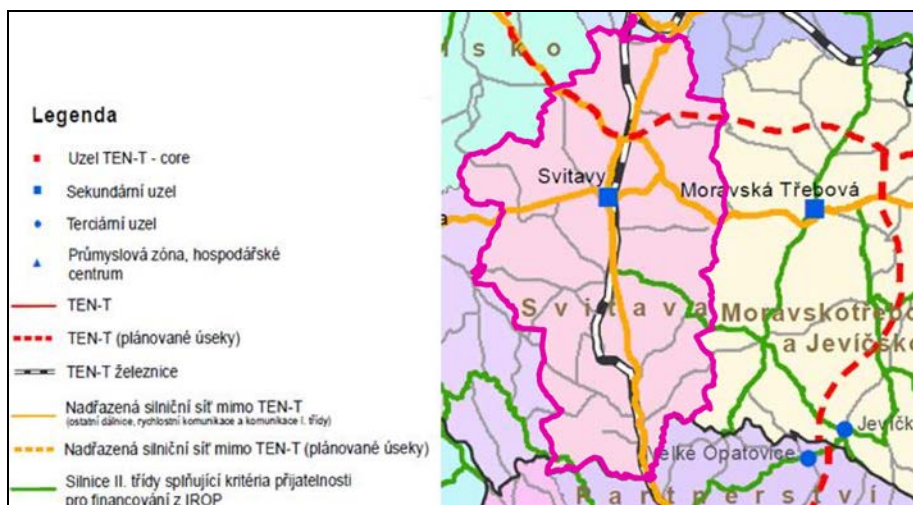
Pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO), včetně odpadu z domácností, jsou v obcích lepší podmínky než ve městě. Pro obce i domácnosti je řešením, co se týká zeleně, buď mulčování nebo kompostování, případně extenzivní chov hospodářských zvířat. Ke zlepšení situace by měly přispět kompostárny. V roce 2012 byla uvedena do provozu kompostárna ve Vendolí a právě nyní se dokončuje ve Svitavách. Ve fázi projektové přípravy je kompostárna v Opatovci. Nedostatkem však zůstává dostupnost – vzdálenost od ostatních obcí by zpracování BRO neúměrně prodražila, nehledě na zpoplatnění této služby (po uplynutí doby udržitelnosti dotovaného projektu).

Finanční rizika odpadového hospodářství obcí vyplývající z nedostatku financí lze snížit zvýšením úrovně třídění a jednáním o ceně za uložení odpadu na skládce (nejvýznamnější riziko), využitím dotačních fondů a včasným řešením problémů s neplatiči. Nejvýznamnějším organizačním rizikem je nedostatečná síť sběrných dvorů, která je řešitelná v rámci meziobecní spolupráce. Systém svozu, stejně jako přístup obcí ke spolupráci, se jako významné riziko nejeví. Jako významné právní riziko by se projevil změny v legislativě zvyšující poplatky za uložení odpadů.

Nejvýznamnější svozová firma LIKO SVITAVY a. s. je akciovou společností založenou obcemi a zástupci obcí se podílí na vedení firmy, proto není na území ORP Svitavy technické ani právní riziko spojené se svozovými firmami příliš významné. Významným věcným rizikem v oblasti likvidace odpadů zůstává chování občanů a dalších původců odpadu v souvislosti s nedodržením zákona o odpadech a obecně závazných předpisů.

2.1.5. Doprava

Dostupnost do území MAS je dobrá díky komunikacím 1. třídy (I/34 Svitavy-Jindřichův Hradec, I/35 Liberec-Lipník nad Bečvou, I/43 Brno-hraniční přechod Dolní Lipka), které se převážně (především I/35) mají **v krátké budoucnosti přestavět na rychlostní komunikace** (viz obrázek níže), což je pozitivní zejména pro rozvoj podnikání. Obrázek ukazuje jednak trasování silnic I/35 a I/43 (červená čárkovaná) a z IROP financovatelné silnice I. a II. třídy (žlutá a zelená). Stav silnic II. a III. třídy v území je oproti silnicím I. třídy v horším stavu. V nevyhovujícím stavu jsou četné úseky místních komunikací v některých obcích. Na frekventovaných úsecích komunikací rovněž chybějí bezpečnostní dopravní prvky. Také chodníky v obcích jsou na mnoha místech buď v nevyhovujícím stavu, nebo na potřebných místech nejsou vybudovány vůbec.

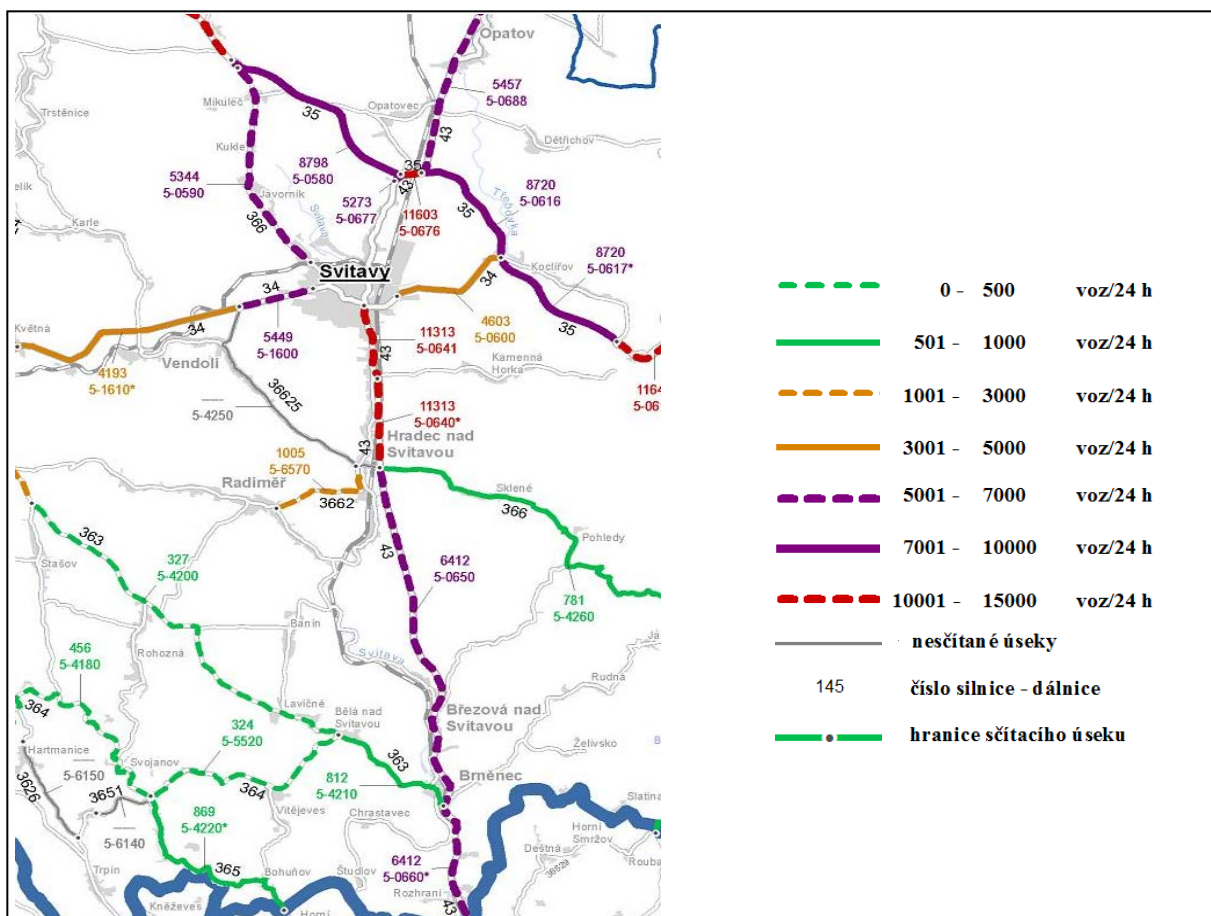

Obrázek 6 - Prioritní komunikace IROP

Zdroj: Příloha 4 IROP 2014 – Prioritní komunikace IROP 2014–2020

Zemědělská a lesní doprava využívá stávající účelové komunikace a silnice III. třídy. V území jsou rozpracované komplexní pozemkové úpravy. Síť účelových komunikací napojuje izolované obytné usedlosti a rekreační objekty včetně zahrádkářských lokalit. V menších obcích jsou tyto komunikace v často nevyhovujícím technickém stavu. Pokud by měly tyto komunikace kvalitní živičný povrch, mohly by sloužit pro cyklistickou dopravu – cyklostezky.

Dopravní zatížení silnic dokládají výsledky z celostátního sčítání dopravy v území ORP Svitavy v letech 2000–2010. Intenzitu dopravy udává ukazatel RPDI – roční průměr denních intenzit, který zohledňuje variace hodnot intenzity v průběhu týdne (v pracovních dnech i o víkendy) v průběhu roku. Skutečné hodnoty např. v pracovních dnech např. v květnu jsou vyšší než průměrné hodnoty, a to dle zpracovatelů až o 10–15 %. Intenzita provozu se rovněž výrazně mění v průběhu dne. Z výsledků sčítání dopravy je patrné, že nejhorší situace je v centru města Svitavy, kterým procházejí trasy silnic I/43 a I/34 (vzdor předchozím úpravám vedení dopravy bylo v roce 2010 sečteno 14953 průjezdů městem za 24 hodin). Vliv na průjezd má i silnice I/35, byť v rovnoběžkovém směru byla již dříve od města severně odkloněna.

Obrázek 7 - Nejzatíženější úseky silnic na území MAS Svitava

Zdroj: Celostátní sčítání dopravy 2010, Ředitelství silnic a dálnic ČR (<http://scitani2010.rsd.cz/pages/map/default.aspx>)

Tabulka 19 - Intenzita dopravy na vybraných úsecích v letech 2000 – 2010

Silnice	Úsek	2000	2005	2010
I/43	Opatov, hranice okresu Svitavy	5159	6600	5457
I/43	Svitavy - Lačnov	6079	6585	6539
I/43	Svitavy - Lány	9904	12411	11313
I/43	Hradec nad Svitavou- Rozhraní	5646	7869	6412
I/34	Vendolí – Svitavy	4522	4873	5449
I/34	Průjezd Svitavami	14229	17869	14953
I/34	Svitavy - Koclířov	3692	4952	4603
II/366	Kukle - Javorník	5570	6506	5344

Zdroj: Sčítání dopravy 2000, 2005, 2010, ŘSD

Severojižním směrem probíhá územím železniční trať č. 260 Česká Třebová – Brno, která je součástí I. železničního multimodálního koridoru (Berlin–Dresden–Praha–Bratislava–Győr–Budapest–Constanza–Thessaloniki–Istanbul). Menší význam má železniční trať č. 261 Svitavy – Žďárec u Skutče.

Nákladní překládková doprava funguje ve stanici Březová nad Svitavou. Z železniční stanice Svitavy je napojen vlečkový areál do průmyslové zóny Paprsek a ze železniční trati Svitavy – Žďárec u Skutče je napojena vlečka do výrobních areálů při Svitavském rybníku.

Železniční trať č. 260 probíhá v území MAS obcemi Opatov, Svitavy, Hradec nad Svitavou, Březová nad Svitavou, Moravská Chrastová a Rozhraní (celkem 8 zastávek osobní dopravy) a na regionální trati č. 261 leží zastávky Svitavy a Vendolí. Zbylé obce jsou z hlediska veřejné dopravy odkázány na silniční autobusovou dopravu.

Od prosince 2011 byl na území Pardubického kraje zaveden integrovaný systém veřejné dopravy IREDO. Ten však vykazoval mnohé nedostatky kvůli špatné návaznosti nebo nevyhovujícím časům (zejména ranních spojů), a to i přes dodatečné úpravy jízdních řádů některých autobusových spojů. Proto nové vedené kraje spolupráci s firmou OREDO během roku 2013 rozvázalo a kraj začal veřejnou dopravní obslužnost organizovat sám.

Dopravně dostupnější jsou v území MAS Svitava ty obce, které leží na uvedených dvou dopravních tepnách nadregionálního významu. Větší problémy jsou s dopravou ve směru východ – západ. Zde se v jižní části území nacházejí převážně silnice II. a III. třídy. Severním okrajem území působnosti MAS probíhá silnice I/35 (hranice ČR/Polsko - Hrádek n. Nisou – Liberec – Hradec Králové – Litomyšl – Svitavy – Mor. Třebová – Olomouc – Lipník nad Bečvou – Hranice – Val. Meziříčí – hranice ČR/Slovensko), která bude v krátké době přestavěna na rychlostní komunikaci.

I přes na silnicích provedená zlepšení (kruhové křižovatky, bezpečné přechody pro chodce, zpomalovací prvky apod.), trvají některé dopravně nebezpečné závady, které se prohlubují vlivem trvalého narůstání kvantity automobilové dopravy. Přestože je silnice I/43 hlavním tahem z Brna do Polska, její parametry tomu neodpovídají. V území MAS Svitava prochází tato silnice obcemi Opatov (pouze částečně), Svitavy, Březová nad Svitavou a Brněnec. Tranzitní doprava zde představuje přímé ohrožení obyvatel, zvýšení exhalací a hluku či zátěž na statiku domů. Zároveň průjezdy obcemi prodlužují dobu jízdy. V dotčených obcích problém např. s vybudováním chodníku pro chodce, příčinou jsou nevyhovující technické parametry komunikace nebo nedostatek finančních prostředků. Jediným východiskem je stavba obchvatů, které by tranzitní dopravu odvedly mimo zastavěné území a umožnily její lepší plynulost. Příklady efektivních přeložek silnic I. třídy lze vidět u obcí Opatov nebo Koclířov.

Podle zásad územního rozvoje správního obvodu ORP Svitavy existují na území tyto záměry nadmístního významu:

- a) stavba rychlostní silnice R35 v úseku mezi Hradcem Králové a Mohelnicí se všemi jejími objekty a souvisejícími stavbami včetně mimoúrovňových křižovatek s napojením na stávající silniční síť, která se v území MAS dotýká k.ú. Mikuleč, Opatovec, Moravský Lačnov, Opatov v Čechách, Dětrichov u Svitav. Neexistencí tohoto úseku silnice trpí zejména lidé v obcích ležících na současné silnici I/35, jakož i odlehčení nejfrekventovanější dálnice D 1 ve směru západ – východ. Další odklady této stavby jsou již nemyslitelné.
- b) stavba přeložky silnice I/43 (E 461 Rakousko, Mikulov, Brno – Králíky, Dolní Lipka, Polsko) v úseku města Březová nad Svitavou (k.ú. Moravská Chrastová, Chrastová Lhota, Březová nad Svitavou, Moravská Dlouhá).
- c) stavba přeložky silnice I/43 (E 461 Rakousko, Mikulov, Brno – Králíky, Dolní Lipka, Polsko) v úseku města Svitavy (k.ú. Hradec nad Svitavou, Čtyřicet Lánů, Svitavy – předměstí, Moravský Lačnov). Vybudováním plánovaného obchvatu města Svitavy dojde k výraznému

zlepšení situace v zastavěné části Svitavy Lány a vyloučí se bezpečnostní riziko podjezdu pod železniční trať v k.ú. Hradec nad Svitavou.

- d) výstavba silniční spojky mezi silnicí I/34 a I/43 (k.ú. Vendolí, Hradec nad Svitavou, Čtyřicet Lánů) k odstranění dopravní závady „Vendolský kopec“, kde vede přes silnici v polovině kopce železniční trať.

Důležitým aspektem rozvoje území z hlediska dopravy je její ekonomický přínos. Ten se předpokládá v souvislosti se stavbou plánované rychlostní komunikace R35 a stavbou vyvolanými přeložkami navazujících silnic. Stavební činnost by v zájmovém území měla nastartovat generativní proces a působit jako katalyzátor ekonomického růstu. Prokazatelná je např. potřeba dobré dopravní dostupnosti průmyslových zón, jakou je svitavská průmyslová zóna Paprsek. Potenciál této lokality je velký výhodně leží i při železniční trati.

Dopravní obslužnost v území

O dopravní dostupnosti obcí náležících do území MAS Svitava vypovídá počet spojů v pracovních dnech do města Svitavy, které lze jednoznačně považovat za centrum zájmového území s největší nabídkou služeb a občanské vybavenosti. Pro analýzu byl využit internetový vyhledávací systém spojů IDOS. Z analýzy je patrné, že největší nabídka spojů je v obcích ležících na železniční trati (v první osmičce obcí neleží na železnici pouze dvě z nich), a kterými zároveň prochází silnice I/43. Naopak nejhorší dopravní dostupnost do Svitav mají obyvatelé obcí situovaných mimo hlavní komunikace, případně těch obcí, které neleží na trase frekventovanějších linek (například Dětrichov, Želivsko, Študlov). V řadě obcí by také mohlo být ekonomicky výhodnější nasazení mikrobusů, jako se tomu děje v jiných regionech. Dlužno poznamenat, že ve víkendových a svátečních dnech je dopravní obslužnost ještě podstatně nižší a v mnoha obcích až nulová a prakticky je provozována jen na železnici.

Tabulka 20 - Dostupnost města Svitavy

Obec	Počet spojů na 6h	Počet spojů na 8h	Počet spojů na 14h	Počet spojů celkem
Banín	1	1	2	4
Bělá nad Svitavou	2	2	2	6
Bohuňov	1	1	2	4
Brněnec	2	1	2	5
Březová nad Svitavou	2	3	3	8
Dětrichov	1	1	1	3
Hradec nad Svitavou	3	3	5	11
Chrastavec	1	1	1	3
Javorník	1	2	1	4
Kamenná Horka	1	1	1	3
Karle	2	1	1	4

Obec	Počet spojů na 6h	Počet spojů na 8h	Počet spojů na 14h	Počet spojů celkem
Koclířov	1	2	1	4
Kukle	1	2	1	4
Lavičné	2	1	2	5
Mikuleč	1	2	1	4
Opatov	3	2	1	6
Opatovec	2	3	2	7
Pohledy	1	1	1	3
Radiměř	3	1	3	7
Rozhraní	1	1	3	5
Rudná	1	1	0	2
Sklené	1	1	1	3
Študlov	1	1	1	3
Vendolí	3	3	2	8
Vítějeves	1	2	2	5
Želivsko	1	1	0	2
Součet	40	42	42	123

Zdroj: Vlastní šetření z IDOS 2012

Pozn.: Data o dojezdu na 6, 8 a 14 hodin. Data jsou z ledna 2012. Aby spojení mohlo být uvedeno, doba dojezdu musí být kratší než 90 minut a do cíle dorazit nejdříve hodinu před uvedenou hodinou

V územních analytických podkladech ORP Svitavy se uvažuje o zlepšení sítě cyklostezek, což by mohlo pomoci nejen dostupnosti, ale také dosažení bezpečného používání cyklo dopravy na úkor dopravy automobilové, ulehčení tolik přetíženým komunikacím a obyvatelům žijícím kolem těchto komunikací ulevit od emisí a hluku.

Podle výsledků vlastního šetření v obcích, současný stav dopravní obslužnosti vyhovuje 67 % obcí MAS. Nejvíce dopravní obslužnost vyhovuje obcím bezprostředně napojeným na silniční nebo železniční síť, avšak ty z nich, které jsou silniční dopravou nadměrně obtěžovány tuto skutečnost vnímají jako stav nevyhovující. Spojení do Svitav vyhovuje 73 % obcí a do krajského města Pardubic 63 % obcí. Občané a obecní představitelé by přivítali lepší veřejnou dopravu o víkendech a svátcích a večerní spoje (např. špatně načasovanou veřejnou dopravou se nelze večer vrátit z divadelního představení z Brna nebo Hradce Králové). Se zvětšující se vzdáleností od Svitav spokojenost s dopravní obslužností klesá. Obce na západním okraji by přivítaly autobusové spojení do Poličky a obce na západním okraji ve směru na Křenov – Moravskou Třebovou – Olomouc. V železniční dopravě je kritizováno omezování osobních vlaků a jejich zastavování v některých stanicích a zastávkách.

Starostové obcí na úseku dopravy vyjádřili nespokojenost občanů se stavem silnic II. a III. třídy a místních komunikací. Obce v území MAS obhospodařují celkem 280 km místních komunikací a vykazaly, že zejména pro nedostatek financí je z toho 145 km, tj. 52 % ve špatném technickém stavu vyžadujícím rekonstrukce či opravy.

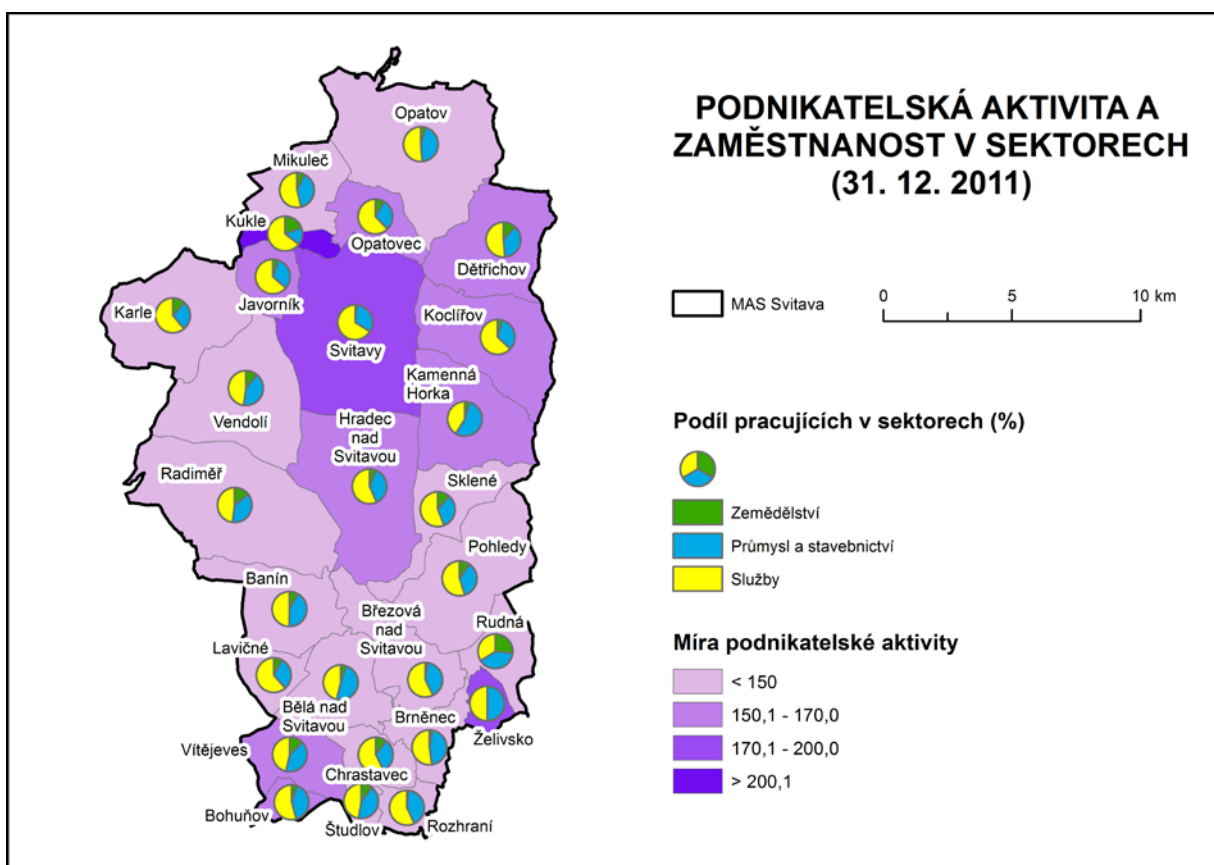
2.1.6. Ekonomika a trh práce

Míra podnikatelské aktivity

Míra podnikatelské aktivity je ukazatel, který říká kolik podnikatelů – fyzických osob připadá na 1000 obyvatel, a je proto jedním z možných indikátorů úspěšnosti podpory drobného podnikání. V Pardubickém kraji je nejvyšší míra v Pardubicích, kde počet podnikatelů na 1000 obyvatel dosahuje čísla 189,9, nejnižší je v Moravské Třebové (140,8). Území MAS Svitava s hodnotou 161,5 podnikatelů na 1000 obyvatel je pod průměrem kraje. Nicméně v dlouhodobém kontextu je patrný pozvolný, i když velmi mírný, nárůst počtu podnikatelů.

Vyšší míra podnikatelské aktivity v území MAS Svitava než průměr, je v samotných Svitavách a dále v obcích Bohuňov, Hradec nad Svitavou, Javorník, Kamenná Horka, Karle, Koclířov, Kukle, Vítějeves a Želivsko. Nejnižší míra podnikatelské aktivity je v obci Chrastavec. K největšímu poklesu míry podnikatelské aktivity mezi lety 2006 a 2013 došlo v obcích Karle a Chrastavec a dále v obcích Bohuňov, Hradec nad Svitavou, Opatov, Rozhraní a Študlov.

Základ průmyslu dříve tvořil nadprůměrný podíl textilního a konfekčního průmyslu, v současné době je největší podíl obyvatel zaměstnan v odvětví obchodu a služeb, zpracování plastů, strojírenství, zdravotnictví a sociální péče, zemědělství a lesnictví. Rozvoj drobného a středního podnikání je nedostačující a v porovnání s ekonomickým okolím nižší než průměrný.

Obrázek 8 - Podnikatelská aktivita a zaměstnanost v sektorech (31. 12. 2011)

Zdroj: ČSÚ (SLBD)

Nejvýznamnější zaměstnavatelé

Pracovní příležitosti jsou v území soustředěny zejména do města Svitavy, v druhém centru zaměstnanosti Březové nad Svitavou a v Brněnci se nacházejí pouze méně významní zaměstnavatelé s počtem do 50 zaměstnanců. V dalších obcích jsou pracovní příležitosti zastoupeny převážně v zemědělství, lesnictví nebo v drobné výrobě.

Tabulka 21 - Přehled subjektů se 100 a více zaměstnanci v obcích k 1. 1. 2013

Obchodní jméno	Sídlo	Zaměření společnosti
Svitap J.H.J, spol. s r. o.	Svitavy	výroba technických tkanin
Nemocnice ve Svitavách	Svitavy	ústavní zdravotní péče
Jednota, spotřební družstvo ve Svitavách	Svitavy	maloobchod s převahou potravin, nápojů a tabákových výrobků v nespécializovaných prodejnách
Město Svitavy	Svitavy	státní správa, samospráva
TOS Svitavy a.s.	Svitavy	výroba dřevoobráběcích strojů a sklíčidel
Westvaco Svitavy a.s.	Svitavy	výroba výrobků z papíru a lepenky
Fibertex a.s.	Svitavy	výroba netkaných textilií
Papera s.r.o.	Svitavy	velkoobchod kancelářských potřeb a vybavení
Opatex s.r.o.	Opatov	obchod s použitým textilem

Zdroj: ÚAP, 2014

Významných zaměstnavatelů s počtem pracovníků větším než 100 se v území nachází devět, z nichž pouze 5 spadá do kategorie velkých podniků s počtem zaměstnanců větším než 250. Z těchto devíti největších zaměstnavatelů se pouze jeden nenachází ve Svitavách (Opatex Opatov). V Březové nad Svitavou se žádný z větších zaměstnavatelů nenachází. I z hlediska dostupnosti pro pracovníky z okolních obcí by bylo vhodné získat do regionu Březové nad Svitavou významnějšího zaměstnavatele. I přes nepříznivou ekonomickou situaci dochází k pomalému, ale setrvalému nárůstu ekonomických subjektů bez zaměstnanců a rovněž počet zaměstnavatelů s minimálním počtem zaměstnanců 1–5 zůstává stabilizovaný. V dalších obcích – nikoliv v městech – byl proveden prostřednictvím starostů soupis podnikatelů, kteří zaměstnávají alespoň 3 pracovníky. Bylo přitom sečteno na 750 pracovních míst (bez Svitav a Opatova). Z průzkumu vyplynulo, že jen malá část obyvatel má možnost získat zaměstnání v místě bydliště nebo jeho bezprostřední blízkosti a že tedy převážná většina musí za závislou práci cestovat do okolních měst.

Pokud jde o menší a drobné ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle údajů ČSÚ za rok 2011 a 2013, bylo jich v území sečteno 2643 v roce 2011 a 2645 v roce 2013 (dále údaj za tento rok za lomítkem), ale z nich bylo plných 1993/2022 bez zaměstnanců. Ze zbývajících bylo 500/483 s počtem do 10 pracovníků, 128/118 do 50 pracovníků a 19/22 subjektů mezi 50 až 100 pracovníky. V porovnání mezi uvedenými obdobími tedy situace v počtu ekonomických subjektů stabilizovaná. Celkem 12 obcí má možnost pro podnikání nabídnout jednak objekty nebo i volné plochy (viz Tab. P. 12 v datové příloze), část z nich i do určité míry zainventované potřebnými sítěmi.

Trh práce

Pro hodnocení situace na trhu práce je důležitým ukazatelem míra ekonomické aktivity, která představuje potenciální pracovní sílu v regionu. V tomto ohledu je situace v území MAS Svitava výrazně horší než tomu je v Pardubickém kraji i v ČR; průměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel v MAS je podle SLDB 2011 47,6 %, v kraji 48,2 % a v ČR 48,7 %. Z celkového počtu 14478 ekonomicky aktivních obyvatel je necelých 88 % osob zaměstnaných, zaměstnavatelů nebo osob samostatně činných, 4,3 % procenta ekonomicky aktivních jsou pracující důchodci.

Míra ekonomické aktivity se v obcích MAS (Tab. P. 13 v datové příloze) poměrně liší, což je však dáno i jejich velikostí – nejnižší míra ekonomické aktivity je v obci Želivsko – 35,3 %, naopak nejvyšší v obci Javorník – 51,4 %. Míra ekonomické aktivity v jednotlivých obcích MAS se však příliš neliší, když se podíl pohybuje – s výjimkou extrémních hodnot – v rozmezí mezi 42 až 50 %.

Struktura ekonomicky aktivních obyvatel odráží celkové zaměření místního hospodářství, dojížděkové vazby a postavení MAS v rámci okresu i kraje. Zaměstnanost v jednotlivých sektorech v území MAS vcelku odpovídá zaměstnanosti v Pardubickém kraji i v celé ČR – zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybolovu je 4,0 % (průměr Pk je 3,8 %, ČR 2,7 %), v průmyslu a stavebnictví 34,9 % je nižší než v kraji (36,9 %), ale vyšší než v ČR (32,2 %). Ve službách je v obcích MAS zaměstnán větší podíl obyvatel než v kraji – MAS 61,1 % (kraj 59,3 %), ale méně než v ČR (ČR 65,1 %). Mezi jednotlivými obcemi MAS existují výraznější rozdíly – v zemědělství pracuje nejvyšší podíl obyvatel v obcích Rudná, Kukle, Radiměř, Karle a Dětřichov. V průmyslu a ve stavebnictví pracuje nejvyšší podíl obyvatel v obcích Kamenná Horka, Želivsko, Opatov, Bělá, Brněnec a Banín. V sektoru služeb mají nejvyšší zastoupení Svitavy, Kukle, Javorník a Koclířov. Podrobně viz datová příloha Tab. P. 13.

Zásadním centrem **dojížděky za prací** je pro obyvatele MAS Svitava město Svitavy. Tam dojíždí 40 % všech, kdo při sčítání uvedli, že dojíždějí nebo (svitavští obyvatelé) docházejí za prací. Téměř ve všech případech vyjíždí obyvatelé denně, jelikož se jedná o relativně krátké vzdálenosti. Intenzivní dojížděce, alespoň z obcí, které jsou v blízkosti silnice I/35 nebo železničního koridoru, napomáhá systém integrované dopravy v kraji. Přípomínky k možnostem dojížděky viz kap. 2.1.5 Dopravní infrastruktura.

Tabulka 22 - Sledované stavové jevy k 31. 12. daného roku

ORP Svitavy = MAS Svitava	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2013
Míra nezaměstnanosti %	11,7	9,4	9,7	13,8	14,7	12,8	10,8
Počet uchazečů o zaměstnání – celkem	1 967	1 604	1 632	2 288	2422	2095	2340
Počet uchazečů o zaměstnání – dosažitelní	1 890	1 524	1 578	2 238	2388	2068	2098
Počet uchazečů – absolventů	134	80	101	114	133	147	153
Počet uchazečů – evidence nad 12 měsíců	885	721	571	659	894	927	391
Počet obyvatel ve věku 15–64 let	22686	22614	22590	22445	22243	21917	21350

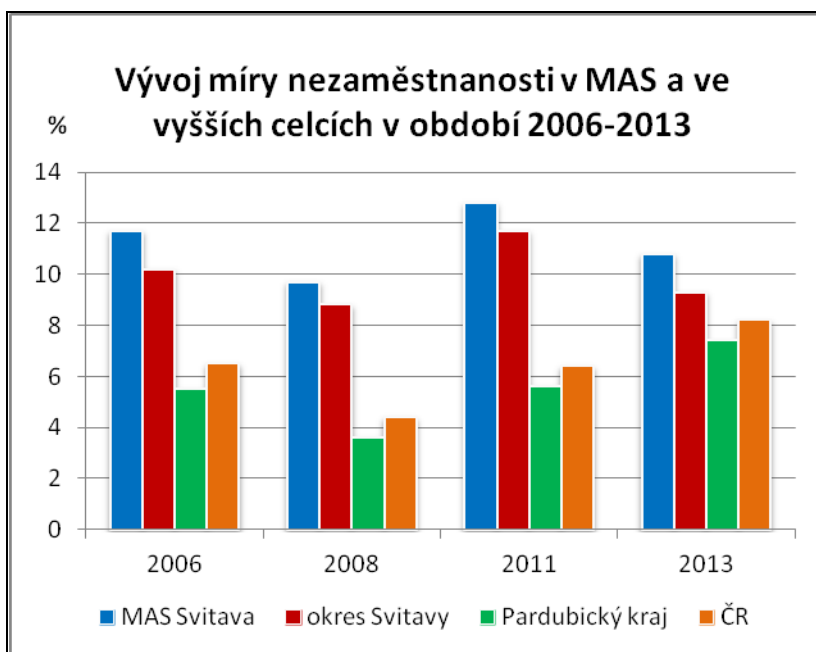
Zdroj: Úřad práce ČR, krajská pobočka v Pardubicích

Tabulka 23 - Sledované stavové jevy k 31. 12. 2013 - Pardubický kraj a Česká republika

Sledovaný stavový jev	Okres Svitavy	Pardubický kraj	Česká republika
Míra nezaměstnanosti %	9,3	7,4	8,2
Počet uchazečů o zaměstnání – celkem	6623	26371	596833
Počet uchazečů o zaměstnání – dosažitelní	6593	25941	583081
Počet uchazečů – absolventů	469	2099	39546
Počet uchazečů – evidence nad 12 měsíců	x	9359	236981
Počet obyvatel ve věku 15–64 let	70 776	348 217	7 125 078

Zdroj: Úřad práce ČR, krajská pobočka v Pardubicích

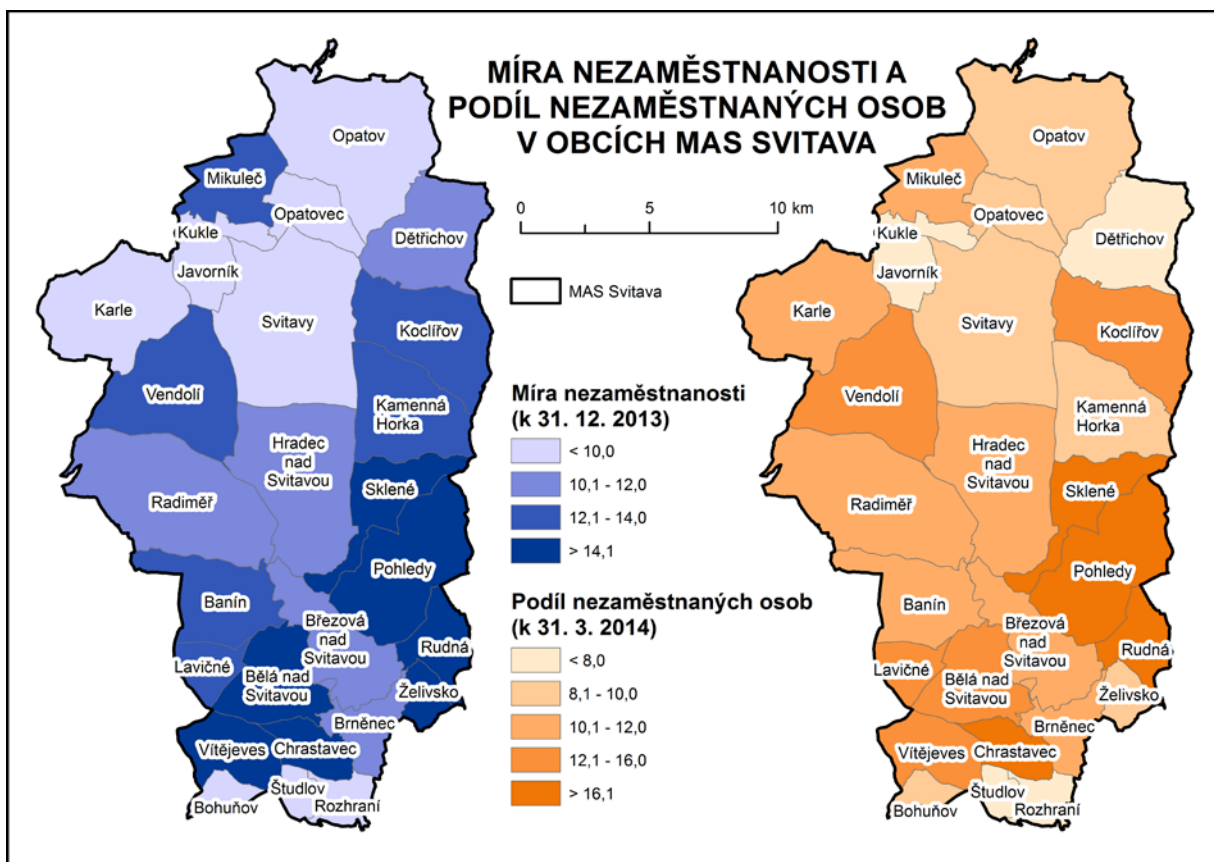
Podíl nezaměstnaných osob v MAS kopíruje dlouhodobější vývoj nezaměstnanosti ve svitavském okrese, který je výrazně nepříznivý jak ve srovnání s Pardubickým krajem nebo s daty za ČR. Metodika posledních statistických údajů používá ukazatel podíl nezaměstnaných, pro srovnatelnost s předešlými lety zůstáváme u míry nezaměstnanosti².

Obrázek 9 - Vývoj míry nezaměstnanosti v MAS a ve vyšších celcích 2006 až 2013

Zdroj: ČSÚ

² Od roku 2012 je novým ukazatel nezaměstnanosti podíl nezaměstnaných, což je podíl evidovaných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 z celkového počtu obyvatel ve věku 15–64, zatímco do té doby se vykazovala míra nezaměstnanosti, což byl podíl uchazečů o zaměstnání na disponibilní pracovní síle.

Obrázek 10 - Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2013 a podíl nezaměstnaných osob k 31. 3. 2014 v MAS Svitava

Zdroj: ÚAP ORP Svitavy 2014

Míra nezaměstnanosti v MAS na konci roku 2008 dosahovala hodnoty 9,7 %. V dalších obdobích se situace zhoršovala i vlivem dopadů globální ekonomické recese a míra nezaměstnanosti začala růst a v prosinci 2010 dosáhla v území MAS Svitava hodnoty 14,7 %. Na konci roku 2011 činila míra nezaměstnanosti v okrese Svitavy 8,4 %, kdežto v Pardubickém kraji 6,5 %. Podrobné údaje za jednotlivé obce obsahuje Tab. P. 14 v datové příloze. Stav tohoto ukazatele ke konci roku v jednotlivých obcích ukazuje obrázek 10 výše.

V prostoru MAS se situace prakticky nezměnila a podle údajů ÚP (ÚP Ústí nad Orlicí, Ing. Šimková) počet uchazečů k 31. 3. 2014 na jedno volné pracovní místo v ORP Svitavy činil 15,6 (počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání 2275), v okrese Svitavy 19,7 (počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání 6854), v Pardubickém kraji 12,9 (27 206). Celkový počet volných pracovních míst na území MAS registrovaných úřadem práce k 31. 3. 2014 činil 152 (skutečně volných pracovních míst je o něco více, protože ne všechny subjekty volná místa hlásí).

Vlivem sezónních prací (zvláště ve stavebnictví) se obvykle nezaměstnanost na jaře a v létě mírně snižuje.

Z hlediska prostorového rozložení nezaměstnanosti v MAS je sice nerovnoměrně rozložená, ale dlouhodobě je situace na nejhorsí spíše na východě území MAS. Naopak v centrální oblasti (v okolí

Svitav) je nezaměstnanost sice poměrně vysoká, ale pod průměrem. Souvisí to zřejmě s vyšší nabídkou pracovních příležitostí a také s dopravními možnostmi a tedy snazší vyjíždění za prací mimo obec svého bydliště nebo do blízké obce v okrese Svitavy. Podle údajů sčítání 2011 vyjíždí za prací ze správního obvodu ORP Svitavy mimo okres Svitavy 1224 osob ze sečtených 5312 pracovníků, tj. 23 %.

Pro hledání vhodných způsobů řešení nezaměstnanosti je nutné znát strukturu nezaměstnanosti (viz tabulka 24).

Tabulka 24 - Struktura nezaměstnanosti v MAS k 31. 3. 2014

	Počet uchazečů o zaměstnání	Podíl nezaměstnaných z počtu obyvatel ve věku 15–64 let (v %)	Podíl nezaměstnaných žen na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl uchazečů nad 50 let na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl osob nezaměstnaných déle než 12 měsíců na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl nezaměstnaných absolventů na celkovém počtu uchazečů (v %)	Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo
MAS Svitava	2 323	10,7	47,0	27,9	18,6	5,7	15,6
<i>k porovnání:</i>							
Okres Svitavy	6 854	9,6	46,0	28,8	24,8	6,7	19,7
Pardubický kraj	27 206	7,6	46,6	28,4	19,9	5,5	12,9
ČR	608 315	8,6	47,7	27,6	40,6	4,4	14,9

Zdroj: Úřad práce ČR, MPSV

Podíl nezaměstnaných žen je proti mužům viditelně vyšší a dává tedy informaci, jakým směrem zaměřit tvorbu nových pracovních míst. Vysoká míra nezaměstnaných žen je především v obcích, jako např. (údaje k 31. 12. 2011) v Rudné (30,6 %), Pohledech (29,0 %) a v Bělé nad Svitavou (25,3 %). Ojedinele míra nezaměstnanosti mužů převyšuje míru žen a vyskytuje v obcích Opatovec (ženy 8,7, muži 13,9 %), Vítějeves (15,9/19,1 %) a Vendolí (17,7/18,2 %). Celkově převyšuje míra nezaměstnanosti žen míru mužů, zaokrouhleně o 3,5 procentního bodu.

Nezaměstnané osoby nad 50 let často velmi obtížně hledají zaměstnání a často se stávají dlouhodobě nezaměstnanými. Podíl nezaměstnaných uchazečů nad 50 let je celkově čtvrtinový. Vysoký podíl uchazečů nad 50 let je v Želivsku a Študlově (shodně 67 %), jinak nedosahuje nikde ani 40 %.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. osob nezaměstnaných déle než 12 měsíců) činí 27 %. Nejvyšší je ve Študlově a v Rudné (67 a 55 %). Celková hodnota za MAS je ale znatelně vyšší než hodnoty za okresy, kraj i ČR.

Dlouhodobě je v území okresu Svitavy, a zejména pak v jeho východní části (Svitavsko a Moravskotřebovsko) nejvyšší nezaměstnanost v kraji. Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 15 až 64 let vzrostl ke konci roku 2012 na 8,6 %. Svitavsko patřící již od roku 1999 mezi regiony se soustředěnou podporou státu, bylo pro období 2010 až 2013 přesunuto z

kategorie hospodářsky slabých do kategorie regionů s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností. Problém pro daný region je vždy ukončení provozu významného zaměstnavatele, pokud se nepodaří provoz obnovit nebo nahradit jiným - např. textilní továrna Vitka v Brněnci (cca 1000 pracovních míst), areál je v současné době už demolován. Naproti tomu provoz textilní výroby v Opatově (bývalá Vigona se 150 pracovními místy) byl několik let provozován firmou Fibertex a následně prodán a přestavěn na třídírnou použitého textilu, kde je zaměstnáno momentálně 120 osob.

Veřejně prospěšné práce využívá v území 15 obcí. Zástupci obcí jsou většinou spokojeni a nezaznamenali jsme u nich žádné stížnosti nebo problémy.

2.1.7. Cestovní ruch

Svitavsko, ležící v malebné a členité krajině Svitavské pahorkatiny, na evropském rozvodí a na pomezí historických zemí Čech a Moravy, nabízí řadu příležitostí pro rekreaci, pěší turistiku i cykloturistiku. Území patří k turistickému regionu Východní Čechy, turistické oblasti Českomoravské pomezí a nabízí svým návštěvníkům škálu turistických cílů a atraktivit. Vzhledem k charakteru území se jeví zejména venkovská turistika a agroturistika vhodným doplňkem zemědělských aktivit zejména soukromě působících zemědělců. Pro tento typ turistiky jsou příznivé i přírodní podmínky (podíl zalesněného území) a nevýznamné zdroje znečištění ovzduší (průmysl).

Na území MAS neleží žádné národní kulturní památky, ani památkově chráněná území, avšak v relativní blízkosti se nacházejí významné památky, například zámek v Litomyšli, město Polička, hrad Svojanov, Moravský kras. V širším území pak vzrostla nabídka v souvislosti s propagací vyplývající ze spolupráce měst Českomoravského pomezí. Zároveň i na straně poptávky vzrůstá v České republice zájem o venkovskou turistiku (zejména mezi obyvateli větších měst – rodinami s dětmi a lidmi s náročnou duševní činností). Krajina MAS je vhodná pro pěší turistiku, cykloturistiku, hipoturistiku, ráz krajiny dokreslují církevní památky a četné drobné památky světského i církevního charakteru (kaple, kříže, zvonice, sochy). Pro tuto oblast je typická lidová architektura – čtyřboké usedlosti, jejichž původ je datován do doby německé kolonizace v pozdním středověku. Město Svitavy má na svém katastrálním území zákonem (č. 20/1987 Sb.) vyhlášenou památkovou zónu a zároveň je to město spjaté s osobností Oskara Schindlera (film Schindlerův seznam, expozice v Městském muzeu a galerii). Právě tuto osobnost lze využít pro tvorbu produktů cestovního ruchu. Ve Svitavách se nachází několik památkově chráněných objektů, v oblasti kongresové turistiky je využitelné multifunkční kulturní a komunitní centrum Fabrika, jehož součástí je i kongresový a divadelní sál vybavený i pro pořádání mezinárodních kongresů (tlumočnické kabiny). V obci Hradec nad Svitavou se nachází technická památka z počátku 20. století – soustava viaduktů, po kterých je veden koridor železnice Česká Třebová – Brno.

Nabízí se také naučné stezky, např. „*K pramenům řeky Svitavy*“, „*Údolím řeky Svitavy*“, „*Na pomezí Čech a Moravy*“ či „*Českomoravské pomezí – Svitavsko*“, všechny jsou vhodné pro pěší turisty, některé i pro cykloturisty. K dalším stezkám patří „*Fitness stezka*“ o délce 1,8 km v lesním areálu Brand s venkovní posilovnou a odpočívadly, jako součást rekreačního areálu Rosnička u Svitav, který zahrnuje i několik variabilně dlouhých cyklookruhů (2,6 km, 7 km a 12 km). S využitím dotace získané prostřednictvím MAS Svitava a s přispěním Lesů České republiky vznikl zde v roce 2014 Památník včelích matek, jako další pozoruhodnost tohoto stále rozšiřovaného lesního areálu.

Možnosti rekreačně sportovního vyžití nabízejí přírodní rybniční vodní plochy zejména v prostoru mezi Svitavami a Opatovem, vhodné ke koupání či rybaření. V členitém terénu vyrostlo i

několik rozhleden, z nichž „Dobře ukrytá rozhledna Jára Cimrmana“ byla v roce 2012 obohacena o lesní dětský lanový park vybudovaný na stezce k rozhledně městem Březová nad Svitavou s využitím dotace získané prostřednictvím MAS Svitava.

Ojedinělou specialitou území a příležitostí pro návštěvníky je církevní turistika. V obci Koclířov se nachází mariánské poutní místo – sídlo Českomoravské Fatimy – Fatimského apoštolátu, umístěné v bývalém klášteře Redemptoristů z roku 1850. Součástí koclířovského poutního areálu jsou křížová cesta a reliéfy v ohradní hřbitovní zdi (restaurované zčásti prostřednictvím MAS Svitava z dotací v letech 2010 až 2013) a kostel sv. Jakuba Staršího a sv. Filomény. V Koclířově jsou v bývalém klášteře celoročně pořádány vícedenní programy duchovní obnovy, poutě, křesťanské semináře a prázdninové pobyty a další akce duchovního charakteru.

Specifické pro území je i chalupaření, které je způsobeno mimo jiné i úbytkem trvale bydlicího obyvatelstva v minulém období a dobrým podmínkám vzhledem k dobré dostupnosti a poloze regionu v systému osídlení. Takovou, zejména víkendovou rekreaci, využívají obyvatelé velkých měst, především z moravské metropole Brna. Z dotazníků obcí vyplynulo, že počet chalup pro rekreační účely je 464 a přidáme-li k tomu neúplně sečtené chaty (392) dostáváme se výrazně přes tisíc objektů individuální rekreace.

Údaje o návštěvnosti v regionu nejsou k dispozici. Z vývoje počtu přenocování v letech 2000–2012 je zřejmé, že došlo k poklesu počtu přenocování. Propagace a nabídka regionu v cestovním ruchu by měla vázat i na patřičné budování ubytovací a turistické infrastruktury.

Infrastruktura pro cestovní ruch

Jak už bylo uvedeno, nedostatečná turistická infrastruktura je problémem cestovního ruchu v oblasti. Zejména co se týče kapacit ubytovacích zařízení, a nedostatek finančních prostředků pro její vznik či obnovení. Ubytovací zařízení na území MAS Svitava tvoří pouze 2,9 % kapacity ubytovacích zařízení Pardubického kraje.

V poslední době vzniklá ubytovací zařízení v penzionech disponují relativně malými kapacitami, proto bývá velkým problémem ubytovat větší skupiny návštěvníků. Nedostatečnou ubytovací kapacitu má i město Svitavy, které zejména v centru, trpí dlouhodobou neúživatelností tří historicky významných hotelů na náměstí Míru. K částečnému řešení vzniklo ve městě několik malých penzionů, malý hotel Fontána a hotel Schindlerův Háj, který je sice kapacitnější, ale vzdálený od centra 3 km.

Koupaliště jsou jen v Radiměři a v obou městech, přitom ve Svitavách má v areálu uvnitř města jak koupaliště, tak krytý plavecký bazén a navíc přírodní koupaliště v krásném prostředí u Horního rybníka. Autokemp je sezónně provozován v Opatovci s možností koupání v rybnících.

Tabulka 25 - Přehled ubytovacích zařízení v obcích

Název	Kategorie	Sezónní provoz	Počet lůžek	Počet míst pro stany a karavany	Obec
Národní dům	penzion	Celoroční	20	žádné	Březová nad Svitavou
Pohoda	turistická ubytovna	Celoroční	40	žádné	Březová nad Svitavou
U Čiháků	penzion a restaurace	Celoroční	20	žádné	Březová nad Svitavou
Vysoké Pole	hotel	Letní	200	možné	Dětřichov
Českomoravská Fatima	ostatní zařízení	Celoroční	120	žádné	Koclířov
Kemp Opatovec	kemp	Sezónní	4	24	Opatovec
Rekreační středisko Radiměř	ostatní zařízení	Celoroční	30	žádné	Radiměř
Schindlerův háj	hotel	Celoroční	57	žádné	Svitavy
Národní dům	hotel	Celoroční	20	žádné	Svitavy
Garni hotel Svitavy	hotel garni	Celoroční	38	žádné	Svitavy
Penzion Pizzerie No 10	penzion	Celoroční	18	žádné	Svitavy
Penzion Zlatý lev J&L	penzion	Celoroční	14	žádné	Svitavy
Sportovní stadion	ostatní zařízení	Celoroční	-	6 karavanů	Svitavy

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření v obcích 2014

Územím MAS procházejí cyklotrasy uvedené v tabulce 26, které jsou vedeny většinou po vedlejších silnicích, místních komunikacích, po polních a lesních cestách. Zatím se jen pomalu buduje a zlepšuje potřebná návaznost na cyklostezky údolím řeky Svitavy směrem na Jihomoravský kraj. Významným příspěvkem k uskutečnění propojení byla realizace dvou úseků probíhajících obcemi Rozhraní a Brněnec z dotací získaných prostřednictvím MAS Svitava v průběhu roku 2013.

V okolí Svitav je třeba vytvořit vedení cyklostezek mimo silnice I. třídy a to ve směru na Vendolí a Koclířov.

Tabulka 26 - Cyklotrasy procházející územím MAS

Evidenční číslo	Cyklotrasy procházející územím MAS
104	Kadov – Jimramov – Vítějeves – Brněnec – Rudná – Křenov – Městečko Trnávka
182	Moravská Třebová – Dětřichov – Opatovec – Litomyšl – Choceň
4022	Svitavy – Hradec n. Sv. – Radiměř – Polička – Borová – České Milovy
4024	Žďárec – Budislav – Karle – Vendolí – Hradec n. Sv. – Sklené – Pohledy – Jevíčko
4027	Radiměř – Rohozná – Svojanov
4028	Svitavy – Rosnička – Čistá
4033	Česká Třebová – Králova zahrada – Valdek – Opatovec – Svitavy
4044	Dětřichov – Koclířov – Hřebeč
4045	Psí kuchyně – Opatov – Třebovice v Čechách
4047	Psí kuchyně – odbočka na hřeben směr Janov, resp. Kozlovský vrch
4064	Sklené – Mariánský obraz – hranice přírodní rezervace Rohozná s návazností na 4029

Evidenční číslo	Cyklotrasy procházející územím MAS
4201	Hradec nad Svitavou – Banín – Lavičné – Bělá nad Svitavou – Vítějeves – Bohuňov
4202	Dětřichov – Opatov - Gajer
4203	Radiměř – Hradec nad Svitavou – Banín – Březová nad Svitavou – Brněnec
4204	Hřebeč – Kamenná Horka, vysilač – Kamenná Horka – Svitavy-Lány – Hradec nad Svitavou
4205	Svitavy – Rosnička – Javorník rozc. – Kukle – Mikuleč – Psí kuchyně
5160	Bohuňov – odbočka na Jobovu Lhotu s návazností na 5186 a 5185 směr Kněževos
5168	Chlum – Horní Smržov – Horákova Lhota (Želivsko)

Zdroje: Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje 2008, aktualizace vlastním šetřením 2014

Územím v letních víkendech projíždí cyklobus (zastávka ve Svitavách), který propojuje území Českomoravského pomezí, tedy Litomyšle, Moravské Třebové, Poličky, Svitav a Vysokého Mýta, ale také dalších zajímavých míst, jako jsou zámek v Nových Hradech, Hřebečské důlní stezky, Toulcovy maštale, cyklostezky v okolí České Třebové, rozhledna na Kozlově nebo zřícenina hradu Cimburk. V zimních měsících je pak provozována sezónní autobusová linka do Čenkovic v Orlických horách.

Na území MAS se nacházejí dvě turistická informační centra, a to ve Svitavách a v Březové nad Svitavou. Velké množství mapových publikací, průvodců a jiného propagačního materiálu v poslední době vydala tato informační centra a některé i společně městy sdruženými v Českomoravském pomezí. Pro cyklisty je vydáno několik tištěných mapových průvodců s popisem okruhů, které jsou kombinací výše uvedených číslovaných cyklotras i neznačených stezek. V publikaci "Napříč Svitavskem – Tipy na cyklovýlety" je popsáno 19 okruhů s různým stupněm obtížnosti i délky tras.

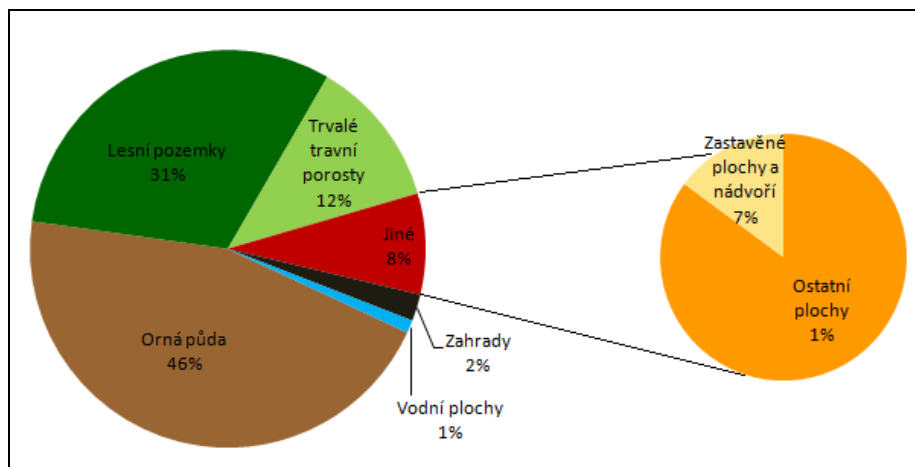
2.1.8. Životní prostředí

Celková rozloha území působnosti MAS je 33980,8 ha. Přísluší k oblasti Východočeské tabule, která je součástí geomorfologické subprovincie Česká tabule. Výjimečné zařazení má jen obec Bohuňov na jihozápadním okraji, která je součástí geomorfologické subprovincie Česko-moravská soustava, oblasti Českomoravské vrchoviny.

Vodní režim území zasahuje do povodí Moravy, Dyje a Labe. Hlavním tokem je řeka Svitava, která je pravostranným přítokem Svatky (řeky se stékají na území města Brna). Severozápadní část území spadá do povodí řeky Třebůvky. Na celém území patřícím geologicky do krystalinika Českého masívu jsou hydrologické poměry poměrně stálé, s vysokou puklinatostí a vyznačují se velkým množstvím drobných zdrojů podzemní vody. Negativem pro zásobování obyvatelstva z těchto drobných zdrojů je existence radonu v podzemní vodě, který musí být odvětráván. Řada vodních ploch nemá významnější charakter; jsou však významné z ekologické a krajinářské stability.

Nejčastějším typem pozemků je orná půda, která se rozkládá na 45 % rozlohy. Orná půda vyplňuje převážně střed území MAS v severojižním směru. Lesy celkově zabírají plochu 10617,2 ha, což je 31 % území. Z dalších typů ploch z hlediska využití půdy je na území nejvíce trvalých travních porostů (4114 ha, tj. 12 %). Území je charakteristické rozsáhlou plochou lesních porostů, z nichž významný podíl je ve vlastnictví obcí. Charakter lesních porostů je smíšený, s převahou jehličnatých

porostů. Lesní pozemky jsou stabilizované bez potřeby zásahů do jejich struktury. Podrobně jednotlivé obce v datové příloze Tab. P. 16. Struktura pozemků podle druhů k 31. 12. 2013.

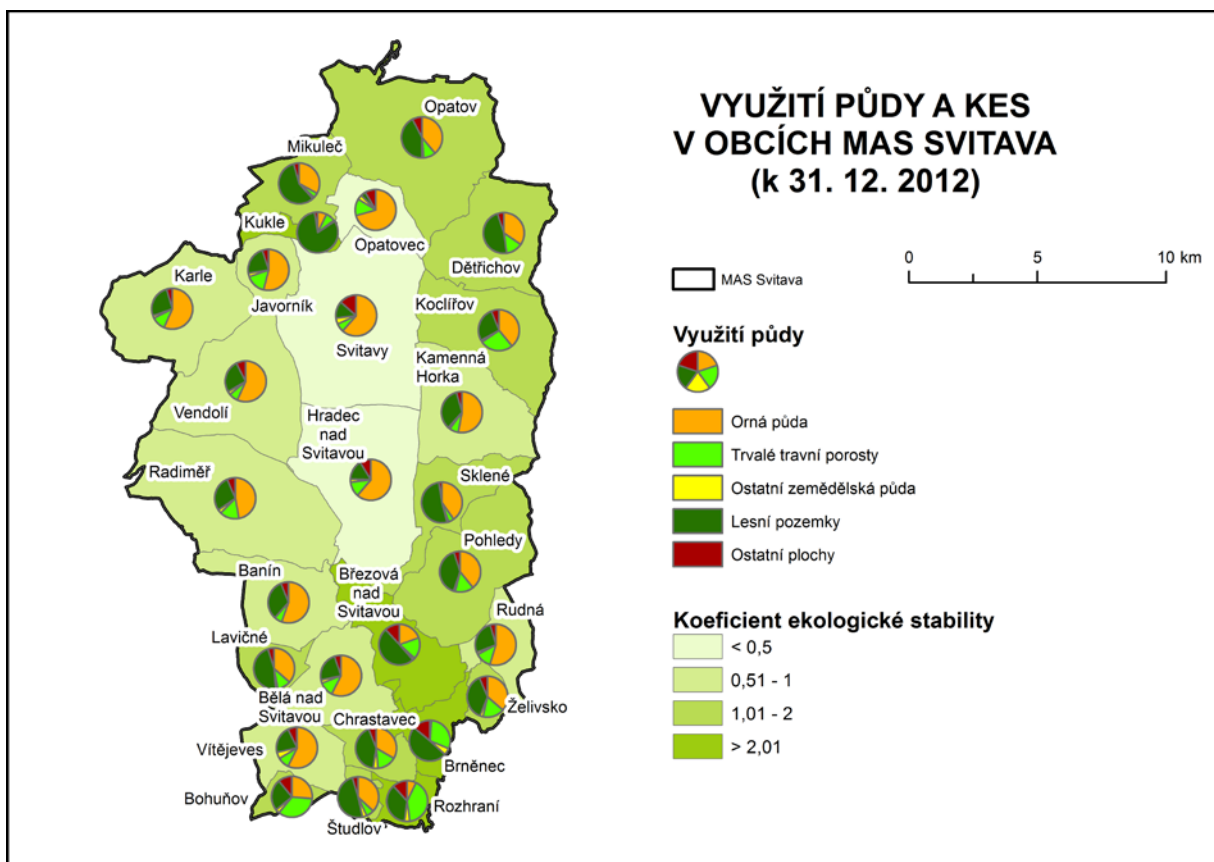

Obrázek 11 - Struktura pozemků MAS Svitava

Zdroj: ČSÚ

Kvalita zemědělských půd, které leží v poměrně vysoké nadmořské výšce (rozsah činí 356–670 m n. m.) v území je průměrná, až vyšší. V území jsou zastoupeny bonitované půdní ekologické jednotky 5. – 8. vegetačního stupně. Zastoupení zemědělských půd I. nebo II. třídy ochrany je vyšší zejména v severní části území.

Průměrný koeficient ekologické stability je poměrové číslo, které stanovuje poměr ploch, a to ploch tzv. stabilních (lesy, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice, vodní plochy) a ploch nestabilních krajinných prvků (orná půda, zastavěné plochy, ostatní plochy). Koeficient (zdroj ČSÚ) v území MAS je 0,87, převážně to znamená území intenzivně využívané zejména zemědělskou výrobou. V žádné obci přitom koeficient nedosahuje kritickou hodnotu 0,1 nebo nižší. V jednotlivých obcích se koeficient pohybuje v rozmezí 0,3 až 1,66 a ve třech obcích překračuje hodnotu 3,0 (přírodně blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem), a to v Kukli, Rozhraní a Brněnci.

Obrázek 12 - Využití půdy a koeficient ekologické stability v MAS Svitava (31. 12. 2012)

Zdroj: ČSÚ, rok 2012

Celé území leží v chráněné oblasti přirozené akumulace vod, CHOPAV Východočeská křída. Velký význam mají bohaté zásoby pitné vody v prostoru mezi Banínem a Březovou nad Svitavou, které jsou využívány pro zásobování Brna. Z prameniště je dvěma mohutnými přivaděči kryta potřeba města Brna až z 95 %, když se denně samospádem přepravuje průměrně kolem 75000 m³ pitné vody. V souvislosti s prameništěm pitné vody jsou v území vyhlášena ochranná pásma I. a II. stupně.

V zemědělsky využívané části krajiny převládá intenzivní zemědělská činnost s velkovýrobními způsoby obhospodařování a s nimi spojené negativní zásahy do krajiny (meliorace, rušení rybníků, mezí, mokřadů, regulace a zatrubňování vodních toků). Zemědělská půda tak vykazuje nízké procento zeleně a malou retenční schopnost, dochází k nežádoucím vlivům na vodní režim – rychlý odtok, vodní eroze, splachy půdy, zanášení vodních toků a svodnic.

V krajině je zvýšené riziko vzniku lokálních povodní nebo vysychání a degradace půdy. Schopnost krajiny absorbovat povrchové vody je výrazně snížena především velkovýrobními způsoby hospodaření v krajině, jež se projevují vysokým zorněním půdy, značným podílem půdy se sklonem nad 7°, velkými půdními bloky s nízkým obsahem organického podílu v půdě, nevhodnou skladbou dřevin v lese (smrková kultura na nevhodných místech) atd. ORP Svitavy má zpracovávánu studii protipovodňových a protierozních opatření zahrnující obce Opatovec, Opatov, Hradec nad Svitavou, Březová nad Svitavou, Brněnec, Bělá nad Svitavou, Lavičné, Rudná, Radiměř, Javorník, Vendolí, Karle, Rozhraní, Svitavy, Kamenná Horka. Studie vymezuje podél toku řeky Svitavy plochy pro

umístění poldrů, území pro rozliv, území pro zvýšení retenční schopnosti Lánského rybníka a území pro úpravu proti přívalovým vodám.

Zdrojem znečišťování ovzduší je stále se zvyšující osobní a nákladní automobilová doprava, zemědělské a průmyslové provozy. Dalšími potenciálními zdroji znečištění ovzduší jsou domácnosti používající jako topné médium uhlí. Vyšší znečištění polévatým prachem zjišťované automatickou stacionární stanicí ve Svitavách, je zpravidla sledována v zimních a jarních měsících. Starostové v dotaznících za obce pouze ve dvou případech konstatovali narušené ovzduší, a to v obci Děřichov (drůbeží farma a bioplynová stanice) a v obci Rozhraní (vliv dopravy na silnici I/43 procházející obcí).

Zvýšenou hladinou hluku způsobuje jednak železniční (trať č. 260 Česká Třebová – Svitavy – Brno) a jednak silniční doprava (podél silnic I. a II. třídy). Negativní ovlivnění zástavby hlukem ze silniční dopravy se dotýká Brněnce, Březové nad Svitavou, Hradce nad Svitavou, Svitav, Rozhraní a částečně Opatovce.

Vodní eroze se projevuje zejména v jižní a jihovýchodní části řešeného území. Erozně ohrožené pozemky jsou vymezeny v rámci aktualizace územních podkladů ORP Svitavy na základě studie zemědělských pozemků s rizikovým sklonem.

Investice do půdy byly vloženy zejména jižní části. Realizovaná plocha přesahuje 300 ha. Celkově je životní prostředí hodnoceno jako poměrně příznivé, když navzdory civilizačnímu zatížení je poměrně zachovaná přírodní a krajinná pestrost.

Ochrana přírody (chráněná území)

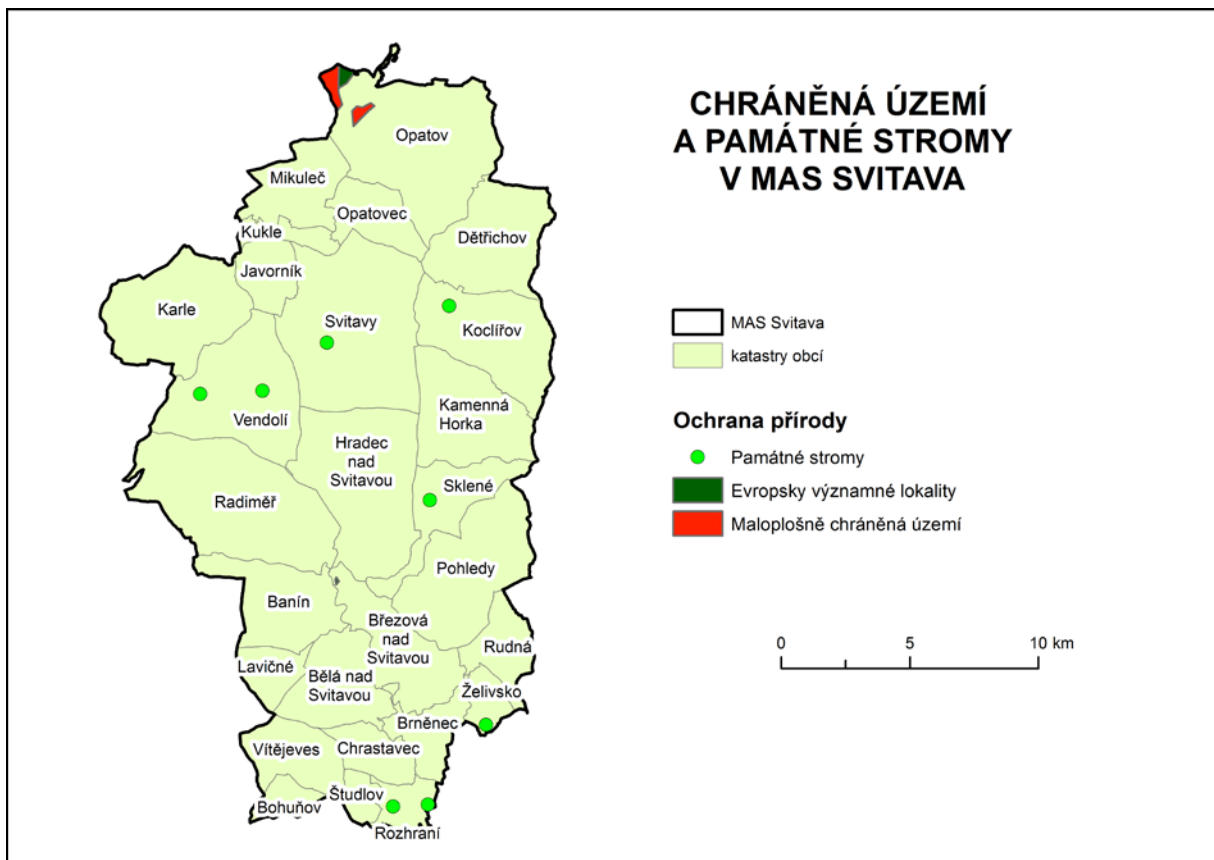
Na území se nacházejí tři Evropsky významné lokality, a to v katastrech obcí Opatov a Mikuleč je to lokalita „Psí kuchyně“ (kód 5542), v obcích Kamenná Horka (k.ú. Moravská Kamenná Horka), Děřichov (k.ú. Děřichov u Svitav) a Koclířov lokalita „Hřebečovský hřbet“ (kód 5534) a v obci Březová nad Svitavou (v k.ú. Muzlov) lokalita „U Banínského viaduktu“ (kód 2979). Tato posledně uvedená lokalita je klasifikována i v soustavě chráněných území Natura 2000 a také jako Přírodní památka. V řízení je návrh na zřízení zvláště chráněného území Bohuňovské skály v katastru obce Bohuňov.

Památných stromů je v území evidováno celkem 9, a to v obcích Svitavy (buk lesní v parku Jana Palacha, kód 104810), Rozhraní (buk kód 101304 a lípa u cesty v k.ú. Bradlné kód 105476), Koclířov (buk kód 101292), Vendolí (dvě lípy s kódy 101293 a 101307), Želivsku (lípa v katastrálním území Horákova Lhota kód 101303), Skleném (tis obecný červený U Havlů, kód 101306) a na mapě nevyznačený pařez skácené lípy srdčité v Kamenné Horce (k.ú. Moravská Kamenná Horka).

V obci Opatov se nachází dvě přírodní rezervace, a to „Králova zahrada“ (kód 1685) k ochraně souboru zamokřených lesních ekosystémů s hojným výskytem bledule jarní a „Psí kuchyně“ (kód 1689) k ochraně zachovalých přírodě blízkých společenstev květnatých bučin s výskytem řady ohrožených a indikačních druhů rostlin a živočichů. Jako přírodní památka s kódem 5875 je klasifikováno „Údolí Křetínky“, která zasahuje v regionu MAS území obcí Vítějeves a Bohuňov a s kódem 5875 jako přírodní památka „U Banínského viaduktu“ v území města Březová nad Svitavou (k.ú. Muzlov).

Podle územně analytických podkladů ORP Svitavy je v 16 obcích území MAS evidováno celkem 66 registrovaných významných krajinných prvků.

Obrázek 13 - Mapa chráněných území a památných stromů v území MAS Svitava

Zdroj: AOPK, 2014

2.1.9. Veřejná správa

Správní příslušnost obcí

Obce (všech 27) v území působnosti MAS, patří podle správní příslušnosti do pověřeného obecního úřadu Svitavy a současně i do správního obvodu obce s rozšířenou působností Svitavy. Pokud jde o stavební úřady, jsou v území dva, a to v městech Svitavy a v Březové nad Svitavou; každý z nich funguje pro 13 obcí. Pouze obec Karle přísluší pod stavební úřad v Litomyšli. Matričními úřady jsou Brněnec (pro 11 obcí), Březová nad Svitavou (2 obce) a Svitavy (14 obcí).

Bezpečnost a kriminalita

Bezpečnostní situaci je možné odvodit z ukazatele „index kriminality“. V něm je za rok 2013 obvodní oddělení Svitavy, do něhož patří všechny města a obce regionu působnosti MAS Svitava, mezi 522 obvodními odděleními na 132. místě s hodnotou 170 (index vyjadřuje počet zjištěných skutků na 10000 obyvatel, data převzata z www.mapakriminality.cz). V porovnání s okolními obvodními odděleními je toto umístění sice nejhorší (38. Polička, 94. Česká Třebová, 117. Litomyšl, 130. Ústí nad Orlicí), ale ukazatel není zcela objektivní a zjištěné umístění je republikově v první čtvrtině celkového počtu oddělení. Z vlastního dotazníkového šetření vyplývá, že občané nemají nějak výrazný pocit ohrožení, a to ani ve Svitavách, v jako největším a nejrušnějším sídle regionu.

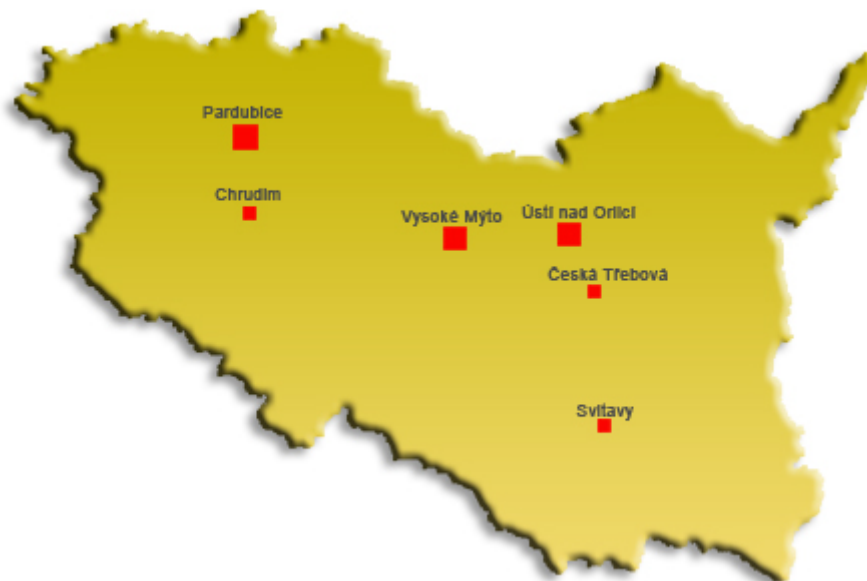
Městskou policii zřídila obě města, tedy Svitavy a Březová nad Svitavou. Činnost městské policie je občany vítána a dobře hodnocena. Sedm obcí v šetření uvedlo, že organizují preventivně bezpečnostní akce.

V šetření mezi obyvateli a starosty obcí MAS byla bezpečnost vedena jako jedna z důležitých oblastí. V oblasti přestupkové hrají největší roli obvykle přestupky dopravní, po nich pak přestupky v občanském soužití, přestupky proti majetku a proti veřejnému pořádku. Podle šetření v obcích bylo v roce 2013 projednáno celkem 1384 přestupků (1466 v roce 2012). Nejvíce z nich u MěÚ Svitavy (1317) vlivem toho, že zde jsou projednávány také přestupky na úseku dopravy (613 přestupků) a na smluvním základě také přestupky projednávané za 22 jiných obcí. Takové veřejnoprávní smlouvy nemá s městem Svitavy uzavřeno 6 obcí (Bohuňov, Rozhraní, Študlov, Vendolí, Želivsko a město Březová nad Svitavou, takže v nich si projednávání přestupků zajišťují sami. Svitavy patří mezi města s uznávanou vzorovou úrovní prevence kriminality a získaly v tomto oboru několik republikových ocenění.

Z hlediska bezpečnosti veřejné dopravy je nejhorší situace v centru města Svitavy, kterým procházejí trasy silnic I/43 a I/34. Podle územního plánu patří mezi nedůležitě dopravní závady podjezd pod železniční trať silnice I/43 v k.ú. Hradec nad Svitavou, na té samé silnici je to pak úzký vjezd do náměstí ve Březové nad Svitavou. Na silnici I/34 je dopravní závadou tzv. „Vendolský kopec“, kdy vede přes silnici v polovině kopce železniční trať. Obzvláště v zimních měsících vzniká mnoho komplikací s obtížným opětovným rozjížděním do kopce za přejezdem, zvláště kamionů a ostatních nákladních automobilů.

Sociálně vyloučené lokality

V roce 2006 provedlo MPSV ČR průzkum nazvaný „Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti“, který byl realizován společností GAC spol. s r. o. a financován z Evropského sociálního fondu (ESF). Cílem průzkumu bylo získat relevantní a aktuální informace o situaci sociálně vyloučených romských lokalit a porozumět procesům, které ovlivňují životní podmínky v jejich různých typech. K průzkumu prováděnému i v Pardubickém kraji bylo vybráno 6 měst (Česká Třebová, Chrudim, Pardubice, Svitavy, Ústí nad Orlicí a Vysoké Mýto) různé velikosti, mezi nimi i město Svitavy. Zde byly zvoleny dvě jeho lokality, resp. domy na ul. Svitavské a bývalý statek v městské části Lačnov. Domy byly v roce 2001 nově postaveny, resp. rekonstruovány. Domy i nadále slouží původnímu účelu, tj. k ubytování osob ohrožených sociálním vyloučením. Podle informací odboru sociálních věcí MěÚ Svitavy byly tyto „domovní lokality“ v obou částech města plošně rozšířeny a celé okrajové městské části, tj. na Lány a Lačnov, když uvedené domy jsou jádrem a v jejich okolí se vyskytují osoby ohrožené sociálním vyloučením rozptýlené v ostatní zástavbě.

Obrázek 14 - Místa průzkumu MPSV ČR v Pardubickém kraji s odhadem počtu romských obyvatel zkoumaných sociálně vyloučených lokalit

Zdroj: GAC spol. s r.o. pověřená MPSV ČR: „Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti“. Praha 2006. (http://www.esfcr.cz/mapa/int_par.html)

Tabulka 27 - Sociálně vyloučené lokality

Lokality	Počet
Celkový počet zkoumaných obcí v kraji	6
Celkový počet zkoumaných sociálně vyloučených romských lokalit v kraji	15
Orientační odhad celkového počtu romských obyvatel zkoumaných sociálně vyloučených lokalit v kraji	1000–1500

Zdroj: společnost GAC spol. s r. o. pověřená MPSV ČR (http://www.esfcr.cz/mapa/int_par.html)

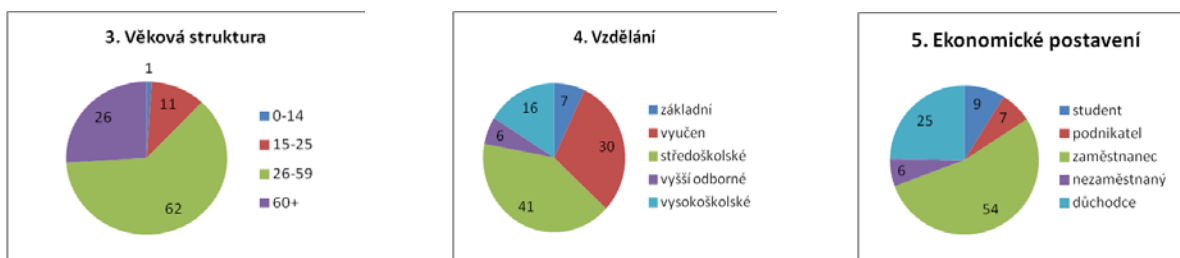
Zmíněný průzkum MPSV v roce 2006 prokázal, že město nemá příliš výrazné problémy s těmito lokalitami (např. se v nich ani nevyskytovalo neplatičství nájmu, záškoláctví, lichva, ani jiné problémové jevy) a takový stav trvá i nadále, ačkoliv většina ubytovaných je závislá na sociálních dávkách. Přesto je záměrem a povinností MěÚ Svitavy se problematice sociálně ohrožených osob věnovat, a to nejen ve městě Svitavy samotném, ale i v celém správním území ORP, kde se takové osoby v některých obcích rovněž vyskytují, avšak nejsou zatím označeny za lokality sociálně vyloučené. Největším problémem takových osob je obtížné nalézání trvalého zaměstnání, a zejména v tom bude spočívat – vedle běžné sociální práce a řešení aktuálních problémů soužití – úsilí úřadu v nejbližších letech.

2.2. NÁZORY AKTÉRŮ NA STAV ÚZEMÍ

2.2.1. Názory obyvatel

Dotazníkového šetření občanů se zúčastnilo 402 respondentů z 20 obcí území MAS Svitava. Nejvíce odpovědí bylo evidováno z obcí Brněnec (58) a Opatovce 42. Ve dvou obcích odpověděl vždy jen jeden obyvatel, z dalších sedmi obcí nedošel ani jeden vyplněný dotazník.

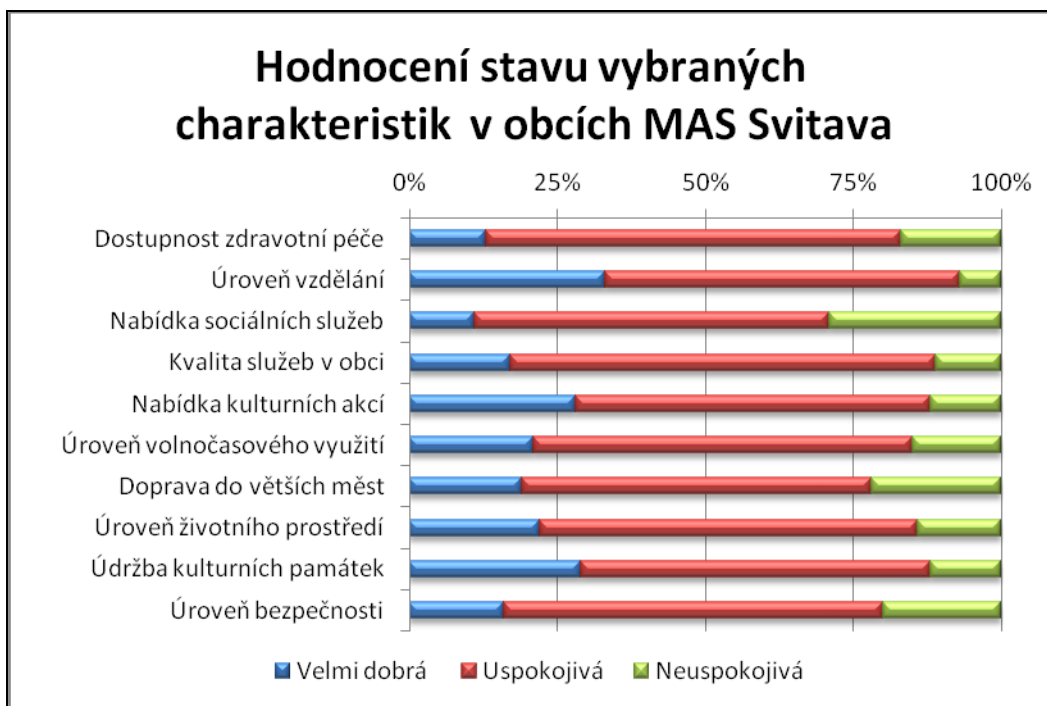
Zastoupení žen a mužů bylo mezi odpovídajícími naprosto vyrovnané, když skóre mezi pohlavími bylo 201 : 201. Z hlediska věku výrazně převažovaly osoby v kategorii 25–49 let (62 %), následovali senioři (osoby ve věku 60 let a více s 26 %) a mládež (12 %), když od dětí školního věku došlo 6 vyplněných dotazníků. Všichni respondenti uvedli, že žijí přímo v území působnosti MAS Svitava. Mezi odpovídajícími převažovali osoby se středoškolským vzděláním a vyučením (dohromady 71 %), za nimi pak vysokoškoláci, avšak pouze s 16 %. Podle ekonomického postavení více jak polovinu tvořili zaměstnanci a téměř jednu čtvrtinu dotazníků vyplnili důchodci. Až na nimi následovali studenti (9 %). V členění podle velikosti obce bylo nejvíce odpovídajících z obcí do 500 obyvatel (30 %), následovali respondenti z obcí od 1000 do 2000 obyvatel (38 %), z kategorie obcí od 501 do 1000 obyvatel (23 %) a nevyznamenali se občané z největšího města Svitav, když jejich podíl byl pouze 9 %.

Obrázek 15 - Dotázaní spoluobčané (struktura v %)

Pro rozbor toho, jak se obyvatelům žije ve své obci, jsme použili odpovědi respondentů z obcí, odkud došlo alespoň 10 vyplněných dotazníků, tj. z obcí Brněnec (58 dotazníků), Opatovec (42), Opatov (35), Svitavy (35), Březová nad Svitavou (33), Koclířov (32), Chrastavec (27), Rozhraní (26), Karle (22), Vítějeves (21), Radiměř (20) a Vendolí (13). Podle hodnocení jednotlivých oblastí života vyjádřili respondenti z těchto 10 obcí nejvíce spokojenosti občané Brněnce, Radiměře a Svitav. Naopak nejméně spokojeni byli obyvatelé Opatovce, Rozhraní a částečně i Karle. Z dalších 10 obcí bylo mezi jedním a devíti došlými dotazníky a jak už bylo uvedeno ze 7 obcí se neúčastnil žádný občan; proto by hodnocení života v těchto 17 obcích nebylo dostatečně reprezentativní.

U jednotlivých oblastí života byli respondenti žádáni, aby vyjádřili hodnocení ve škále velmi dobrá, uspokojivá a neuspokojivá. U všech dotazovaných oblastí odpovědi „uspokojivá“ převýšily 59 %. Přitom poměr mezi „velmi dobrá“ a „neuspokojivá“ byl nejpříznivější u úrovně vzdělávání (33 % velmi dobrá : 7 % neuspokojivá), dále pak u péče o kulturní památky (29:12), u nabídky kulturních akcí (28:12), u úrovně volnočasového vyžití (21:15), v úrovni hodnocení životního prostředí (22:14) a v kvalitě komerčních služeb (17:11). Naopak „neuspokojivá“ převážila v oblastech: nabídka sociálních služeb (11 % velmi dobrá : 29 % neuspokojivá), dostupnost zdravotní péče (13:17), úroveň bezpečnosti (16:20) a doprava do větších měst (19:22).

Obrázek 16 - Hodnocení stavu vybraných charakteristik v obcích MAS

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření, 2014

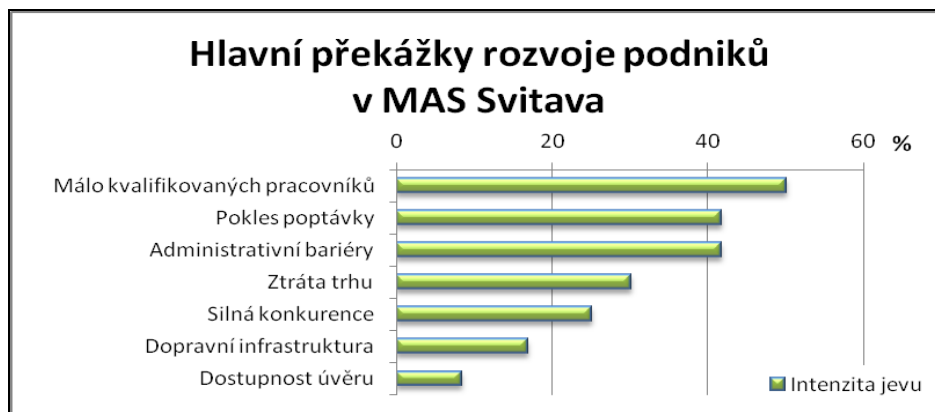
Jednoznačnou nespokojenost vyjadřovali jak starostové, tak i široká veřejnost, k možnostem najít zaměstnání (starostové 22 obcí, tj. 81,5 % a veřejnost pocítuje tento nedostatek dvoutřetinovou většinou). U starostů pak následovala špatná finanční situace obcí (41 %). Jako hlavní bariéry pro rozvoj obcí bylo označeno snižování počtu obyvatel, nezájem občanů o funkce v samosprávě (22 %), nedostatek pozemků ve vlastnictví obce a neprovedené komplexní pozemkové úpravy (22 %) a zanedbaná technická infrastruktura, resp. oddalované napojení na rychlostní komunikace. Značná nespokojenost je v dotaznících vyjadřována s veřejnou dopravou, Krajský systém IREDO se neosvědčil a dostupnost i časové ztráty zhoršil. Kritizován je zhoršování dopravy osobními vlaky a jejich omezené zastavování. Jako nedostatečnou zhodnotili starostové 8 obcí, tj. 30 % obcí. Naopak všichni starostové vyjádřili spokojenost s prováděním a aktualizací územně plánovací dokumentace.

Dalšími významnými oblastmi jsou veřejné služby pro občany, nová pracovní místa a zlepšení stavu komunikací. Ze spektra oblastí, k nimž byli respondenti dotazováni, se slovně nejméně vyjadřovali k záležitostem vzdělávání a k uchování kulturního dědictví. Zřejmě v těchto oblastech není třeba mnoho zlepšovat nebo je dotazovaní nepovažovali za natolik problematické.

2.2.2. Názory podnikatelů

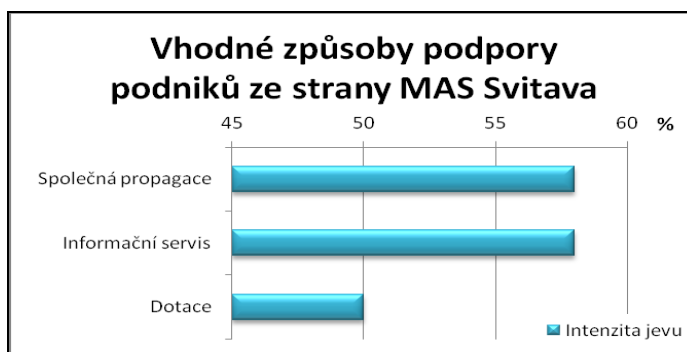
Dotazníkové šetření pro firmy a podnikatele bylo zaměřeno na různé oblasti podnikatelského prostředí. Bylo vyplněno celkem 26 dotazníků, a to jak od OSVČ (16), tak od firem (10) s nejčastěji vykazovaným počtem zaměstnanců 5–10. Plán rozvoje firmy má zpracováno pouze 5 firem a jsou to firmy s vyšším počtem zaměstnanců (20–80 zaměstnanců). V rozvojových plánech se předpokládá především rozšíření činnosti, nebo rekonstrukce objektů. Jako největší překážky v podnikání jsou

nejčastěji uváděny – málo kvalifikovaných pracovníků, pokles poptávky a administrativní bariéry. Pomohlo by zlepšení dopravní infrastruktury a tím přiblížení k trhům a poptávce. S čerpáním dotací mají zkušenosti pouze 2 firmy, většina firem (11) předpokládá, že čerpání dotací by pro ně bylo náročné.

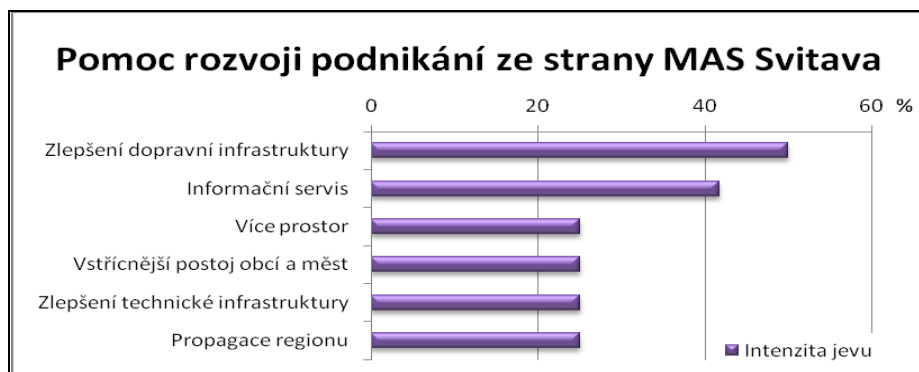
Obrázek 17 - Překážky a pomoc rozvoji podnikání

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření, 2014

Obrázek 18 - Vhodné způsoby podpory podniků ze strany MAS

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření, 2014

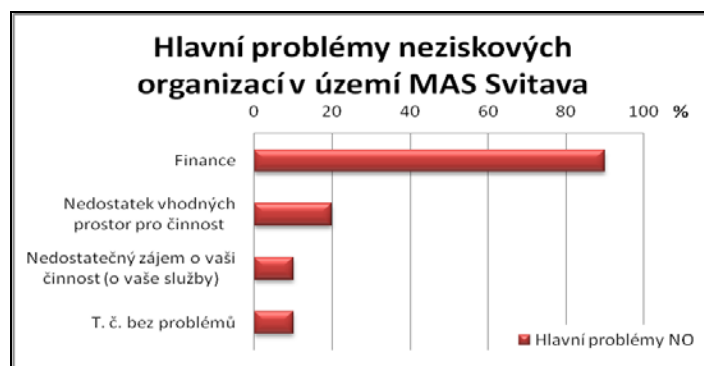
Obrázek 19 - Pomoc rozvoji podnikání ze strany MAS

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření, 2014

Respondenti v dotaznících uvádějí, že spolupracují s městy a obcemi v regionu. Co se týká možné podpory ze strany MAS Svitava a spolupráce s MAS Svitava – polovina firem, odpověděla, že by uvítala dotační podporu a 58 % spolupráci ve formě informačního servisu a společné propagace.

2.2.3. Názory neziskových organizací

Dotazníkového šetření u neziskových organizací se zúčastnilo celkem 11 respondentů. S několika dalšími NNO byl proveden řízený rozhovor. Jeden z dotazníků byl anonymní a respondent odpověděl jen několik málo otázek, proto nebyl do rozboru vzat. Počet členů neziskových organizací, které se zúčastnily šetření se pohybuje v rozsahu mezi 5 až 53 fyzickými osobami. Z celkového součtu členů za 9 respondentů (303) je 46 dětí a mládeže do 18 let, u jedné organizace tvoří mládež všechny členy, ale u čtyř sdružení naproti tomu není mládež zastoupena vůbec. U sedmi organizací je počet členů stabilní a u tří roste. Působnost respondentů je převážně místní (90 %), na regionální úrovni působí 10 % respondentů. Většinou jde o typické zájmové spolky (90 %). Relativně častými oblastmi jsou sport a práce s dětmi, což se u 4 NNO prolíná (40 %), jenom sport (20 %), vzdělávání (10 %), kultura (10 %) a specializovaná zájmová činnost (20 %). Cílovou skupinou je nejčastěji široká veřejnost – dospělí (84,8 %), méně zastoupena je mládež do 18 let a děti (15,2 %).

Obrázek 20 - Hlavní problémy neziskových organizací v území MAS

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření, 2014. Pozn.: některé NNO uvedly více než jeden důvod

Hlavním problémem, s nímž se neziskové organizace potýkají, je nedostatek financí (66,7 % respondentů). Jiné problémy je trápí méně – např. nedostatek vhodných prostor pro činnost (11,1 %), nedostatečný zájem o činnost či služby poskytované neziskovou organizací (11,1 %). Dotace v minulosti čerpalo 40 % respondentů. Jednalo se o dotační program Pardubického kraje, Evropské fondy (z toho 2 projekty prostřednictvím MAS Svitava) a finanční podpora od místní samosprávy. Dvě třetiny respondentů by uvítaly dotační podporu pro svou činnost. Ta by měla směřovat zejména do zkvalitnění zázemí, tj. budov a areálů (50,0 %), vybavení spolku (25,0 %) a na provoz a činnost spolku (25,0 %). Již méně by respondenti podporu věnovali na oblast kultury a vzdělávání.

2.3. ROZVOJOVÝ POTENCIÁL ÚZEMÍ

2.3.1. Koordinace a řízení rozvoje

Rozvojový potenciál území je do určité míry spojen se schopností využívat vhodné rozvojové nástroje a s mírou koordinace rozvojových aktivit. Takovými nástroji jsou rozvojové koncepce územních samosprávných celků, tj. v našem území Pardubického kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí tj. Mikroregionu Brněnec a Mikroregionu Svitavsko. Krajské rozvojové dokumenty nesou označení Zásady územního rozvoje Pardubického kraje a Program rozvoje Pardubického kraje.

Obce z území MAS uvedly v dotazníkovém šetření, že dvě třetiny obcí má zpracován koncepční dokument rozvoje. Ne všechny rozvojové dokumenty jsou však aktuální a dostatečně kvalitní. Také jejich obsah a způsob využívání je velmi rozdílný. Přehled koncepčních dokumentů je uveden v přílohách ze sumarizace dotazníkových šetření (Tab. D).

Oba svazky obcí působících na území MAS mají zpracovány rozvojové dokumenty, i když staršího data, a to Mikroregion Brněnec Strategii rozvoje Mikroregionu Brněnec z roku 2001 a Mikroregion Svitavsko Strategický plán rozvoje pro Mikroregion Svitavsko (aktualizovaná verze z roku 2003). Pozdější pokusy o aktualizaci obou dokumentů svazků obcí zůstaly vždy nedokončené.

Územní plánování v území probíhá pod vedením úřadu územního plánování v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Svitavy. Všechny obce mají platný územní plán a postupně probíhají aktualizace územních plánů podle stavebního zákona č. 183/2006 Sb. Aktualizované územní plány jsou schváleny ve 14 obcích a ve 3 obcích je aktualizace rozpracována. V datové příloze Tab. P. 17 je v seznamu obcí podán přehled o stavu územní plánovací dokumentace v území MAS Svitava.

Nástrojem zlepšování stavu krajiny a životního prostředí jsou komplexní pozemkové úpravy (KPÚ). KPÚ je zpracováno ve 12 katastrálních územích, které jsou součástí 12 obcí, avšak zcela ukončeny jsou jen v 8 obcích (Banín, Bělá nad Svitavou, Dětrichov, Hradec nad Svitavou, Javorník, Kukle, Lavičné a Vendolí, tj. 37 % ze všech 27 obcí MAS), protože ve čtyřech obcích Kamenná Horka, Karle, Pohledy a Svitavy) jde jen o jedno z více katastrálních území nacházejících se na správním území vyjmenovaných obcí. V dalších 7 katastrálních územích probíhá realizace KPÚ. Po jejich ukončení budou KPÚ provedeny ve 14 obcích (52 % ze všech obcí a k tomu ještě ve čtyřech katastrech v obcích s více než jedním katastrem na svých správních územích – v obcích Kamenná Horka a Pohledy po jednom ze dvou katastrálních území a ve Svitavách ve dvou katastrálních územích ze 3 v tomto městě připadajících v úvahu). K zahájení jsou KPÚ připraveny v 11 katastrálních územích, čímž budou KPÚ zkompletovány v obcích Bohuňov, Chrastavec, Kamenná Horka, Pohledy, Rudná a Sklené, tj. v dalších 6 obcích (pak budou ukončeny ve 20 obcích a na 7 katastrech v obcích s více katastry). V datové příloze (Tab. P. 17) je uveden rozpis stavu KPÚ podle jednotlivých obcí – zdroj eagri.cz .

V rámci komplexních pozemkových úprav a při tvorbě nových územních plánů obcí bude účelné současně řešit opatření vytyčená územními analytickými podklady ORP Svitavy týkající se vodních režimů a protipovodňových úprav.

2.3.2. Spolupráce v rámci území a vnější vztahy

Činnost svazků obcí na území MAS a další meziobecní spolupráce

Všech 27 sídel zahrnutých do působnosti MAS Svitava je členem dvou dobrovolných svazků obcí, a to 16 obcí v Mikroregionu Svitavsko a 11 obcí v Mikroregionu Brněnec. Oba svazky obcí jsou

přímými členy MAS Svitava a už tím je dán předpoklad dobré vzájemné spolupráce. Obce prostřednictvím rozpočtů svých mikroregionů poskytují MAS členský příspěvek ve výši 3 Kč na trvale hlášeného obyvatele. Oba mikroregiony u MAS uplatnily své projekty sloužící obcím a propagaci regionu.

Souběžně se zpracováním této strategie se tvoří pod patronací obce Opatov projekt Meziobecní spolupráce SMS. Pracovní týmy obou strategií spolupracují a vzájemně se informují.

2.3.3. Spolupráce s jinými MAS

MAS Svitava je aktivním členem Krajského sdružení Národní sítě MAS Pardubického kraje. Pravidelně se zúčastňuje jednání tohoto sdružení a plní aktivity, které sdružení organizuje, např. každoroční zajišťování účasti na Celostátní výstavě Země živitelka na stánku MAS Pardubického kraje. MAS se též podílí na jednáních a aktivitách krajské Celostátní sítě pro venkov.

Od počátku vzniku a existence udržuje MAS Svitava styk se dvěma sousedními MAS, a to MAS Litomyšlsko a MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko. S litomyšlskou MAS došlo i na oficiálnější návštěvy a vzájemné písemné porovnávání a hodnocení činnosti. K vzájemným návštěvám došlo také s MAS Pohoda venkova se sídlem ve Vískách (Jihomoravský kraj).

V rámci projektu spolupráce se rozvíjí partnerství s MAS Boskovicko Plus v již zmíněném projektu „Löw-Beerovy vily“ propagující regiony a mapující historickou roli uvedeného podnikatelského rodu na budování průmyslu a života obyvatel podél toku řeky Svitavy.

2.3.4. Rozvojová území

Území působnosti Místní akční skupiny Svitava, stejně jako celé území správního obvodu ORP Svitavy není podle „Politiky územního rozvoje České republiky“ součástí žádné rozvojové oblasti ani specifické oblasti širšího významu. Nejsou zde ani žádná velkoplošná chráněná území.

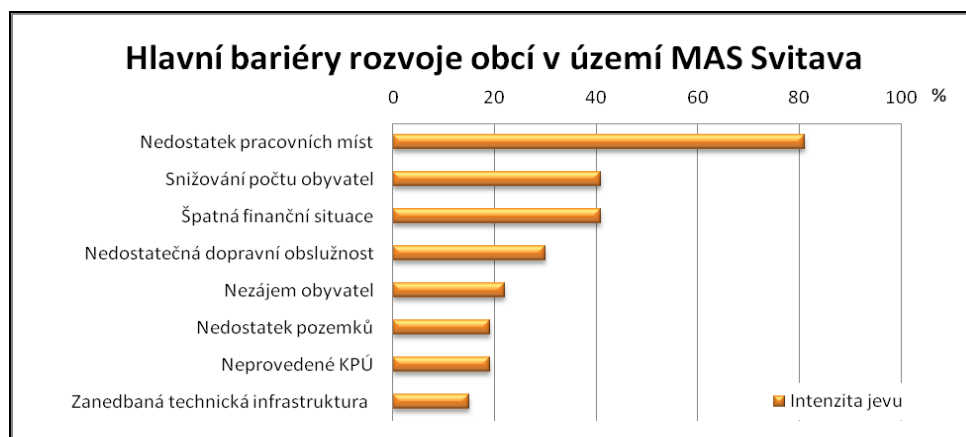
V severní části prochází územím rozvojová osa OS8 Hradec Králové/Pardubice – Moravská Třebová – Mohelnice – Olomouc – Přerov, do níž jsou zařazeny obce Dětrichov a Opatov a v centrální části pak rozvojová osa OS9 Brno-Svitavy/Moravská Třebová, do níž jsou zařazeny obce Brněnec, Březová nad Svitavou a Rozhraní a dále železniční koridor ŽD 7 Pardubice – Česká Třebová – Brno.

V regionu se nenacházejí Národní kulturní památky ani památkově chráněná území, jen město Svitavy má v centrální části dle zákona č. 20/1987 Sb. vyhlášenu městskou památkovou zónu.

2.4. ANALÝZA ROZVOJOVÝCH PROBLÉMŮ A POTŘEB

Analýza rozvojových problémů a potřeb uživatelů území, tedy občanů, právnických osob i návštěvníků, je klíčovým podkladem pro určení základních rozvojových vizí území ve smyslu realizace Partnerství a principu LEADER. Uživatelé území jsou prioritní veličinou, jejíž potřeby a požadavky by měly být vyzvednuty. Analýza vychází z dotazníkového šetření, které bylo zpracováno členy a zaměstnanci MAS a obsahuje vyjádření 402 občanů, 26 podnikatelů, 27 obcí a 11 neziskových organizací – spolků. Při vyjádření rozvojových potřeb území MAS Svitava nejde jen o rozvoj, ale i o zachování, omezení nebo i odstranění současného závadného nebo nedokonalého stavu. Většina obcí má k dispozici územní plán, jako základní dokument rozvoje obce. Jedním z prvních rozvojových

dokumentů (v několika obcích jediným) byl Program obnovy venkova zpracovaný v různé míře podrobnosti, který ale je mnohde stále aktuální.

Obrázek 21 - Bariéry rozvoje obcí podle názorů představitelů obcí

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření, 2014

Vnímání prostoru MAS je u jednotlivých uživatelů rozdílné, velmi záleží na statutu uživatele (řadový občan, podnikatel, obec, zástupce NNO).

Předem je třeba vyzdvihnout pozitiva a poznatky z řad občanů z některých obcí. Pozitiva uváděná občany jsou taktéž vnímána i návštěvníky regionu. Pozitivně jsou hodnoceny zejména rekonstrukce budov, služby, úpravy zeleně, okolní krajiny a kulturní akce. Naopak podnikatelé a manažeři vidí negativa zejména v málo rozvinutém cestovním ruchu v regionu a s ním spojenými příležitostmi. Problém s nízkou kupní silou obyvatel a zaměstnatelností.

Náměty občanů ke zlepšení se v mnoha směrech shodovaly. Asi nejpálčivějším průřezovým námětem je absence péče o seniory a sociální tematika. Občané z obcí MAS by uvítali více možností pro využití dětí a mládeže, zvelebování a celkový stav veřejných prostranství, spolupráci spolků, zlepšení špatného stavu komunikací, dopravní obslužnosti. Mnohdy kladli občané důraz na větší zapojování seniorů do dění v obcích a vytváření zázemí pro volnočasové aktivity dětí a mládeže. Ve zkratce je možné charakterizovat názory uživatelů do několika slov: více vzájemné komunikace, spolupráce, propagace a inovace. Uživatelé vnímají možnost zlepšení situace v mnoha oblastech v celém území MAS v případě využití zmiňovaných charakteristik prostřednictvím MAS, jejich členů a ostatních partnerů v regionu.

Potřeby rozvoje dle sledovaných a vyhodnocovaných okruhů

Bydlení :

Vymezení rozvojových ploch určených k bydlení. Pro další rozvoj území je proto nezbytným předpokladem rozšířit nabídku těchto ploch a především investovat do jejich technické vybavenosti. Vytvoření dobrých podmínek pro bydlení – infrastruktura, dostupnost práce, školských zařízení, lékařské a sociální péče, volnočasového využití. Rekonstrukce bytového fondu ke zvýšení kvality a atraktivity bydlení.

Doprava :

Zlepšení technického stavu silnic a dopravních staveb, včetně komunikací pro pěší. Zvýšení bezpečnosti chodců. Přečty pro chodce, osvětlení, chybějící chodníky. Rozvíjení cyklo dopravy a zázemí pro cyklisty. Ve spolupráci s Krajským úřadem a dopravci eliminovat problémy s regionální dopravní obslužností zejména v obcích mimo hlavních silničních a železničních tepen. Zlepšení organizace veřejné dopravy a zajištění městské hromadné dopravy (Svitavy).

Občanská vybavenost :

Doplnění základní občanské vybavenosti – nejvíce postrádány jsou v některých obcích hřiště pro děti, víceúčelová hřiště, cyklostezky, tělocvičny, místní komunikace, chodníky. Lékařské služby, sociální a bytové zázemí pro seniory. Zajištění a udržení sítě zdravotních a sociálních služeb. Projevu se zvýšená kriminalita – nedostatečná prevence. V konkrétních připomínkách například občané Svitav požadují v centru města chybějící kvalitní cukrárnu a hotel vyšší třídy.

Obyvatelstvo :

Vytvářet podmínky pro udržení a zkvalitňování podmínek pro spokojený život, zejména u mladých lidí, jejich rodin (volnočasové aktivity, bydlení, zaměstnání, školství) a pro uspokojování potřeb seniorů. V současné době je převážná část občanů v území MAS spokojena se vzhledem obcí, památkami, tradicemi a kulturou.

Podnikání, výroba, zaměstnanost :

Zajištění vhodných ploch a prostor pro podnikání. Využití dnes nevyužívaných ploch (brownfield) pro podnikání. Snížení nadprůměrné nezaměstnanosti. Zajištění větší nabídky kvalifikované pracovní síly pro podnikatele. Nabídka zaměstnání na částečný úvazek (např. alternativa pro matky s dětmi, studenty apod. Rozvíjení podnikání, modernizace výroby a vybavení, inovace zejména v oblasti služeb a řemesel vedoucí k lepší schopnosti konkurovat. Rozvíjení tradičních řemesel. Zlepšení prezentace regionu a rozvoj turistického ruchu s pozitivním dopadem na podnikání. Zlepšení turistické infrastruktury (ubytování, cesty, cyklostezky) pro zlepšení podnikatelského potenciálu. Zlepšení spolupráce, komunikace a podpory ze strany obcí a měst regionu se školami, které připravují budoucí zaměstnance. Zvýšení nabídky dotačních programů pro záměry podnikatelů. Větší informovanost podnikatelů a řemeslníků o možnostech čerpání dotací na rozvoj jejich podnikání. Zlepšení zpracování a odbytu místní produkce.

Technická infrastruktura :

Udržování a zkvalitňování zásobování vodou vodovodní sítí. Provést rekonstrukce vodovodů a jejich případné rozšíření do těch částí obcí, kde dosud chybí. Zajištění čištění odpadních vod, zejména v obcích v ochranných pásmech vodních zdrojů. Zvýšení využívání alternativních ekologických zdrojů energie oproti fosilním palivům. Snížení energetické náročnosti a dopadů na životní prostředí, zateplení budov, modernizace topenišť apod.

Cestovní ruch :

Doplnění a rekonstrukce stávající turistické infrastruktury. Zvýšení nabídky služeb pro turisty. Vhodné je zejména rozvíjení agroturistiky. Doplnění cyklostezek o vybavení – mapy, přístřešky, informace pro turisty. Rozvíjení společné prezentace regionu pro turisty. Nalezení souladu záměrů mezi podnikateli, spolky, NNO a obcemi.

Vzdělávání a školství :

Zajištění kvalitní a dostupné předškolní a školní výchovy. Doplnění vybavení školských zařízení jako předpoklad zvýšení kvality výuky a úrovně vzdělání žáků. Zajištěním vhodných bytových a pracovních podmínek zamezit časté výměně učitelů na venkovských školách. Poskytování dalšího vzdělávání, zejména jako pomoc při rozjezdu podnikatelských aktivit, pěstování pozitivního vztahu obyvatel k regionu. Podpora výuce řemeslných oborů, například formou kroužků, jako možnost zvýšení nabídky služeb zaměstnanosti a prevence proti sociálním patologickým jevům. Zajištění co největší propojenosti výuky (zejména u řemeslných oborů) s firmami jako potencionálními zaměstnavateli. Nabídka celoživotního vzdělávání a osvěty.

Život v obcích :

Zásadním faktorem pro zvýšení atraktivity života na území MAS Svitava budování a rekonstrukce zařízení pro trávení volného času – klubovna, tělocvična, hřiště, dětské hřiště, oživení existujících kulturních domů atd. Obnova zrušených kulturních a společenských akcí a tradic. Udržení a obroda občanské společnosti (založení spolků v obcích, kde chybí). Jednou z potřeb je alespoň udržet, lépe však rozvíjet lidský potenciál těchto kulturních a sportovních spolků. Zlepšení komunikace, spolupráce a podpory mezi společenskými organizacemi navzájem a s obcemi. Integrace zejména mladých lidí, seniorů a nově přistěhovalých do života v obci. Možnost zřízení společného otevřeného informačního systému pro území MAS, určeného pro obce, neziskové organizace, podnikatele za účelem prezentace aktivit, potřeb, pořádaných akcí apod.

Životní prostředí :

Průběžná likvidace starých nebo nově vzniklých černých skládek. Výsadba zeleně na obecních prostranstvích s ohledem na původní charakter a druhy. Obnova stabilizačních krajinných prvků mimo obec – alejí, remízků, polních cest. Zřízení odpočívadel, stezek a cyklostezek v krajině. Zlepšení efektivity třídění, sběru a svozu odpadu. Osvěta mezi občany k problematice separace a třídění odpadů. Likvidace a následné využití lokalit s ekologickými zátěžemi a brownfields. Eliminace místních zdrojů znečištění ovzduší (lokální topeniště). Podpora ekologických moderních kotlů, kvalitních paliv. Řešení nízké retenční schopnosti krajiny pro vodu, snížení rizika povodní. Realizace komplexního systému protipovodňových opatření – nastartování procesu komplexních pozemkových úprav v obcích, kde nebyly započaty. Řešení čištění odpadních vod. Zvýšení angažovanosti občanů v otázkách ochrany životního prostředí.

2.5. SWOT ANALÝZA

Pro sestavení SWOT analýzy byly použity výstupy z analytické části této rozvojové strategie doplněné o osobní konzultace s představiteli a členy MAS Svitava. Následně uvedené body SWOT jsou výčtem bez určení váhy či významu obsahu jednotlivých tvrzení.

Termín SWOT analýza má základ v anglickém jazyce. Písmeno S označuje silné stránky (Strong Points), písmeno W slabé stránky (Weak Points), písmeno O příležitosti (Opportunities) a písmeno T hrozby (Threats).

Definování silných (S) a slabých (W) stránek je zaměřeno především na vnitřní faktory. Tyto faktory mají pozitivní nebo negativní dopad na možnost rozvoje v dané oblasti. Cílem návrhové části strategie bude odstraňovat (potlačovat) slabé stránky a využívat (posilovat, udržovat) stránky silné.

Definování příležitostí (O) a hrozeb (T) je zaměřeno především na vnější faktory a vlivy. Jedná se především o ty jevy, které mají nadregionální (např. celorepublikovou) platnost a samo území je nemůže ovlivnit. Identifikace a znalost dopadů těchto jevů napomáhá při nasměrování strategie a definování opatření. Vlastní strategie by měla v co nejvyšší míře využít příležitostí a v co nejvyšší míře potlačit závislost na výskytu hrozeb. V některých případech je obtížné posoudit, zda je daný jev pro území příležitostí nebo ohrožením.

S – silné stránky

- S1 Město Svitavy zahrnuté v území je silným spádovým střediskem svou velikostí, sítí služeb, vybudovanou infrastrukturou a snahou dále všestranně expandovat.
- S2 V území přetrvává nízký index stárí a dostatečná porodnost.
- S3 Společný historický a kulturní vývoj obcí v území.
- S4 Region má kvalitní životní prostředí s kulturní krajinou a řadou stavebně historických hodnot regionálního významu.
- S5 V krajině je velký podíl lesů, což skýtá možnosti čerpání obnovitelných zdrojů.
- S6 V území jsou dostatečné zdroje pitné vody a stabilizovaná vodovodní síť (pouze dílčí úpravy).
- S7 Většina zemědělských společností je stabilizována a nepředpokládá se v tomto odvětví významnější úbytek pracovních míst.
- S8 Velikostní struktura zemědělských podniků z hlediska konkurenceschopnosti a investic je přiměřeně vhodná.
- S9 V regionu je zajištěna potravinářská produkce s vysokým stupněm státního dozoru.
- S10 Všechny obce mají zpracovanou územně plánovací dokumentaci, která se pravidelně aktualizuje na úrovni SO ORP Svitavy.
- S11 Tradiční spolupráce obcí je zvýrazněna fungujícími mikroregiony Svitavsko a Brněnec.
- S12 V regionu působí mnoho nevládních neziskových a občanských organizací, zejména v oblasti tělovýchovy, sportu, kultury a volnočasových aktivit.
- S13 Dobrá dopravní dostupnost území jako celku v rámci železniční sítě (I. tranzitní koridor), tak i sítě silniční s předpokladem brzké výstavby rychlostních silnic R 35 přes území MAS a poté i R 43.

- S14 Větší obce regionu s aktivními zastupitelstvy realizují bytovou výstavbu, čímž vytvářejí podmínky pro další možnosti rozvoje.
- S15 V území je přiměřeným způsobem zajištěna předškolní péče a základní školní docházka, střední školství je zastoupeno ve městě Svitavy.
- S16 Dostupnost zdravotní péče je přiměřená stávající situaci ve zdravotnictví.
- S17 Široké spektrum sociálních služeb pro všechny cílové skupiny (mimo terénních a osobní asistence) dostatečně zajištěny.
- S18 Kulturní vyžití je přístupné ve většině obcí v závislosti na místních iniciativách, širší nabídku zajišťuje město Svitavy; v mnoha obcích jsou místní knihovny, často i kulturní domy.
- S19 V území jsou příznivé podmínky pro rozvoj cestovního ruchu (agroturistika, venkovská turistika, hipoturistika).
- S20 Rozvoj cestovního ruchu je podpořen blízkostí jiných významných turistických cílů nadregionálního významu.
- S21 Významným potenciálem je existence vodních nádrží vhodných pro chov ryb, ale i pro rekreační využití.
- S22 Územím prochází desítky cyklotras, z nichž některé jsou mezinárodního významu.
- S23 Téměř všechny obce jsou připojeny na internet (minimálně v budovách obecních úřadů).
- S24 Dostatečné zkušenosti a odborné znalosti členů MAS s přípravou a realizací projektů.
- S25 Je nastavena spolupráce v rámci členských subjektů MAS Svitava a jsou vytvořeny předpoklady pro spolupráci s vnějším prostředím (jiné subjekty z území, jiné MAS).

W – slabé stránky

- W1 Jde o hospodářsky slabší region s monotematicností průmyslu, nízkými průměrnými mzdami, nižší daňovou výtěžností a tedy i nižší kupní silou obyvatelstva.
- W2 Osídlení regionu bylo v minulosti poznamenáno tím, že se jednalo o oblast Sudet, která nebyla nikdy adekvátně dosídlena. Doosídlování oblasti by přetrhalo vztahy jak nových obyvatel, tak starousedlíků.
- W3 V území je trvale významně záporné saldo migrace připisované zejména obtížnému získávání dobrých pracovních příležitostí pro mladé rodiny.
- W4 Hospodářská slabost a nižší konkurenceschopnost se výrazněji projevuje právě na venkově vlivem nedostatku pracovních příležitostí, nižší produktivity práce a přidané hodnoty v zemědělství.
- W5 Podprůměrná úroveň koupěschopnosti obyvatel.
- W6 Vysoká míra nezaměstnanosti zejména v některých obcích území MAS Svitava.
- W7 V mnoha menších obcích se projevuje stárnutí obyvatelstva způsobené odlivem mladých v produktivním věku do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí.
- W8 Značná část obcí má nízký či trvale se snižující počet obyvatel, což působí negativně při vytváření samospráv, nelze v nich také zajistit dostatečnou síť základních služeb.
- W9 Zpomalený rozvoj drobného a středního podnikání.

- W10 Nedostatečný finanční potenciál pro rozvoj zemědělských a zpracovatelských podniků, malých podniků a řemesel
- W11 Nedostatečné spektrum služeb na venkově; většina služeb a veškeré péče je soustředěna do města Svitavy.
- W12 Malá kapacita pobytových zařízení pro seniory (domovů důchodců) do budoucna.
- W13 Potřeba podstatného zvýšení kapacity pečovatelské služby v Březové nad Svitavou.
- W14 Špatná dostupnost ke zdravotní péči (a k pečovatelské službě) z malých obcí a nedořešené zdravotnictví v kraji.
- W15 Přetížené silnice I/34, I/35 a I/43, špatný technický stav silnic s řadou dopravních závad – úzké silnice, absence obchvatů, komunikací pro pěší a neúplná návaznost cyklostezek na trasy republikové a mezinárodní.
- W16 Průměrně až podprůměrně rozvinutá infrastruktura, zejména nevyhovující technický stav komunikací II. a III. třídy a místních komunikací.
- W17 Nevyhovující způsob odkanalizování a likvidace odpadních vod ve většině menších obcí.
- W18 Stárnoucí či jinak nevyhovující technická infrastruktura v některých obcích (zejména vodovodních řadů).
- W19 Nedostatečná obslužnost veřejné osobní dopravy se tíživě projevuje zejména v malých obcích ležících na okrajích regionu, časté změny jízdních řádů, častá nenávaznost při přestupování a rušení spojů ve večerních hodinách, o víkendech a svátcích.
- W20 Existence nevyužívaných a chátrajících objektů (brownfields) v některých obcích většinou z důvodu ukončené zemědělské výroby.
- W21 Nízký podíl využívání alternativních zdrojů energie pro vytápění a v menších obcích trvá velký podíl objektů využívající fosilní paliva, což působí negativně na životní prostředí.
- W22 Ve většině obcí jsou místní a obslužné komunikace včetně chodníků v nevyhovujícím stavu. V části obcí chybí bezpečnostní prvky v souvislosti se silným provozem na silnicích vyšších tříd procházejících obcemi.
- W23 Nedořešené úpravy vodních toků a ploch včetně protipovodňových opatření v některých obcích.
- W24 Chybějící zařízení sociální péče v některých obcích (zejména pro staré občany).
- W25 Chybějící, zastaralé či nevyhovující prvky občanské vybavenosti v některých obcích.
- W26 Nedostatečně rozvinutá infrastruktura v cestovním ruchu zejména síť ubytovacích zařízení pro jeho rozvoj.
- W27 Nižší úroveň informovanosti obyvatelstva o činnosti a prospěšnosti MAS.
- W28 Nedostatečné znalosti subjektů z území ohledně problematiky projektového řízení a čerpání finančních prostředků z fondů EU projevující se nízkou úspěšností při podávání žádostí o podporu z různých dotačních titulů.
- W29 Nízký zájem podnikatelských a neziskových subjektů o spolupráci v rámci MAS.

O – příležitosti

- O1 Možnosti čerpání dotací z IROP a ze strukturálních fondů EU a EAFRD v programovém období 2014–2020 a z grantových programů Pardubického kraje.
- O2 Území MAS je zařazeno mezi regiony se soustředěnou podporou státu a navrženo jako součást několika územních rozvojových a specifických oblastí.
- O3 Další možnosti využití zájmu veřejnosti o rozvoj venkova a ochranu přírody a krajiny.
- O4 Podpora podmínek pro založení, fungování a rozvoj podniků poskytujících pracovní místa, podpora malých a středních firem v zájmu zaměstnávání obyvatel.
- O5 Vstup nových investorů do připravených průmyslových zón (např. Paprsek ve Svitavách) přinese další nové pracovní příležitosti.
- O6 Rozvoj zpracovatelského průmyslu a modernizace zemědělské prvovýroby.
- O7 Posilování rozvoje sociální sítě (vč. zřízení domu s pečovatelskou službou v Březové nad Svitavou a pečovatelek ve více obcích) s dvojitým efektem – rozšíření spektra soc. služeb a vznik nových pracovních míst.
- O8 Podpora spolupráce s neziskovými organizacemi při práci se specifickými skupinami nezaměstnaných, spolupráce s podniky a podnikateli a školami při sledování pohybu ekonomicky aktivních obyvatel v regionu.
- O9 Podpora vzdělávání a vytváření vhodných pracovních návyků u osob vstupujících na trh práce, podpora udržení si pracovních návyků a kvalifikace u osob, které na určitou dobu trh práce opustí. S tím souvisí i budování infrastruktury pro přístup k informacím (zejména vysokorychlostní internet) a podpora zvyšování znalostí práce s informacemi.
- O10 Inicivace spolupráce škol a místních podniků při umísťování absolventů středních škol do zaměstnání či změně učebního oboru.
- O11 Připravovaný zákon o sociálním bydlení (řešení situace osob s nízkými příjmy včetně seniorů).
- O12 K realizaci projektu Šance města Svitavy na zřízení chybějících služeb pro sociálně vyloučené občany ve městě Svitavy (noclehárna, denní nízkoprahové centrum, azylový dům pro ženy) získat potřebnou dotační podporu.
- O13 V rámci meziobecní spolupráce společná pečovatelská služba v sousedících obcích.
- O14 Rozvoj cestovního ruchu a rekreace v klidném a relativně zdravém prostředí.
- O15 Vytvoření nové koncepce cestovního ruchu založené na spolupráci územních samospráv, aplikace nových forem cestovního ruchu a tvorba nových produktů cestovního ruchu v území.
- O16 Pro rozvoj cestovního ruchu využít blízkosti kulturních center a památek – Litomyšl, Polička, hrad Svojanov, zámek v Moravské Třebové i dobré dojezdové vzdálenosti z větších měst – Brna, Pardubice, Hradce Králové a Olomouce.
- O17 Budování pěších tras, cyklotras a na místech určených k shromažďování osob a ve městech řešit plochy pro odstavení vozidel.
- O18 Zlepšování stavu životního prostředí.
- O19 Podpora zkvalitňování možností a potřeb dopravy do zaměstnání a do škol, zejména z malých (okrajových) obcí území MAS

- O20 Využití možnosti plynofikace místních částí a využití alternativních (obnovitelných) zdrojů energie.
- O21 Oživení bytové výstavby zejména pro sociálně slabé (mladé rodiny, seniory).
- O22 Další rozvoj kulturních a sportovních zařízení v území MAS a jejich využívání pro akce regionálního, příp. i mezinárodního významu.
- O23 Zavádění a realizace principu komunitně vedeného místního rozvoje v působení MAS.

T – hrozby

- T1 Nedostatek vhodných podnikatelských aktivit a připravených projektů pro uplatnění pomoci z evropských fondů.
- T2 Omezené zdroje podnikatelských subjektů pro nové investice a spoluúčast na financování projektů.
- T3 Dovoz levné zemědělské produkce z nákladově příznivějších oblastí republiky nebo i světa a tlak obchodních řetězců na nízké ceny zemědělské produkce.
- T4 Narůstající odliv zejména mladých a vzdělaných lidí z vesnic vlivem nižší kvality a nabídky služeb, infrastruktury nebo získání dostatečně vysokých výdělků k založení rodiny.
- T5 Další růst nezaměstnanosti.
- T6 Další zhoršování výsledků místní ekonomiky.
- T7 Trvalé disproporce mezi cenami vstupů a výstupů v zemědělství.
- T8 Snižování ekologické stability krajiny, kontaminace povrchových a podzemních zdrojů vody.
- T9 Odvádění odpadních vod z místních částí přímo do místních recipientů a špatné hospodaření s dešťovými vodami snižuje účinek odvádění odpadních vod na čistírnu a zvyšuje riziko znečištění toku řeky Svitavy.
- T10 Narušení krajinného rázu výstavbou větrných a fotovoltaických elektráren.
- T11 Rušení škol v menších obcích pro nedostatek místních žáků a náročnosti financování z rozpočtu obcí.
- T12 Rostoucí koncentrace silniční dopravy spojená se zvyšováním hlukové zátěže obyvatel, vznikem a neřešením známých dopravních závad a ve svých důsledcích s negativním vlivem na životní prostředí a bezpečnost obyvatel.
- T13 Pokračující snižování počtu spojů veřejné dopravy.
- T14 Zhoršování stavu kulturně-historických památek.
- T15 Útlum činnosti nebo zánik nestátních neziskových organizací působících v oblasti sociální a zdravotní péče.
- T16 Zvyšující se počet jedinců ohrožených sociálně patologickými jevy (nárůst rodin ohrožených dluhy, alkoholismem, osob ohrožených sociálním vyloučením apod.)
- T17 Nesplnění podmínek standardů pro další působení MAS Svitava, jako nástroje pro získání finančních dotací na rozvoj území v působnosti MAS.

3. STRATEGICKÁ ČÁST

3.1. VIZE A STRATEGICKÝ CÍL

Vize MAS 2020

Území MAS Svitava – místo pro kvalitní, zdravý a spokojený život lidí v čistém životním prostředí, bez stresu z nevýhod historicky poznamenané lokality, s důrazem na zkvalitňování vzájemných vztahů všech aktérů a ohleduplnost k svému okolí. Chce být moderním regionem s přiměřeným spektrem služeb pro obyvatele i jeho návštěvníky, s uspokojující nabídkou pracovních příležitostí a s dobrým kulturním a společenským vyžitím.

Vize vychází z poznatků zachycených v analytické části. Vize ve stručnosti zachycuje výsledek naplňování ekonomických, sociálních a environmentálních cílů, kterých se aktéři v území Místní akční skupiny Svitava rozhodli dosáhnout.

Mise MAS 2020

Místní akční skupina Svitava, jako partnerské sdružení aktérů z veřejného, občanského, neziskového a podnikatelského sektoru, nabízí svou činností možnosti zlepšovat kvalitu života obyvatel území, zavádět nová, inovativní řešení, propojovat aktivity a projekty, podněcovat k trvale udržitelnému rozvoji lokality, rozvíjet vzájemné partnerské vztahy a celkově zkvalitňovat přírodní, technické, kulturní a společenské zázemí zde žijících lidí. MAS se podílí na realizaci rozvojových potřeb a zprostředkovává pro území své působnosti dotační finanční prostředky na realizaci rozvojových záměrů zachycených ve Strategii komunitně vedeného místního rozvoje.

Strategický cíl

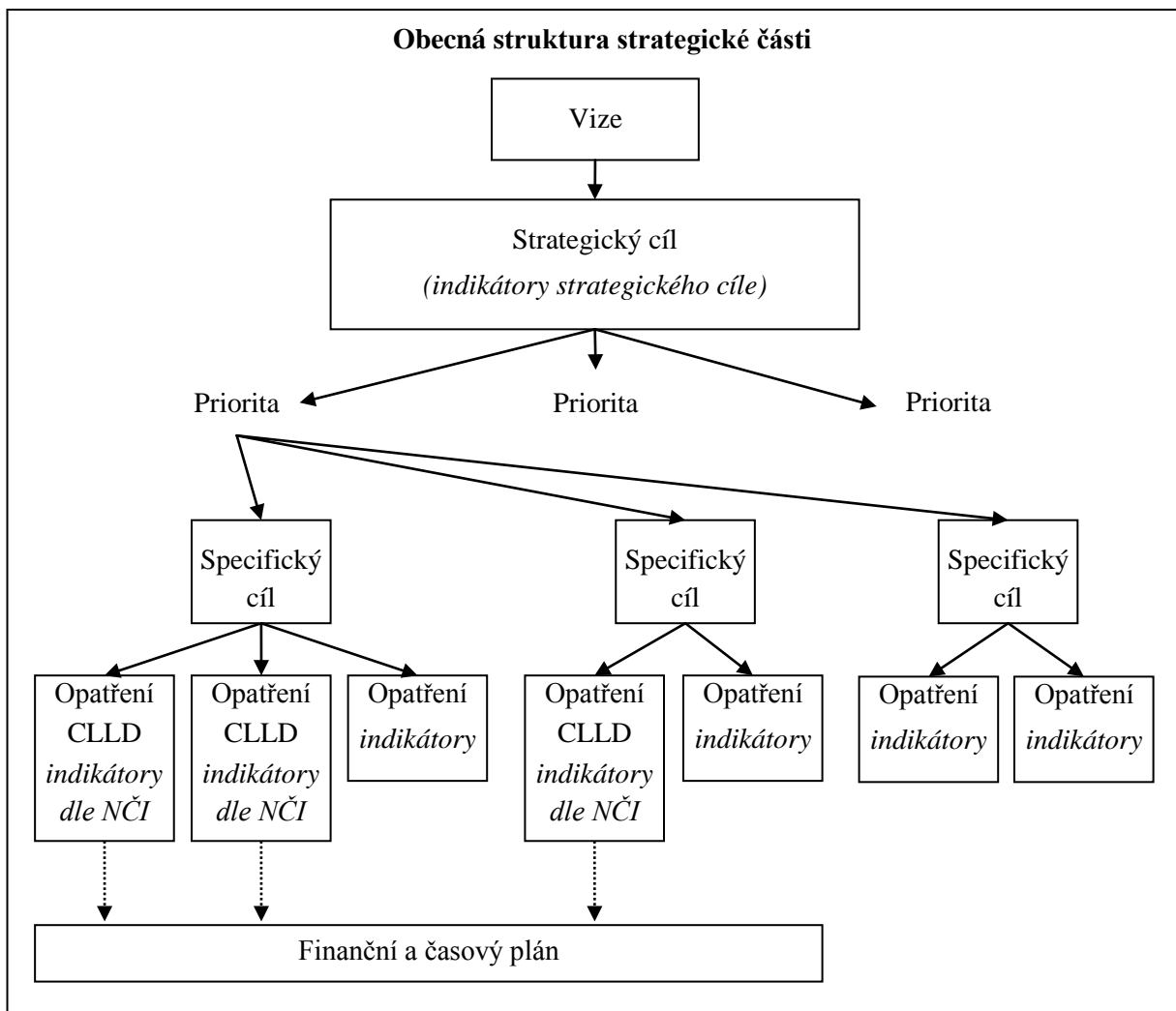
Zlepšení podmínek pro život obyvatel v území působnosti místní akční skupiny v oblastech bydlení zaměstnanosti a volnočasových aktivit.

Principy rozvoje

Naplňování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Svitava směřuje od udržitelnosti rozvoje v jednotlivých oblastech k jejich rozšiřování a zkvalitňování. Toto rozvojové úsilí respektuje následující principy:

- profesionální a odpovědný přístup k realizaci všech činností tak, abychom nezanechali našim potomkům těžce řešitelné problémy a dluhy
- spolupráce všech aktérů na bázi tolerance, porozumění a respektu při plnění stanovených cílů ve všech oblastech plánovaného rozvoje
- prosazování možností zapojení celého spektra aktérů do dějů a činností v území na základě rovnosti a vyváženosti
- demokratický přístup k řešení problémů, princip rovnosti práv, snaha o zapojování co nejširší komunity do řešení problémů a sdílení informací, transparentnost a otevřenost

- eliminaci známých rizik se snažit efektivně plánovat, připravovat, tvořit a budovat
- plánovat strategicky, nezdvojit, řešit věci systémově
- posuzovat kvalitu života nejen po stránce materiální, ale vnímat i hodnoty duchovní, estetické, etické a kulturní
- uvědomovat si vyčerpatelnost a omezenost zdrojů
- vyvážený vztah místní a globální úrovně života, vnímání významu těchto úrovní a jejich propojenost
- nalézat sociální spravedlnost se snahou potírat chudobu materiální i duchovní.

Obrázek 22 - Struktura strategické části

Pozn.: NČI = Národní číselník indikátorů

3.2. PRIORITY, SPECIFICKÉ CÍLE A OPATŘENÍ

Priority jsou hlavní **témata rozvoje**, tj. věcné oblasti, která chce MAS rozvíjet.

Rozvoj území MAS předpokládaný touto Strategií komunitně vedeného rozvoje (SCLLD) je tematicky soustředěn do čtyř hlavních priorit:

- **Priorita 1: Ekonomika**
- **Priorita 2: Kvalita života**
- **Priorita 3: Krajina a životní prostředí**
- **Priorita 4: Partnerství a spolupráce**

Priorita 1: Ekonomika

Specifický cíl 1.1: Rozvinout zemědělské i nezemědělské podnikání a vytvořit nová pracovní místa

Opatření:

Podpora investorů a využití prostor pro podnikatele

V součinnosti s orgány státu a města Svitavy, jako mikroregionálního centra, vynalézavě působit k udržení a rozšíření pracovních příležitostí ve venkovských obcích a k nalezení investorů pro vytvoření zaměstnavatelských subjektů ve vymezených podnikatelských zónách a v brownfields.

Na venkově, včetně malých obcí, vyhledávat či vymezovat prostory nebo plochy pro drobné a střední podnikání (přednostně v opravárenství a ve službách) s podporou pořízení moderního technologického vybavení.

Spolupráce škol a podnikatelů

Podnikatele motivovat k nabízení praxe pro vycházející žáky ZŠ a k podpoře dalšího vzdělávání talentovaných jedinců.

Podpora rozvoje podniků (opatření CLLD)

Podpora zakládání a stabilizaci nových podniků a provozoven, včetně pořízování jejich materiální podnikatelské vybavenosti, nových technologií a zavádění nebo rozšiřování produkce. Zejména s důrazem na vznik pracovních míst. Poskytovat informace o možnostech získání podpor pro vznik nebo rozvoj podnikání. Využívat k dosažení vyšší zaměstnanosti i jiné formy, jako zaměstnávání na částečné pracovní úvazky, obnova tradičních řemesel, zavádění služeb pro cestovní ruch atd.

Opatření bude financováno z OP Zaměstnanost.

Zavádění sociálního podnikání ve venkovských obcích (opatření CLLD)

Výstavba, rozšíření a vybavení sociálních podniků.

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a z OP Zaměstnanost.

Rozvoj zemědělské a lesnické činnosti (opatření CLLD)

Investice, které zvyšují výkonnost a udržitelnost podniku, týkají se zpracování, uvádění na trh nebo vývoje produktů. Investice na založení a rozvoj nezemědělských činností. Diverzifikace

zemědělského podnikání. Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh.

Opatření bude financováno z Programu rozvoje venkova.

Specifický cíl 1.2: Využít potenciál cestovního ruchu

Opatření:

Zkvalitnění infrastruktury pro cestovní ruch

Podpora rozvoji zařízení a podmínek pro rozvoj cestovního ruchu (ubytování, pěší stezky, hipotrazy a cyklostezky, agroturistika).

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Propagace regionu

Sdružování obcí v působnosti MAS a měst v širším regionu při propagaci cestovního ruchu.

Priorita 2: Kvalita života

Specifický cíl 2.1: Zvýšit kvalitu života obyvatel venkovského regionu

Opatření:

Zlepšení dopravní dostupnosti

Zlepšení dopravní dostupnosti do mikroregionálního centra a do míst spojených s dojížděnkou do zaměstnání, do škol a z malých obcí za zdravotním ošetřením a za nákupy životních potřeb.

Posílení sociálních služeb (opatření CLLD)

Nalézání společných řešení v péči o staré a nemocné spoluobčany (včetně pečovatelské služby a kapacit bydlení).

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Rozvoj škol (opatření CLLD)

Dostavby škol, zlepšování vybavenosti škol, vytváření prostorů k provozování pohybové výuky apod.

Zachování škol ve středně velkých obcích (při podmínce ekonomické udržitelnosti).

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Udržení základních komerčních služeb

Napomáhat udržení nebo rozšiřování prodejen základních životních potřeb, provozoven služeb a opraven v obcích.

Zlepšení dostupnosti zdravotní péče

Hledat možnosti pro přiblížení stomatologických, gynekologických a ordinací pro děti a mládež do více obcí (včetně města Březová nad Svitavou).

Pozornost veřejným knihovnám (opatření CLLD)

Knihovnám, které jsou ve většině obcí, umožnit činnost v kulturním prostředí a poskytovat jim náležité vybavení pro plnění kulturních a vzdělávacích služeb zaměřených také na mládež a skupiny ohrožené sociální inkluzí.

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Specifický cíl 2.2: Zkvalitnit infrastrukturu a zázemí pro zdravý a spokojený život v území

Opatření:

Bytová výstavba

Mít k dispozici rozumný rozsah ploch územně a technicky připravovaných k nové bytové výstavbě ve městech a rozvojových obcích. K řešení bytových potřeb využívat i dožilé bytové objekty a stavby, které přestaly sloužit jiným účelům než k bydlení.

Bytový fond ve vlastnictví obcí a měst postupně rekonstruovat a modernizovat a ostatním vlastníkům bytů doplňkově poskytovat podporu z obecních fondů rozvoje bydlení, resp. zprostředkovávat finanční zdroje z jiných zdrojů.

Zlepšení dopravní infrastruktury

Spolupůsobit k uskutečnění brzké výstavby rychlostní silnice R 35 přes území MAS a poté i R 43 a připravovaných spojnic silnic I. a II. třídy včetně jejich napojení na stávající komunikační síť a na odstraňování dopravních závad.

Výstavba cyklostezek (opatření CLLD)

Dořešit chybějící úseky pro vytvoření nové trasy celostátní sítě spojující v severojižním směru Pardubický a Jihomoravský kraj. Vybudovat nové cyklostezky v rámci území MAS pro dopravu i rekreaci místních obyvatel a souvisejícího zázemí. Výsadba zeleně kolem cyklostezek.

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Dobudování technické infrastruktury

Využívání moderních řešení a technologií nepoškozujících venkovské prostředí (sítě technické infrastruktury, komunikační technologie) při budování a využívání technické občanské vybavenosti.

V obcích a městech zlepšovat stav místních komunikací, zvláště komunikací pro pěší a cyklisty s budováním bezpečnostních prvků.

Udržovat a zkvalitňovat veškeré infrastrukturní sítě a podporovat využívání alternativních zdrojů energií. Preferovat opatření na snižování energetické náročnosti a na eliminaci dopadů na životní prostředí.

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Rozvoj infrastruktury pro volný čas

Údržba, rekonstrukce a výstavbu sportovních a volnočasových aktivit, včetně budování prostorů pro jejich provozování.

Podpora činnosti spolků

Vytvářet podmínky pro provozování sportovních a volnočasových aktivit, včetně budování vnitřních prostorů a umožňovat v nich činnost spolkům, souborům a jiným aktivním kolektivům. V mnoha obcích existují často zchátralé a nevyužívané kulturní domy, které bude možné k těmto účelům využít; financování takových úprav preferovat.

Specifický cíl 2.3: Využit potenciál přírodního a kulturního dědictví území

Opatření:

Rozvoj místních tradic a folkloru

Udržení a obnova místních tradic a folkloru a propojení je s nabídkou jednorázových kulturních a společenských akcí, a to jak pro místní spolky a obyvatele, tak i pro zvýšení návštěvnosti území.

Péče o přírodní a kulturní dědictví

Zachování přírodního, historického a architektonického dědictví venkova a církevních památek včetně náboženské turistiky.

Poskytovat podporu chráněným přírodním lokalitám, ekosystémům a krajinným prvkům.

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a z OP Životní prostředí.

Priorita 3: Krajina a životní prostředí

Specifický cíl 3.1:

Opatření:

Šetrné lesní a zemědělské hospodaření (opatření CLLD)

Podpora diverzifikace při zemědělském obhospodařování krajiny a důsledného dodržování agroenvironmentálních opatření. Zlepšování přístupu k zemědělské a lesní půdě, předcházení poškozování lesů, investice ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů. Umožňovat obcím a dalším vlastníkům a nájemcům lesů nákup vybavení pro jejich ošetřování. Opatření bude financováno z Programu rozvoje venkova.

Péče o krajinnou a obecní zeleň (opatření CLLD)

Dbát o krajinný vzhled jak v extravilánech, tak v intravilánech obcí a měst zejména udržováním a výsadbou zelně se zachováním původních druhů, obnovou stezek a stabilizačních krajinných prvků a činit opatření k likvidaci černých skládek.

Opatření bude financováno z Programu rozvoje venkova.

Prevence přírodních rizik

Postupně realizovat opatření podle studie protipovodňových a protierozních zpracované ORP Svitavy pro území horního toku řeky Svitavy.

Zlepšení odpadového hospodářství

Formou meziobecní spolupráce umožnit všem obyvatelům území ukládání komunálního odpadu v existující síti sběrných dvorů a případně ještě další dvory vybudovat. Pro biologicky rozložitelný odpad využívat existující a k výstavbě připravované kompostárny.

Zvýšit osvětu k problematice odpadů, jejich separace a třídění, k nepatřičnému znečišťování ovzduší (vypalování trávy a spalování v lokálních topeništích) a podobnému chování poškozující životní prostředí.

Realizace komplexních pozemkových úprav

V obcích, kde dosud neproběhly komplexní pozemkové úpravy, jich souběžně využít pro rozvoj zemědělského i dalšího podnikání, případně v návaznosti na ně realizovat další úpravy v krajině..

Priorita 4: Partnerství a spolupráce

Specifický cíl 4.1: Partnerské vztahy, součinnost obcí a spolupráce MAS

Opatření:

Spolupráce obcí a koordinace aktivit na území MAS

Spolupráci obcí při realizaci rozvojových činností. Součinnost obcí vyplývající z projektu Svazu měst a obcí a navozené spolupráce při souběžném vytváření místních strategií MAS a obcí patřících do správního území ORP Svitavy, zejména v oblastech společenského života, vzdělávání a cestovního ruchu.

Součinnost obcí a podnikatelů a jejich zapojování do místních rozvojových aktivit. Podporu bude zasluhovat též spolupráce neziskových organizací napříč obcemi.

Koordinace spolupráci neziskových organizací napříč obcemi regionu.

Aktivizace dětí a mládeže

Posílení rovného přístupu dětí a mládeže k informacím, zlepšení podmínek pro účast dětí a mládeže v zájmovém a neformálním vzdělávání.

Rozšíření a zatraktivnění nabídky činností ve volném čase a motivovat děti a mládež k jejímu aktivnímu využití.

Spolupráce s okolními regiony

Partnerské styky, příklady dobré praxe a spolupráce s okolními regiony (MAS, svazky obcí), a to jak v rámci ČR, tak v rámci přeshraniční spolupráce.

Při zpracování SCLLD byly jako relevantní dokumenty respektovány tyto dokumenty: Zásady územního rozvoje Pardubického kraje (2010), Program rozvoje Pardubického kraje (2011 na období 2012-2016 s výhledem do r. 2020), Strategický plán rozvoje Mikroregionu Svitavsko (2004), Strategie rozvoje Mikroregionu Brněnec, Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje (2011), Územně analytické podklady ORP Svitavy (2010 a rozpracované z r. 2014). Významný je i Rozvojový plán města Svitavy, schválený zastupitelstvem města v r. 2012 a v současné době probíhá jeho aktualizace. Koncepční rozvojové dokumenty, pokud byly vypracovány v dalších sídlech regionu, byly zjišťovány dotazníkovým šetřením a jejich přehled podává Tab. D 4 v datové příloze MAS.

SEZNAMY

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Vnitřní členění MAS Svitava	7
Obrázek 2 - Srovnání vývoje počtu obyvatel MAS a vyšších územních jednotek 2004-2013	19
Obrázek 3 - Vývoj počtu obyvatel v letech 2005 až 2013	20
Obrázek 4 - Velikostní struktura obcí a hustota zalidnění v území MAS	21
Obrázek 5 - Index stáří v jednotlivých obcích území MAS Svitava	24
Obrázek 6 - Prioritní komunikace IROP	39
Obrázek 7 - Nejzatíženější úseky silnic na území MAS Svitava	40
Obrázek 8 - Podnikatelská aktivita a zaměstnanost v sektorech (31. 12. 2011).....	44
Obrázek 9 - Vývoj míry nezaměstnanosti v MAS a ve vyšších celcích 2006 až 2013	47
Obrázek 10 - Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2013 a podíl nezaměstnaných osob k 31. 3. 2014 v MAS Svitava.....	48
Obrázek 11 - Struktura pozemků MAS Svitava.....	54
Obrázek 12 - Využití půdy a koeficient ekologické stability v MAS Svitava (31. 12. 2012).....	55
Obrázek 13 - Mapa chráněných území a památných stromů v území MAS Svitava	57
Obrázek 14 - Místa průzkumu MPSV ČR v Pardubickém kraji s odhadem počtu romských obyvatel zkoumaných sociálně vyloučených lokalit.....	59
Obrázek 15 - Dotázaní spoluobčané (struktura v %)	60
Obrázek 16 - Hodnocení stavu vybraných charakteristik v obcích MAS	61
Obrázek 17 - Překážky a pomoc rozvoji podnikání	62
Obrázek 18 - Vhodné způsoby podpory podniků ze strany MAS.....	62
Obrázek 19 - Pomoc rozvoji podnikání ze strany MAS.....	62
Obrázek 20 - Hlavní problémy neziskových organizací v území MAS	63
Obrázek 21 - Bariéry rozvoje obcí podle názorů představitelů obcí	66
Obrázek 22 - Struktura strategické části.....	75

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Identifikace právnické osoby	6
Tabulka 2 - Územní působnost MAS Svitava	7
Tabulka 3 - Obce podle svazků obcí a abecedního pořadí	8
Tabulka 4 - Souhrnný přehled monitorovaných indikátorů	13
Tabulka 5 - Stav realizace projektů z alokace MAS Svitava 2009-2014 (stav k 31. 7. 2014).....	14
Tabulka 6 - Vývoj počtu obyvatel ORP Svitavy v letech 1869–2013	18
Tabulka 7 - Vývoj počtu obyvatel v území MAS Svitava v posledních 10 letech.....	19
Tabulka 8 - Vývoj počtu obyvatel na území MAS v období let 2008–2012 (31. 12.).....	20
Tabulka 9 - Věková struktura a její vývoj.....	21

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Svitava pro období 2014–2020

Tabulka 10 - Vzdělanostní struktura obyvatel starších 15 let podle nejvyššího dosaženého vzdělání ..	22
Tabulka 11 - Věková struktura obyvatel MAS k 31. 12. 2007 / 31. 12. 2010 / 31. 12. 2013 (v %)	23
Tabulka 12 - Měna obyvatel.....	25
Tabulka 13 - Vybavenost obcí MAS kulturními a sportovními zařízeními	27
Tabulka 14 - Vzdělávací instituce pro děti a mládež	29
Tabulka 15 - Domovní a bytový fond v MAS.....	33
Tabulka 16 - Soulad poptávky po bydlení v obci a nabídky pozemků v obcích MAS v roce 2014	34
Tabulka 17 - Stav odkanalizování a čištění odpadních vod v obcích – stav červen 2014.....	35
Tabulka 18 - Celková produkce odpadů na území ORP Svitavy (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	37
Tabulka 19 - Intenzita dopravy na vybraných úsecích v letech 2000 – 2010	40
Tabulka 20 - Dostupnost města Svitavy.....	42
Tabulka 21 - Přehled subjektů se 100 a více zaměstnanci v obcích k 1. 1. 2013.....	45
Tabulka 22 - Sledované stavové jevy k 31. 12. daného roku	46
Tabulka 23 - Sledované stavové jevy k 31. 12. 2013 - Pardubický kraj a Česká republika.....	47
Tabulka 24 - Struktura nezaměstnanosti v MAS k 31. 3. 2014.....	49
Tabulka 25 - Přehled ubytovacích zařízení v obcích	52
Tabulka 26 - Cyklotrasy procházející územím MAS	52
Tabulka 27 - Sociálně vyloučené lokality	59

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1: ZÁKLADNÍ DATA ZA JEDNOTLIVÉ OBCE NA ÚZEMÍ MAS SVITAVA

Přehled datových tabulek:

Tab. P. 1 - Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích v letech 2005–2013	84
Tab. P. 2 - Struktura obyvatelstva dle věkových skupin, index stáří v obcích k 31. 12. 2013.....	85
Tab. P. 3 - Vybavenost kulturními a sportovními zařízeními v obcích.....	86
Tab. P. 4 - Vybavenost komerčními službami v obcích.....	87
Tab. P. 5 - Domovní fond na území MAS Svitava (dle SLDB v r. 2011).....	88
Tab. P. 6 - Porovnání vývoje bytového fondu v letech sčítání (SLDB).....	89
Tab. P. 7 - Vývoj počtu ekonomických subjektů v letech 2006–2013 (k 31. 12. daného roku)	90
Tab. P. 8 - Obydlené byty podle vybavení.....	91
Tab. P. 9 - Technická vybavenost v obcích.....	92
Tab. P. 10 - Struktura ekonomické aktivity v obcích.....	93
Tab. P. 11 - Vyjíždka do škol a za prací z obcí MAS Svitava podle SLBD 2011.....	94
Tab. P. 12 - Volné objekty/pozemky pro podnikání	94
Tab. P. 13 - Struktura zaměstnanosti obyvatel, vyjíždka za prací v roce 2011 (v %)	95
Tab. P. 14 - Míra nezaměstnanosti v obcích (údaje za ORP Svitavy, tj. obec Rohozná navíc).....	96
Tab. P. 15 - Infrastruktura pro cestovní ruch	97
Tab. P. 16 - Struktura pozemků podle druhů k 31. 12. 2013.....	98
Tab. P. 17 - Přehled stavu pozemkových úprav a územního plánu v obcích MAS Svitava	99

Tab. P. 1 - Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích v letech 2005–2013

Obec	Rok					Rozdíl mezi léty 2005–2013	
	2005	2008	2011	2013		Absolutně	Relativně (%)
				celkem	z toho žen		
Banín	304	310	314	325	167	21	6,9
Bělá nad Svitavou	476	509	508	542	276	66	13,9
Bohuňov	179	182	174	165	72	-14	-7,8
Brněnec	1365	1384	1363	1306	668	-59	-4,3
Březová nad Svitavou	1658	1737	1756	1719	875	61	3,7
Dětřichov	321	314	334	332	166	11	3,4
Hradec nad Svitavou	1618	1650	1701	1670	812	52	3,2
Chrastavec	252	241	237	225	108	-27	-10,7
Javorník	377	363	391	384	198	7	1,9
Kamenná Horka	291	284	302	297	142	6	2,1
Karle	365	389	386	394	198	29	7,9
Koclířov	692	697	687	693	336	1	0,1
Kukle	61	60	68	75	39	14	23,0
Lavičné	134	124	120	114	49	-20	-14,9
Mikuleč	216	220	222	224	111	8	3,7
Opatov	1143	1158	1178	1159	552	16	1,4
Opatovec	618	635	648	671	322	53	8,6
Pohledy	340	339	312	330	159	-10	-2,9
Radiměř	1109	1085	1109	1094	547	-15	-1,4
Rozhraní	335	334	343	337	163	2	0,6
Rudná	188	184	184	174	87	-14	-7,4
Sklené	221	233	237	228	108	7	3,2
Svitavy	17248	17177	17090	17040	8920	-208	-1,2
Študlov	151	145	131	136	65	-15	-9,9
Vendolí	886	950	959	987	480	101	11,4
Vitějeves	382	384	420	401	195	19	5,0
Želivsko	45	44	37	33	19	-12	-26,7
Celkem MAS Svitava	30975	31132	31211	31055	15834	80	0,3

Zdroj: ČSÚ

Tab. P. 2 - Struktura obyvatelstva dle věkových skupin, index stáří v obcích k 31. 12. 2013

Obec	Počet obyvatel celkem	Počet obyvatel ve věku						Index stáří
		0–14		15–64		65 a více let		
		Celkem	(%)	Celkem	(%)	Celkem	(%)	
Banín	325	47	14,0	229	70,8	49	15,2	104,3
Bělá nad Svitavou	542	100	16,3	334	63,4	108	20,3	108,0
Bohuňov	165	17	9,6	100	62,9	48	27,5	282,4
Brněnec	1306	170	12,9	842	65,4	294	21,7	172,9
Březová nad Svitavou	1719	337	19,8	1155	67,4	227	12,8	67,4
Dětrichov	332	51	17,5	240	70,7	41	11,8	80,4
Hradec nad Svitavou	1670	271	16,7	1106	67,5	293	15,8	108,1
Chrastavec	225	19	8,5	148	65	58	26,5	305,3
Javorník	384	63	18,7	268	68,7	53	12,6	84,1
Kamenná Horka	297	32	11,3	217	72,6	48	16,1	150,0
Karle	394	56	13,5	279	71,2	59	15,3	105,4
Koclířov	693	122	17,0	454	68,2	117	14,8	95,9
Kukle	75	12	14,9	50	68,9	13	16,2	108,3
Lavičné	114	11	9,6	78	67,8	25	22,6	227,3
Mikuleč	224	28	13,2	163	71,9	33	14,9	117,9
Opatov	1159	192	17,0	788	68,8	179	14,2	93,2
Opatovec	671	120	18,0	450	67,5	101	14,5	84,2
Pohledy	330	31	13,7	233	72,9	46	13,4	148,4
Radiměř	1094	156	13,9	761	70,1	177	16,0	113,5
Rozhraní	337	59	17,2	208	61,8	70	21,0	118,6
Rudná	174	27	14,5	117	69,3	30	16,2	111,1
Sklené	228	34	15,6	157	68,8	37	15,6	108,8
Svitavy	17040	2637	15,3	11505	68,3	2898	16,4	109,9
Študlov	136	19	14,4	89	65,5	28	20,1	147,4
Vendolí	987	176	18,3	683	69,8	128	11,9	72,7
Vitějeves	401	56	16,5	262	63,4	83	20,1	148,2
Želivsko	33	5	15,2	219	60,6	9	24,2	180,0
Celkem MAS Svitava	31055	4868	15,7	20935	67,4	5252	16,9	107,9
Okres Svitavy	104622	15900	15,3	70776	68,2	17946	16,5	112,9
Pardubický kraj	515985	77936	15,1	347586	67,4	90463	17,5	116,1
Česká republika	10512419	1577455	15,0	7109420	67,6	1825544	17,4	115,7

Pozn. index stáří = (obyvatelé 65+) / (obyvatelé 0-14)*100

Zdroj: ČSÚ

Tab. P. 3 - Vybavenost kulturními a sportovními zařízeními v obcích

Název obce	Knihovna	Kulturní dům	Mateřské centrum	Kostel s bohoslužbami	Výletišťe	Dětská hřiště	Hřiště (sportovní)	Fotbalové hřiště	Víceúčelové sportovní hřiště	Tělocvična	Obecní zpravodaj	Vnitrostátní a zahraniční partnerské vztahy
Banín	ANO	ANO		ANO		ANO					ANO	
Bělá n. Svitavou	ANO	ANO		ANO	ANO		ANO		ANO	ANO		
Bohuňov	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO						
Brněnec	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO		ANO		ANO	
Březová n. Svitavou	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Dětrichov	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO		ANO		ANO	
Hradec n. Svitavou	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Chrastavec	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO				ANO	
Javorník	ANO				ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	
Kamenná Horka		ANO		ANO	ANO	ANO		ANO			ANO	
Karle	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO				ANO	
Koclířov	ANO	ANO		ANO	ANO			ANO			ANO	ANO
Kukle		ANO			ANO	ANO					ANO	
Lavičné	ANO	ANO			ANO		ANO					
Mikuleč				ANO		ANO						
Opatov	ANO	ANO	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Opatovec	ANO	ANO	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	
Pohledy		ANO		ANO		ANO		ANO		ANO	ANO	
Radiměř	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	
Rozhraní	ANO	ANO		ANO	ANO		ANO		ANO	ANO		
Rudná		ANO			ANO	ANO		ANO				
Sklené	ANO			ANO		ANO					ANO	
Svitavy	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Študlov	ANO	ANO			ANO	ANO						
Vendolí	ANO	ANO		ANO		ANO	ANO	ANO		ANO	ANO	
Vítějeves	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	
Želivsko												
Celkem MAS Svitava	21	23	4	21	19	22	16	13	12	12	19	5

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření 2014

Tab. P. 4 - Vybavenost komerčními službami v obcích

Obec	Nabídka služeb dostačuje A xNe	potraviny / smíš. zboží	hospoda/rest.	kavárna/ cukrárna	řeznictví	drogerie	regionální produkty	kadeřnictví	stavební profese	opravenství	pošta	Služby, které chybí
Banín	A	1	1					1	2	1		neuveďeno
Bělá nad Svitavou	A	1	1					1	3	1	1	neuveďeno
Bohuňov	N	1	1									neuveďeno
Brněnec	A	4	4	1	1	1		3	7	1	1	neuveďeno
Březová nad Svitavou	A	4	3	2	2	2		3	5		1	neuveďeno
Dětřichov	N	1	2						1			neuveďeno
Hradec nad Svitavou	A	3	2						9	1	1	neuveďeno
Chrastavec	N	1	1					1	1	1		stavební
Javorník	A	1	1				1		6	1		klasická hospoda
Kamenná Horka	N		1									prodejna smíš. zboží
Karle	N	1	1						1			neuveďeno
Koclířov	A	1	3	2					7	1	1	kadeřnice, kosmetika
Kukle	A								1	1		neuveďeno
Lavičné	A	1	1						2	1		neuveďeno
Mikuleč	N	1	1						1			neuveďeno
Opatov	A	4	3	1	3	4		1	12	1	1	neuveďeno
Opatovec	N	2	1					2	5	2		sociální služby
Pohledy	A	1	1						1			neuveďeno
Radiměř	A	3	1	1				1	6	1	1	neuveďeno
Rozhraní	A	1	2	1				1	1	1	1	policejní dozor
Rudná	A	1	1									neuveďeno
Sklené	N								1			neuveďeno
Svitavy	A	30	28	10	10	3	1	18	170	35	3	brašnář, cukrárna farmářské produkty
Študlov	A	1	1									neuveďeno
Vendolí	N	2	2					1	11	1	1	zámečník, elektroinst.
Vítějeves	N	1	1				4	1	6		1	potravinářská výroba drobné služby
Želivsko	A								1			neuveďeno
Celkem MAS Svitava	17xA 10xN	67	64	18	16	10	6	34	260	52	13	

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích

Tab. P. 5 - Domovní fond na území MAS Svitava (dle SLDB v r. 2011)

Obec	Domy úhrnem	Z toho domy obydlené trvale	Z trvale obydlených		Trvale obydlené domy podle období výstavby					Průměrné stáří domů v r. 2001
			Rodinné domy	Bytové domy	do r. 1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2011	
Banín	110	87	82	4	44	18	6	13	5	46,57
Bělá nad Svitavou	197	141	129	10	89	17	12	7	14	47
Bohuňov	94	63	63	0	31	16	9	4	3	43,71
Brněnec	330	265	229	31	160	38	30	17	15	57,06
Březová nad Svitavou	387	332	272	55	184	38	32	30	40	60,32
Dětřichov	114	82	78	3	27	20	20	6	6	40,18
Hradec nad Svitavou	536	467	450	12	238	77	58	46	43	52,58
Chrastavec	123	76	71	5	51	11	8	4	2	52,14
Javorník	131	118	115	1	44	11	16	21	23	45,77
Kamenná Horka	101	70	65	4	34	18	8	5	3	52,85
Karle	142	108	107	1	45	30	13	6	11	50,34
Koclířov	225	187	170	10	100	20	21	22	20	58,03
Kukle	20	20	20	0	13	1	-	-	4	65,46
Lavičné	58	40	40	0	22	9	6	1	2	54,47
Mikuleč	86	67	64	2	36	4	10	7	10	54,21
Opatov	340	305	287	9	137	68	41	27	28	47,58
Opatovec	215	193	192	1	74	53	16	15	30	44,1
Pohledy	167	102	98	3	65	8	10	5	14	64,7
Radiměř	394	321	312	6	170	54	48	30	16	46,47
Rozhraní	157	120	116	0	79	15	4	13	4	53,01
Rudná	67	46	43	2	23	9	11	1	1	49,42
Sklené	79	61	58	3	34	15	4	2	6	59,46
Svitavy	2779	2574	2087	437	1175	442	297	325	282	46,52
Študlov	75	44	43	0	30	9	4	1	-	51,84
Vendolí	313	266	258	8	130	33	43	28	28	50,57
Vítějeves	204	131	122	7	76	20	12	6	15	52,6
Želivsko	34	13	12	0	12	-	-	1	-	64,11
Celkem MAS Svitava	7478	6299	5583	614	3123	1054	739	641	625	54,77

Zdroj: ČSÚ

Tab. P. 6 - Porovnání vývoje bytového fondu v letech sčítání (SLDB)

Obec	Obydlené byty celkem		Rozdíl 2001 - 2011		Byty v domech postavené v období						
	2011	2001	absolutní	relativní (%)	do r. 1919	1920-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2011	2012-2013
Banín	113	109	4	3,67	20	24	18	6	13	5	-
Bělá nad Svitavou	202	185	17	9,19	34	55	17	12	7	14	3
Bohuňov	68	69	-1	-1,45	7	24	16	9	4	3	-
Brněnec	556	537	19	3,54	70	90	38	30	17	15	-
Březová n. Svitavou	616	496	120	24,19	83	101	38	32	30	40	4
Dětřichov	104	101	3	2,97	9	18	20	20	6	6	-
Hradec n. Svitavou	602	546	16	2,93	106	132	77	58	46	43	6
Chrastavec	99	102	-3	-2,94	21	30	11	8	4	2	-
Javorník	138	118	20	16,95	17	27	11	16	21	23	-
Kamenná Horka	102	97	5	5,15	11	23	18	8	5	3	1
Karle	131	130	1	0,77	18	27	30	13	6	11	2
Koclířov	254	220	34	15,45	45	55	20	21	22	20	1
Kukle	21	15	6	40,00	4	9	1	-	-	4	1
Lavičné	47	52	-5	-9,62	8	14	9	6	1	2	-
Mikuleč	82	76	6	7,89	12	24	4	10	7	10	2
Opatov	393	356	37	10,39	17	57	53	18	15	30	1
Opatovec	221	195	26	13,33	43	94	68	41	27	28	10
Pohledy	120	124	-4	-3,23	37	28	8	10	5	14	1
Radiměř	378	373	5	1,34	67	103	54	48	30	16	8
Rozhraní	136	130	6	4,62	10	69	15	4	13	4	-
Rudná	65	65	-	1,54	8	15	9	11	1	1	-
Sklené	78	71	7	9,86	13	21	15	4	2	6	-
Svitavy	6744	6388	356	5,57	291	884	442	297	325	282	19
Študlov	49	56	-7	-12,50	6	24	9	4	1	-	-
Vendolí	321	286	35	12,24	53	77	33	43	28	28	2
Vítějeves	170	163	7	4,29	12	64	20	12	8	15	-
Želivsko	15	21	-6	28,57	4	8	-	-	1	-	-
Celkem MAS Svitava	11825	11075	750	6,77	1026	2097	1054	739	643	625	61

Zdroj: ČSÚ

Tab. P. 7 - Vývoj počtu ekonomických subjektů v letech 2006–2013 (k 31. 12. daného roku)

Obec	Rok 2006				Rok 2011				Rok 2013			
	fyzické osoby celkem	z toho		míra podnik. aktivity [%]	fyzické osoby celkem	z toho		míra podnik. aktivity [%]	fyzické osoby celkem	z toho		míra podnik. aktivity [%]
		živnostníci	podnikatelé v zemědělství			živnostníci	podnikatelé v zemědělství			živnostníci	podnikatelé v zemědělství	
Banín	47	37	8	153,1	44	41	2	140,1	50	39	2	153,8
Bělá n. S.	59	50	7	127,4	69	64	4	135,8	72	59	4	132,8
Bohuňov	31	23	6	179,1	28	26	1	160,1	28	23	1	169,7
Brněnec	160	140	6	116,4	160	150	3	117,4	167	131	2	127,9
Březová n. S.	203	186	7	118,7	236	229	2	134,4	239	216	2	139,0
Dětřichov	47	42	4	147,8	52	50	2	155,7	51	45	2	153,6
Hradec n. S.	308	223	64	188,6	289	267	7	170,0	296	252	15	177,2
Chrastavec	33	25	7	129,4	26	25	1	109,7	25	22	1	111,1
Javorník	56	42	12	149,7	62	56	4	158,6	69	54	5	179,7
Kamenná Horka	29	26	2	101,4	46	44	2	152,3	51	47	2	171,7
Karle	71	51	16	188,3	57	52	4	147,7	67	61	4	170,1
Koclířov	99	83	7	141,6	105	96	6	152,8	115	94	5	165,9
Kukle	14	9	4	233,3	21	21	0	308,8	22	20	-	293,3
Lavičné	13	10	3	99,2	17	17	0	141,7	18	15	-	157,9
Mikuleč	25	22	2	119,6	25	24	0	112,6	30	26	-	133,9
Opatov	151	119	14	130,8	144	134	4	122,2	148	126	4	127,7
Opatovec	77	64	9	124,4	98	89	4	151,2	99	75	4	147,5
Pohledy	41	34	6	118,5	38	35	3	121,8	47	37	3	142,4
Radiměř	141	124	11	129,5	155	150	3	139,8	169	160	3	154,5
Rozhraní	51	41	6	152,7	49	47	1	142,9	47	42	1	139,5
Rudná	22	21	0	118,9	21	20	0	114,1	21	17	-	120,7
Sklené	30	27	3	133,3	35	33	2	147,7	34	30	2	149,1
Svitavy	2842	2475	50	165,0	2920	2692	18	170,9	2926	2397	17	171,7
Študlov	18	12	5	122,4	15	11	3	114,5	15	10	3	110,3
Vendolí	113	98	8	128,1	139	131	5	144,9	147	127	6	148,9
Vítějeves	52	41	10	140,2	68	60	7	161,9	64	50	8	159,6
Želivsko	6	4	1	130,4	7	6	1	189,2	7	5	0	212,1
Celkem MAS Svitava	4739	4029	278	152,2	4926	4570	89	157,3	5020	4180	96	161,5

Zdroj: ČSÚ

Tab. P. 8 - Obydlené byty podle vybavení

Obec	Obydlené byty celkem	Byty podle vybavení				
		Plyn v bytě	Vlastní splach. záchod	Vlastní koupelna nebo sprch. kout	Ústř. topení	Etážové topení
Banín	113	81	103	104	54	38
Bělá nad Svitavou	202	117	171	180	97	55
Bohuňov	68	43	61	62	41	10
Brněnec	556	352	483	497	376	81
Březová nad Svitavou	616	389	560	584	333	176
Dětřichov	104	3	96	98	54	29
Hradec nad Svitavou	602	274	511	529	337	118
Chrastavec	99	54	81	84	51	15
Javorník	138	8	123	123	80	30
Kamenná Horka	102	6	81	86	41	35
Karle	131	5	113	118	74	28
Koclířov	254	6	223	228	143	51
Kukle	21	0	19	19	8	7
Lavičné	47	34	42	44	27	12
Mikuleč	82	1	70	73	41	21
Opatov	393	240	352	357	230	100
Opatovec	221	146	192	200	134	43
Pohledy	120	6	106	112	71	22
Radiměř	378	103	339	351	240	64
Rozhraní	136	106	111	119	86	15
Rudná	65	3	58	60	30	22
Sklené	78	3	69	70	40	16
Svitavy	6744	5654	6305	6346	4192	1795
Študlov	49	31	43	44	34	6
Vendolí	321	103	290	296	196	73
Vítějeves	170	101	142	152	93	23
Želivsko	15	0	10	14	8	2
Celkem MAS Svitava	11825	7869	10854	10950	7111	2887

Zdroj: ČSÚ, SLBD 2011

Tab. P. 9 - Technická vybavenost v obcích

Obec	Vodovod	Kanalizace bez ČOV	Kanalizace s ČOV	Plyn	Teplovod
Banín	A	A*	A	A	N
Bělá nad Svitavou	A	A	N	A	N
Bohuňov	A	N	N	A	N
Brněnec	A	A	A	A	N
Březová n. Svitavou	A	A	N	A	N
Dětřichov	A	N	N	N	N
Hradec nad Svitavou	A	A*	A	A	N
Chrastavec	A	N	N	A	N
Javorník	A	N	A*	N	N
Kamenná Horka	A	N	N	N	N
Karle	A	N	N	N	N
Koclířov	A	N	N	N	N
Kukle	A	N	N	N	N
Lavičné	A	N	N	A	N
Mikuleč	A	N	N	N	N
Opatov	A	N	N	A	N
Opatovec	A	N	N	A	N
Pohledy	A	N	N	N	N
Radiměř	A	N	A	A	N
Rozhraní	A	N	N	A	N
Rudná	A	N	N	A	N
Sklené	A	N	N	N	N
Svitavy	A	-	A	A	A
Študlov	A	N	N	A	N
Vítějeves	A	N	N	A	N
Vendolí	A	N	N	A	N
Želivsko	A	N	N	N	N

Zdroj: ÚAP ORP Svitavy; * část obce
 Pozn. A = ANO, N =NE. - = nezjištěno

Tab. P. 10 - Struktura ekonomické aktivity v obcích

Obec	Ekonomicky aktivní	V tom				Nezaměstnaní	Obyvatelstvo ekonomicky neaktivní
		Zaměstnaní	Ze zaměstnaných				
			zaměstnanci	Podnikatelé se zaměstnanci	Podnikatelé bez zaměstnanců		
Banín	137	113	89	4	13	24	151
Bělá nad Svitavou	214	182	153	4	15	32	277
Bohuňov	70	59	40	0	14	11	85
Brněnec	567	480	392	15	46	87	676
Březová n. Svitavou	787	675	543	23	63	112	834
Dětrichov	153	136	112	3	14	17	152
Hradec nad Svitavou	762	664	547	16	70	98	845
Chrastavec	99	80	64	0	9	19	123
Javorník	206	190	150	11	18	16	186
Kamenná Horka	139	122	110	1	9	17	136
Karle	171	150	122	4	15	21	173
Koclířov	337	276	218	5	33	61	352
Kukle	33	31	25	1	3	2	31
Lavičné	54	39	28	3	6	15	60
Mikuleč	111	95	81	0	8	16	106
Opatov	534	463	379	12	35	71	558
Opatovec	274	243	200	5	25	31	334
Pohledy	139	106	78	4	14	33	135
Radiměř	514	458	364	6	62	56	510
Rozhraní	147	130	102	6	16	17	182
Rudná	73	53	42	0	9	20	96
Sklené	102	79	53	4	13	23	107
Svitavy	8152	7266	5778	266	747	886	7823
Študlov	52	48	40	2	5	4	68
Vendolí	451	379	303	12	49	72	444
Vítějeves	188	158	124	7	17	30	216
Želivsko	12	10	5	0	0	2	20
Celkem MAS Svitava	14478	12685	10142	414	1328	1793	14680

Zdroj: ČSÚ, Sčítání 2011

Tab. P. 11 - Vyjíždka do škol a za prací z obcí MAS Svitava podle SLBD 2011

Obec	Počet vyjíždějících z obce			Obec	Počet vyjíždějících z obce		
	do škol	za prací	z toho: v okrese		do škol	za prací	z toho: v okrese
Banín	23	39	32	Mikuleč	22	51	44
Bělá n. Svitavou	36	52	34	Opatov	47	160	89
Bohuňov	12	27	17	Opatovec	42	102	78
Brněnec	49	188	92	Pohledy	20	43	27
Březová n. Svitavou	75	279	172	Radiměř	62	164	122
Dětřichov	27	56	41	Rozhraní	30	60	22
Hradec nad Svitavou	88	256	207	Rudná	13	15	9
Chrastavec	16	38	24	Sklené	15	27	24
Javorník	39	86	72	Svitavy	543	1045	463
Kamenná Horka	13	40	32	Študlov	6	10	6
Karle	25	53	45	Vendolí	62	144	124
Koclířov	44	88	69	Vítějeves	22	48	28
Kukle	10	16	14	Želivsko	0	3	1
Lavičné	7	13	11	Celkem MAS Svitava	1348	3103	1899

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB 2011

Tab. P. 12 - Volné objekty/pozemky pro podnikání

Název obce	Objekty m ² pro podnikání	Druh, velikost, vlastnictví	Pozemky m ² pro podnikání	Vlastnictví
Bělá n. Svitavou	500 540	bývalá ZŠ, majetek obce sklad, soukromé vlastnictví	33000	soukromé vlastnictví
Bohuňov			1500	soukromé vlastnictví
Brněnec	90000	tovární objekt, majetek obce	10000	majetek obce
Březová n. Svit.	3000	tovární objekt, soukromé vlast.		
Kamenná Horka	400	prodejna smíš. zboží, vlastník Jednota Svitavy		
Koclířov	50	dům č.p. 197, majetek obce	2000	neudáno
Opatov	40	kadeřnictví, majetek obce	20000 20000	majetek obce soukromé vlastnictví
Opatovec			16000	soukromé vlastnictví
Radiměř	neudáno	hala a statek		
Rudná			12000	soukromé vlastnictví
Svitavy	143000	výrobní hala (TOS), soukromé vlastnictví	60000	majetek obce
Vendolí			2000	majetek obce
Celkem MAS Svitavy	cca 237530		176500	

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích

Tab. P. 13 - Struktura zaměstnanosti obyvatel, vyjížďka za prací v roce 2011 (v %)

Obec	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Míra ekonomické aktivity	Zaměstnaní v(%)			Vyjíždějící za prací mimo obec bydliště	% vyjížďky mimo obec bydliště
			Zemědělství	Průmysl a stavebnictví	Služby		
Banín	137	45,5	8,0	42,5	49,5	39	28,5
Bělá nad Svitavou	214	42,4	4,9	48,9	46,2	52	24,3
Bohuňov	70	43,4	5,1	40,7	54,2	27	38,6
Brněnec	567	43,7	2,7	45,2	52,1	188	33,2
Březová n. Svitavou	787	46,5	2,5	40,0	57,5	279	35,5
Dětřichov	153	49,0	11,8	36,8	51,4	56	36,6
Hradec n. Svitavou	762	45,8	6,2	37,2	56,6	256	33,6
Chrastavec	99	43,4	10,0	32,5	57,5	38	38,4
Javorník	206	51,4	5,3	31,1	63,6	86	41,7
Kamenná Horka	139	47,6	4,1	54,9	41,0	40	28,8
Karle	171	47,1	12,0	26,7	61,3	53	31,0
Koclířov	337	47,5	4,3	32,6	63,1	88	26,1
Kukle	33	49,0	19,4	16,1	64,5	14	42,4
Lavičné	54	46,6	7,7	30,8	61,5	13	24,1
Mikuleč	111	50,2	7,4	38,9	53,7	51	45,9
Opatov	534	45,9	4,5	44,3	51,2	160	30,0
Opatovec	274	42,8	8,2	29,6	62,2	102	37,2
Pohledy	139	46,8	9,4	35,8	54,8	43	30,9
Radiměř	514	48,2	14,4	38,0	48,6	164	31,9
Rozhraní	147	44,0	1,5	41,5	57,0	60	40,8
Rudná	73	41,7	26,4	39,6	34,0	15	20,5
Sklené	102	44,5	11,4	32,9	55,7	27	26,5
Svitavy	8152	48,9	1,7	32,3	66,0	1045	12,8
Študlov	52	41,9	10,4	41,7	47,3	10	19,2
Vendolí	451	48,0	10,8	41,2	48,0	144	31,9
Vítějeves	188	44,9	12,7	41,1	46,2	48	25,5
Želivsko	12	35,3	0,0	50,0	50,0	3	25,0
Celkem MAS Svitavy	14478	47,6	4,0	34,9	61,1	3103	21,4
Pardubický kraj	511627	48,2	3,8	36,9	59,3	61003	
ČR	10436560	48,7	2,7	32,2	65,1	1137176	

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB 2011, výpočty vlastní

Tab. P. 14 - Míra nezaměstnanosti v obcích (údaje za ORP Svitavy, tj. obec Rohozná navíc)

Obec	Míra nezaměstnanosti k 31. 12. (%)							Podíl nezam. k 31. 3. 2014
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Banín	8,3	8,3	13,1	20,0	16,6	12,8	13,2	11,6
Bělá nad Svitavou	10,4	16,7	20,4	21,7	19,5	21,3	15,5	15,7
Bohuňov	6,1	6,1	12,2	9,8	12,2	9,6	6,6	9,5
Brněnec	7,9	9,1	15,1	15,8	13,6	11,9	11,5	10,8
Březová nad Svitavou	11,7	10,1	20,0	17,7	17,7	16,5	12,0	11,8
Dětřichov	23,1	20,4	23,8	25,2	15,6	14,0	11,2	7,9
Hradec nad Svitavou	9,3	8,5	14,1	15,3	11,6	12,3	11,6	11,1
Chrastavec	9,2	10,0	20,0	19,2	11,7	17,2	17,7	22,8
Javorník	8,0	8,6	9,8	14,7	9,8	9,6	5,5	6,0
Kamenná Horka	14,7	14,0	20,6	25,0	13,2	12,3	12,1	9,0
Karle	11,1	13,1	21,2	18,2	13,1	12,9	9,6	10,8
Koclířov	15,4	14,0	19,1	22,0	18,0	13,7	12,1	13,1
Kukle	13,0	8,7	8,7	8,7	8,7	8,5	1,9	3,9
Lavičné	10,1	5,8	17,4	29,0	20,3	11,8	12,7	15,4
Mikuleč	5,4	9,0	9,9	19,8	17,1	19,4	12,7	11,0
Opatov	12,9	11,2	16,7	20,3	15,0	12,6	9,5	9,3
Opatovec	6,2	7,2	10,7	12,4	11,7	10,9	9,3	9,2
Pohledy	20,0	19,4	22,6	23,2	24,5	21,5	17,3	16,7
Radiměř	9,4	10,1	12,7	14,1	13,2	11,7	11,4	11,7
Rohozná	9,9	12,1	17,9	14,7	12,5	12,8	12,2	11,1
Rozhraní	4,2	6,1	12,7	12,7	9,7	7,7	9,5	7,2
Rudná	23,2	20,7	35,4	37,8	25,6	34,7	23,1	23,3
Sklené	23,0	23,9	22,1	28,3	24,8	25,2	17,9	20,0
Svitavy	8,3	8,8	11,6	12,1	11,1	10,6	9,8	9,9
Študlov	13,3	10,0	16,7	10,0	5,0	9,8	6,5	3,3
Vendolí	10,3	9,9	17,8	24,3	18,0	16,3	13,8	14,4
Vítějeves	7,3	9,9	16,1	16,2	17,7	16,8	16,4	15,8
Želivsko	14,3	19,0	23,8	14,3	14,3	18,7	19,8	10,0
SO ORP Svitavy	9,4	9,7	13,8	14,7	12,8	9,0	10,8	10,7

Zdroj: ČSÚ

Tab. P. 15 - Infrastruktura pro cestovní ruch

Obec	Ubytovací zařízení (počet lůžek)	Objekty indiv. rekreace celkem	Z toho	
			chaty	chalupy
Banín	XXX	0	0	0
Bělá n. Svitavou	XXX	45	3	42
Bohuňov	XXX	20	3	17
Brněnec	XXX	30	10	20
Březová n. Svit.	Pohoda (40), U Čiháků (20), Národní dům (20)	30	20	10
Dětřichov	RZ Vysoké Pole (200)	100	80	20
Hradec n. Svit.	XXX	10	0	10
Chrastavec	ubyt. zařízení Hudálna (8)	43	0	43
Javorník	Hotel u Jelena (30)	15	13	2
Kamenná Horka	XXX	45	30	15
Karle	XXX	20	X	X
Koclířov	ČM Fatima (120), Restaurace Fatima (25)	3	3	0
Kukle	XXX	3	0	3
Lavičné	XXX	14	0	14
Mikuleč	XXX	15	12	3
Opatov	XXX	120	110	10
Opatovec	kemp Opatovec (4)	14	6	8
Pohledy	XXX	17	6	11
Radiměř	xxx	66	0	66
Rozhraní	XXX	43	5	38
Rudná	NE	22	0	22
Sklené	XXX	21	0	21
Svitavy	Hotel Schindlerův háj (57),	158	X	X
Študlov	XXX	25	22	3
Vendolí	NE	93	56	37
Vítějeves	NE	40	5	35
Želivsko	NE	21	0	21
Celkem MAS Svitava	643 lůžek	1 033	384	471

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření v obcích

Tab. P. 16 - Struktura pozemků podle druhů k 31. 12. 2013

Obec	Výměra celkem	V tom							
		Zemědělská půda	Z toho			Lesní půda	Vodní plochy	Zastavěné plochy	Ostatní plochy
			Orná půda	Zahrady, sady	Trvalé travní porosty				
Banín	1 294	794	706	10	78	411	3	9	77
Bělá nad Svitavou	1 156	820	659	29	132	262	2	9	61
Bohuňov	289	179	74	8	97	70	3	4	31
Brněnec	630	223	8	33	182	299	4	19	85
Březová nad Svitavou	1 270	479	244	22	213	616	6	17	149
Dětřichov	1 570	750	532	10	208	724	5	8	81
Hradec nad Svitavou	2 471	1 832	1487	59	286	377	17	27	213
Chrastavec	541	272	178	13	81	222	3	4	32
Javorník	570	408	305	15	88	127	1	6	28
Kamenná Horka	1 574	963	828	24	111	534	2	8	67
Karle	1 901	1 315	1 069	40	206	488	0	10	86
Koclířov	1 728	1 142	666	22	454	464	4	13	102
Kukle	296	46	21	3	22	241	1	1	7
Lavičné	469	227	170	7	50	216	0	3	23
Mikuleč	991	377	325	14	38	564	2	4	43
Opatov	2 972	1 376	1 075	33	268	1 171	193	22	210
Opatovec	707	589	474	26	89	26	25	9	57
Pohledy	1 992	1 092	774	25	293	789	0	10	97
Radiměř	2 858	1 835	1 330	73	432	793	7	28	181
Rozhraní	407	205	28	15	162	142	5	6	47
Rudná	661	453	359	12	82	176	1	5	28
Sklené	997	454	398	13	43	511	1	6	25
Svitavy	3 133	2 128	1792	139	197	386	66	154	399
Študlov	240	109	87	7	15	115	1	4	11
Vendolí	2 070	1 364	1 161	55	148	529	4	18	153
Vítějeves	860	590	486	26	78	181	0	9	62
Želivsko	333	183	120	6	57	124	0	2	21
Celkem MAS Svitava	33 981	20 106	15 249	743	4 114	10 566	291	276	2 080

Zdroj: ČSÚ

Tab. P. 17 - Přehled stavu pozemkových úprav a územního plánu v obcích MAS Svitava

Obec	Katastrální území	Jednoduché pozemkové úpravy	Komplexní pozemkové úpravy	Poznámka	Územní plán ANOxNE pořízení ÚP rozpracované ÚP
Banín	Banín	-	ukončené	-	ÚPO
Bělá nad Sv.	Bělá nad Svitavou	-	ukončené	-	ANO
Bohuňov	Bohuňov	-	-	KPÚ k zahájení	ÚPO
Brněnec	Brněnec	-	-	-	ANO
	Chrastová Lhota	-	-	KPÚ k zahájení	
	Moravská Chrastová	-	-	-	
Březová n. Sv.	Březová nad Svitavou	-	-	KPÚ k zahájení	je ÚPSÚ, rozpracovaný ÚP
	Česká Dlouhá	-	-	-	
	Moravská Dlouhá	-	-	-	
	Muzlov	-	-	-	
	Zářečí nad Svitavou	-	-	-	
Dětřichov	Dětřichov	-	ukončené	-	ANO
Hradec n. Sv.	Hradec nad Svitavou	ukončené	ukončená	-	ANO
Chrastavec	Chrastavec	-	-	KPÚ k zahájení	ÚPO
Javorník	Javorník	-	ukončené	-	ANO
Kamenná Horka	Česká Kamenná Horka	ukončené	-	KPÚ k zahájení	ANO
	Moravská Kamenná Horka	-	ukončené	-	ANO
Karle	Karle	-	ukončené	-	ANO
	Ostrý Kámen	-	zahájené	-	
Koclířov	Koclířov	ukončené	zahájené	-	rozpracovaný ÚP
Kukle	Kukle	-	ukončené	-	rozpracovaný ÚP
Lavičné	Lavičné	-	ukončené	-	ANO
Mikuleč	Mikuleč	-	zahájené	-	ANO
Opatov	Opatov	ukončené	zahájené	-	ÚPO
Opatovec	Opatovec	-	zahájené	-	ANO
Radiměř	Radiměř	ukončené	zahájené	-	ANO
Rozhraní	Rozhraní	-	-	KPÚ k zahájení	ÚPO
	Bradlné	-	-	-	
	Vilémov u Rozhraní	-	-	-	

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Svitava pro období 2014–2020

Obec	Katastrální území	Jednoduché pozemkové úpravy	Komplexní pozemkové úpravy	Poznámka	Územní plán ANOxNE pořízení ÚP rozpracované ÚP
Rudná	Horní Rudná	-	-	KPÚ k zahájení	
	Dolní Rudná	-	-	KPÚ k zahájení	ÚPO
Sklené	Sklené	ukončené		KPÚ k zahájení	ÚPO
Svitavy	Čtyřicet Lánů	-	zahájené	-	ANO
	Moravský Lačnov	-	ukončené	-	
	Město	-	-	-	
	Předměstí	ukončené	-	-	
Študlov	Študlov u Vítějevsi	-	-	-	ÚPO
Vendolí	Vendolí	-	ukončené	-	ANO
Vítějeves	Vítějeves	-	-	-	ANO
Želivsko	Horáková Lhota	-	-	-	ÚPO
	Želivsko	-	-	KPU k zahájení	

Zdroj: eagri.cz a MěÚ Svitavy, úřad územního plánování

PŘÍLOHA 2: PROJEKTY PRV 2009–2014 A DOTAZNÍKOVÁ ŠETŘENÍ 2014

(Tabulkové zpracování realizace projektů SPL za období 2009-2014 a výsledky dotazníkových šetření starostů obcí, občanů, podnikatelů a neziskových organizací)

Souhrn dotazníkových šetření:

Tab. D 1 - Přehled podpořených projektů PRV 2009 – 2014	102
Tab. D 2 - Projekty pro realizaci SPL 2009 – 2014 – stav realizace k 1. 8. 2014.....	104
Tab. D 3 – Nepodpořené (nevybrané) projekty PRV IV. 1. 2.....	105
Tab. D 4 - Koncepční rozvojové dokumenty obcí na území MAS	109
Tab. D 5 - Seznam neziskových organizací v obcích - neúplný	110

Tab. D 1 - Přehled podpořených projektů PRV 2009 – 2014

Fiche	Žadatel	Název projektu	Dotace
1	Drozdek Jaroslav	Bez včel by nebylo opylení ovocných stromů ani jiných rostlin	184 851
1	ZD Vendolí	Pořízení automatického přikrmače krmení	139 800
1	ZS Vítějeves	Pořízení samonakládacího přepravníku kulatých balíků	237 500
1	Ing. Jitka Látalová *	Vybavení mléčnice a zpracovny mléka	149 000
1	Ing. Jan Látal *	Rekonstrukce sítě a vnitřního vybavení bývalé stáje K 174 pro chov	149 500
1	Luboš Buchta	Oplocení pastvin	50 000
1	Libor Maňák *	Rekonstrukce hospodářské haly Koclířov	1 000 000
1	ZD Vendolí	Pořízení čističky obilí	380 000
	Fiche celkem	8 projektů	2 290 651

Fiche	Žadatel	Název projektu	Dotace
2	Hron Milan	Šetrné vyklizování přenosným navijákem	34 000
2	Obec Kamenná Horka	Obecní les vlastními silami	516 000
	Fiche celkem	2 projekty	550 000

Fiche	Žadatel	Název projektu	Dotace
3	Město Březová n. Svitavou	Dětský lanový park - lanová stezka Březová n. Svitavou	126 000
3	Obec Opatov	BOWLING OPATOV	270 300
	Fiche celkem	2 projekty	396 300

Fiche	Žadatel	Název projektu	Dotace
4	Obec Vítějeves	Oprava veřejného prostranství s přemístěním pomníku z II. sv. války	642 336
4	Obec Koclířov	Oprava hřbitovní zdi a márnice a zajištění hřbitova proti vandalismu	572 499
4	Obec Vítějeves	Výstavba parkovacích stání u sportovního hřiště v obci Vítějeves	236 106
4	Obec Koclířov	Vytvoření centra obce I.etapa - hlavní opatření	104 160
4	Obec Vítějeves	Úprava veřejného prostranství ve Vítějevsí	641 871
4	Obec Rozhraní	Oprava místní komunik. v obci Rozhraní - lokalita Vilémov	999 828
4	Obec Brněnec	Oprava místní komunikace v Brněnci - Podlesí	812 041
4	Obec Rozhraní	Oprava místního hřbitova v obci Rozhraní.	121 366
4	Obec Chrastavec *	Oprava místní komunikace obci Chrastavec – lokalita k Hudálně	134 913
4	Obec Kukle *	Rekonstrukce obslužné komunikace v obci Kukle	292 500
	Fiche celkem	10 projektů	4 557 620

Fiche	Žadatel	Název projektu	Dotace
5	Obec Radiměř	Dětské hřiště Radiměř	182 317
5	Obč. sdruž. Bonanza	Stavební úpravy RD-zeměd. usedlosti Vendolí č.p. 18, I. etapa	1 403 487
5	Město Březová n. Svitavou	Skatepark Březová nad Svitavou	419 473
5	Obč. sdruž. Bonanza	STAVEBNÍ ÚPRAVY RD-ZEMĚDĚLSKÉ USEDLOSTI VENDOLÍ č.p.18, (2.	548 459
5	Obec Vendolí	Sušárna obuvi a oděvů v Mateřské škole Vendolí	131 288
5	Tělových. Jedn. Radiměř	Rekonstrukce hygienického zařízení kabiny TJ Radiměř	521 526
5	TĚLOVÝCH. JEDNOTA SOKOL	Obnova hrací plochy hřiště a techniky pro údržbu zeleně sport.	314 962
5	Obec Koclířov	Oprava sálu a zázemí Kulturního domu	1 012 086

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Svitava pro období 2014–2020

Fiche	Žadatel	Název projektu	Dotace
5	Regionální sdruž. sportů Svitavy	Odvodnění a zpevnění pozemku a propagační plochy u budovy RSS	216 000
5	ČSCH, ZO Vendolí	KLUBOVÉ ZAŘÍZENÍ ČESKÉHO SVAZU CHOVELŮ ZÁKLADNÍ ORG.	100 981
5	Město Březová n. Svitavou	Kdo si hraje nezlobí	196 412
5	Město Svitavy	Dětské hřiště Svitavy - Lačnov	285 250
5	Mikroregion Svitavsko	Zázemí pro kulturní akce v Mikroregionu Svitavsko	515 680
5	ZO ČSOP Zelené Vendolí	Ubytovací zázemí v Zeleném Vendolí	386 797
5	Obec Opatov	VOLNOČASOVÉ CENTRUM OPATOV	403 076
5	Obec Bělá nad Svitavou	Stavební úpravy MŠ Bělá nad Svitavou . Zkvalitnění života a	487 708
5	Obec Brněnec	Rekonstrukce školního hřiště (ukončená administrace)	199 200
5	Obec Brněnec	Rekonstrukce školního hřiště - 2. etapa	475 200
5	Město Březová n. Svitavou *	Integrované informační centrum	258 612
5	Mikroregion Svitavsko	Památník včelích matek	517 352
5	ŘKF Rozhraní *	Emauzy-místo pro setkávání v Rozhraní - I. Etapa - přízemí objektu	339 769
5	SDH Vendolí	Výměna otvorových prvků na hasičské zbrojnici	179 998
5	Jezdecký klub M. Bártové	Přepravník na koně	100 000
5	Mikroregion Brněnec *	Společně vybavení pro spolkový život v mikroregionu	223 200
5	Obec Vendolí	Vybavení jeviště a sálu kulturního domu Vendolí	259 501
5	Město Svitavy	Pódium pro prezentace prací žáků z regionu ORP Svitavy	92 000
5	Obec Radiměř *	Oprava střechy a odvodnění objektu Hasičská stanice Radiměř -	202 624
5	Obec Hradec n. Svitavou *	Vaříme pro děti - modernizace školní kuchyně	264 000
5	ZÁJMOVÝ KLUB STŘEL. SPORTU	Stavební úpravy klubovny Zájmového klubu střeleckých sportů	103 927
	Fiche celkem	29 projektů + 1 projekt s ukončenou administrací	10 340 885

Fiche	Žadatel	Název projektu	Dotace
6	ŘKF Vendolí	Oprava hřbitovní zdi ve Vendolí – I. Etapa	830 503
6	Obec Radiměř	Kompletní renovace tří polních křížů v katastru obce Radiměř	465 300
6	BcA. Bednářová Martina	Restaurování a obnova býv.modlitebny na bývalé faře	206 310
6	Římskokatolická farnost	Restaurování poutního areálu kostela sv. Jakuba st. a sv. Filomény v	239 200
6	BcA. Bednářová Martina	Restaurování iluzivní malby slepého okna	199 200
6	Obec Koclířov	Vytvoření centra obce I.etapa - vedlejší opatření	87 200
6	Římskokatolická farnost	Restaurování poutního areálu kostela sv.Jakuba st. a st. Filomény v	239 200
6	Obec Koclířov	Záchrana soch při vjezdu do obce	303 200
	Fiche celkem	7 projektů + 1 projekt vedlejší opatření	2 570 113

CELKEM 59 PROJEKTŮ	20 705 569
--------------------	------------

* projekty k 1. 8. 2014 v realizaci (před podáním žádosti o proplacení)

Tab. D 2 - Projekty pro realizaci SPL 2009 – 2014 – stav realizace k 1. 8. 2014

Počty k MAS podaných a vybraných žádostí			
Rok	Počet podaných žádostí	Počet vybraných k realizaci	Od realizace odstoupilo žadatelů
2009	11	6	1 (Fiche č. 2)
2010	11	10	
2011	22	12	1 (Fiche č. 3)
2012	26	13	2 (Fiche č. 4 a 5)
2013	16	14	1 (Fiche č. 3)
2014	7	7	
Celkem	93	62	5

Podpořené žádosti podle Fichí a dotace za všechny výzvy MAS		
Fiche	Počet projektů	tis. Kč
Fiche č. 1 – zemědělství	8	2 290
Fiche č. 2 – lesnictví	2	550
Fiche č. 3 – cestovní ruch	2	396
Fiche č. 4 – infrastruktura	10	4 558
Fiche č. 5 – vybavenost, služby	28 (+1 neproplacen)	10 341
Fiche č. 6 – dědictví venkova	8	2 570
Celkem	58	20 705

Složení příjemců dotací			
	Projektů	Dotace tis. Kč	z toho lesnictví a zemědělství
Fyzické osoby podnikající	8	1 973	1 567
Obce	30	11 194	516
Svazky obcí	3	1 256	-
Neziskové organizace	10	3 876	-
Círky	4	1 649	-
Akciové společnosti (zem.)	1	237	237
Družstva (zemědělská)	2	520	520
Celkem	58	20 705	2 840

Rozložení projektů v území MAS				
Obec	Počet projektů	Veřejný sektor	Podnikatelské (PO právnické osoby, FO=fyzické osoby)	Neziskové organizace (NNO a církve)
Vendolí	13	obec 2x	PO (ZD) 2x FO 1x	církev 1x NNO 7x
Koclířov	13	obec 5x	podnikatelé FO 6x	církev 2x
Vítějeves	4	obec 3x	PO (akciová) 1x	
Březová n. Svitavou	4	město 4x		
Radiměř	4	obec 3x		NNO 1x
Brněnec	3	obec 3x		

Rozložení projektů v území MAS				
Obec	Počet projektů	Veřejný sektor	Podnikatelské (PO právnické osoby, FO=fyzické osoby)	Neziskové organizace (NNO a církev)
Rozhraní	3	obec 2		církev 1x
Svitavy	3	město 2x		NNO 1x
Kamenná Horka	2	obec 1x		NNO 1x
Opatov	2	obec 2x		
Kukle	2	obec 1x mikroregion 1x		
Bělá n. Svitavou	1	obec 1x		
Hradec n. Svitavou	1	obec 1x		
Chrastavec	1	obec 1x		
slouží více než 1 obci	3	mikroregiony 2x	podnikatel FO 1x	
Celkem	59	34	11	14

Tab. D 3 – Nepodpořené (nevybrané) projekty PRV IV. 1. 2.

Výzva	Datum podání	Název projektu	Název žadatele	IČ žadatele	Místo realizace - obec	Místo realizace - obec kod	Celkové výdaje projektu	Nezpůsobilé výdaje projektu	Celkové způsobilé výdaje projektu	Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace	Požadovaná dotace
Číslo výzvy MAS	Datum projektu podání na MAS	Celý název projektu	Celý název subjektu dle justice.cz	IČ žadatele	Název obce	Kód obce (pouze kód)	v Kč	v Kč	v Kč	v Kč	v Kč
1	18. 12. 2009	Příjezdová komunikace ke sběrnému dvoru Vendolí	Obec Vendolí	2775 41	Vendolí	578932	1527612	254 170	1 273 442	1 273 442	877 313
1	18. 12. 2009	Orientační tabule Vendolí	Obec Vendolí	2775 41	Vendolí	578932	128 250	21 375	106 875	106 875	96 187
1	18. 12. 2009	Rekonstrukce sálu sokolovny Vendolí č.p. 91	TJ Vendolí	6012 4972 0	Vendolí	578932	1 903 562	0	1 903 562	1 903 562	1 713 205
1	19. 12. 2009	Stavební úprava fasády a vstupů v kulturním domě v Opatově	Obec Opatov	2770 88	Opatov	578487	1 121 840	175 649	946 191	946 191	851 571
1	16. 12. 2009	Rekonstrukce hygienického zařízení kabiny TJ Radiměř	Tělovýchovná jednota Radiměř	4932 7623	Radiměř	578657	592 168	0	592 168	592 168	532 951

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Svitava pro období 2014–2020

Výzva	Datum podání	Název projektu	Název žadatele	IČ žadatele	Místo realizace - obec	Místo realizace - obec kod	Celkové výdaje projektu	Nezpůsobilé výdaje projektu	Celkové způsobilé výdaje projektu	Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace	Požadovaná dotace
Číslo výzvy MAS	Datum projektu podání na MAS	Celý název projektu	Celý název subjektu dle justice.cz	IČ žadatele	Název obce	Kód obce (pouze kód)	v Kč	v Kč	v Kč	v Kč	v Kč
2	26. 9. 2010	Oprava hřbitovní zdi ve Vendolí II. etapa - hydroizolace	Římskokatolická farnost Vendolí	4748 9855	Vendolí	578932	1 693 074	0	1 693 074	1 693 074	1 523 766
3	19. 5. 2011	Oprava hřbitovní zdi ve Vendolí II. etapa - hydroizolace	Římskokatolická farnost Vendolí	4748 9855	Vendolí	578932	1 406 632	0	1 406 632	1 406 632	1 125 305
3	18. 5. 2011	Emauz – místo pro setkávání v Rozhraní	Římskokatolická farnost Rozhraní	6421 1924	Rozhraní	578681	799 974	0	799 974	799 974	639 979
3	18. 5. 2011	Výměna otvorových prvků na obecní prodejně	Obec Vendolí	2775 41	Vendolí	578932	383 136	63 856	319 280	319 280	255 424
3	18. 5. 2011	Výměna otvorových prvků na hasičské zbrojnici	SDH Vendolí	6421 1606	Vendolí	578932	278 284	0	278 284	278 284	222 627
3	18. 5. 2011	Víceúčelové hřiště Radiměř	Sportovní PASTVINY Radiměř	6628 3931	Radiměř	578657	797 050	0	797 050	797 050	637 640
3	19. 5. 2011	Stavební úpravy MŠ Bělá nad Svitavou – zkvalitnění života a kulturního prostředí	Obec Bělá nad Svitavou	5794 59	Bělá nad Svitavou	572586	844 525	140 754	703 771	703 771	527 828
3	18. 5. 2011	Rekonstrukce hasičské zbrojnice	Obec Chrastavec	2767 23	Chrastavec	578126	264 840	44 140	220 700	220 700	176 560
3	20. 5. 2011	Stavební úpravy a vybavení hasičské zbrojnice	Obec Koclířov	2768 39	Koclířov	578231	299 000	59 800	239 200	239 200	191 360
3	20. 5. 2011	Vaříme pro děti – modernizace školní kuchyně	Obec Hradec nad Svitavou	5795 30	Hradec nad Svitavou	572691	298 560	49 760	248 800	248 800	199 040
3	20. 5. 2011	Přírodní tělocvična pro nejmenší	Obec Brněnec	2764 64	Brněnec	577663	170 000	28 333	141 667	141 667	106 250

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Svitava pro období 2014–2020

Výzva	Datum podání	Název projektu	Název žadatele	IČ žadatele	Místo realizace - obec	Místo realizace - obec kod	Celkové výdaje projektu	Nezpůsobilé výdaje projektu	Celkové způsobilé výdaje projektu	Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace	Požadovaná dotace
Číslo výzvy MAS	Datum projektu podání na MAS	Celý název projektu	Celý název subjektu dle justice.cz	IČ žadatele	Název obce	Kód obce (pouze kód)	v Kč	v Kč	v Kč	v Kč	v Kč
4	8. 2. 2012	Výměna otvorových prvků na hasičské zbrojnici	SDH Vendolí	64211606	Vendolí	578932	278 284	0	278 284	278 284	222 627
4	11. 2. 2012	Oprava a restaurování Trojičního pilíře ve Svitavách Lačnově	Stavební firma KLEPOCOL s.r.o.	48150347	Svitavy	577731	320 050	64 010	320 050	320 050	256 040
4	8. 2. 2012	Příjezdová komunikace ke sběrnému dvoru Vendolí	Obec Vendolí	277541	Vendolí	578932	1 465 970	244 328	1 221 642	1 221 642	977 313
4	8. 2. 2012	Stavební úpravy klubovny Zájmového klubu střeleckého sportu Vendolí	Zájmový klub střeleckého sportu Vendolí	63609258	Vendolí	578932	173 212	0	173 212	173 212	138 569
4	11. 2. 2012	Střecha nad stájemi a skladovými prostory na seno a slámu	OS Bonanza	26673703	Vendolí	578932	627 595	0	627 595	627 595	502 076
4	8. 2. 2012	Oprava střechy a odvodnění objektu Hasičská stanice Radiměř - dolní	Obec Radiměř	277258	Radiměř	578657	486 299	81 050	405 249	405 249	324 199
4	8. 2. 2012	Traktor pro malozemědělce	Aleš Lidmila	62676407	Bělá nad Svitavou	572586	1 995 000	395 000	1 995 000	1 995 000	1 197 000
4	9. 2. 2012	Záchrana soch při vjezdu do obce	Obec Koclířov	276839	Koclířov	578231	454 800	75 800	379 000	379 000	303 200
4	9. 2. 2012	Restaurování poutního areálu kostela sv. Jakuba st. a sv. Filomény v Koclířově IV. etapa	Římskokatolická farnost Koclířov	49325884	Koclířov	578231	299 000	0	299 000	299 000	239 200

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Svitava pro období 2014–2020

Výzva	Datum podání	Název projektu	Název žadatele	IČ žadatele	Místo realizace - obec	Místo realizace - obec kod	Celkové výdaje projektu	Nezpůsobilé výdaje projektu	Celkové způsobilé výdaje projektu	Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace	Požadovaná dotace
Číslo výzvy MAS	Datum projektu podání na MAS	Celý název projektu	Celý název subjektu dle justice.cz	IČ žadatele	Název obce	Kód obce (pouze kód)	v Kč	v Kč	v Kč	v Kč	v Kč
4	10. 2. 2012	Integrované informační centrum	Město Březová nad Svitavou	4838 69	Březová nad Svitavou	505145	454 000	74 200	379 800	379 800	284 850
4	10. 2. 2012	Dovybavení traktoru	Město Březová nad Svitavou	4838 69	Březová nad Svitavou	505145	452 600	74 600	378 000	378 000	189 000
4	10. 2. 2012	Vaříme pro děti – modernizace školní kuchyně	Obec Hradec nad Svitavou	5795 30	Hradec nad Svitavou	572691	428 400	71 400	357 000	357 000	285 480
4	11. 2. 2012	Emauzy – místo pro setkávání v Rozhraní	Římskokatolická farnost	6421 1924	Rozhraní	578681	869 974	0	869 974	869 974	695 979
5	2013	Střecha nad stájemi a skladovými prostory na seno a slámu	OS Bonanza	2667 3703	Vendolí	578932	627 595	0	627 595	627 595	502 076

Tab. D 4 - Konceptní rozvojové dokumenty obcí na území MAS

Obec	Název dokumentu (rok zpracování/poslední aktualizace)
Banín	Program obnovy vesnice
Bělá nad Svitavou	nezpracován
Bohuňov	Program obnovy vesnice
Brněnec	Místní program obnovy venkova 2011–2014
Březová nad Svitavou	nebyl zpracován
Dětřichov	Program obnovy vesnice (2014)
Hradec nad Svitavou	Místní program obnovy venkova a strategický rozvoj obce Hradec nad Svitavou, schválený
Chrastavec	nebyl zpracován
Javorník	Program obnovy vesnice (2003, platnost do 2020)
Kamenná Horka	Rozvojový strategický dokument obce Kamenná Horka z r. 2012 na roky 2013–2020
Karle	nebyl zpracován
Koclířov	Strategický plán rozvoje obce Koclířov období 2012–2020
Kukle	Program obnovy vesnice, do r. 2020
Lavičné	nebyl zpracován, jen územní plán ze 7. 5. 2014
Mikuleč	Strategie rozvoje do r. 2020
Opatov	Program obnovy venkova 2006–2016
Opatovec	Program obnovy vesnice (2012), na období 2012–2022
Pohledy	Program obnovy vesnice do r. 2015
Radiměř	Strategie rozvoje a obnovy obce 2013–2018 – Program obnovy venkova Radiměř
Rozhraní	Zásobník akcí pro inovaci a obnovu obce (2012, platnost do r. 2014)
Rudná	Strategický plán rozvoje (2012)
Sklené	Program obnovy vesnice do r. 2015
Svitavy	Rozvojový plán, schválen zastupitelstvem města v r. 2012, nyní v novelizaci
Študlov	Program obnovy vesnice do r. 2015
Vendolí	Strategie rozvoje obce do roku 2020
Vítějeves	Ano, název ani platnost neuveden
Želivsko	nebyl zpracován

Tab. D 5 - Seznam neziskových organizací v obcích - neúplný

Přehled spolků v obcích			
Obec	Spolky		Počet spolků
Banín	SDH, myslivci, včelaři		3
Bělá n. Svitavou	TJ Sokol, SDH		2
Bohuňov	SDH, ČSŽ		2
Brněnec	SDH Moravská Chrastová MS Bělá nad Svit. – Brněnec DS E. Vojana	TJ Jiskra Svaz skautů a skautek Klub plastických modelářů	6
Březová n. Svitavou	Mateřské a komunitní centrum Kocourek, o.s. Sdružení dobrovolných hasičů	Tělovýchovná jednota Sokol Automotoklub	4
Dětrichov	SDH		1
Hradec nad Svitavou	Sbor dobrovolných hasičů Myslivecké sdružení Svaz zahrádkářů	Svaz chovatelů drobného zvířectva TJ Svaz holubářů	6
Chrastavec	SDH Chrastavec Myslivecké sdružení, Hasiči	Asociace víceúčelových základních organizací, Myslivecké sdružení	5
Javorník	Hasiči	Asociace víceúčelových základních organizací	2
Kamenná Horka	Myslivecké sdružení		1
Karle	SDH, Trojice		2
Koclířov	SK FC Koclířov Klub mladých Chroustí Koclířov	Aligátoři Koclířov Český svaz chovatelů ZO OS „Náš domov“ Koclířov	6
Lavičné	SDH Lavičné		1
Opatov	Chovatelé, Včelaři	Hokej, volejbal, Zahrádkáři	5
Opatovec	Svaz žen. Zahrádkáři Včelaři, JSDH	Myslivci, Mateřské centrum TJ Sokol Opatovec	7
Pohledy	SDH, Myslivci, Obzor		3
Radiměř	TJ Radiměř, Hasiči, Lověna Radiměř	Včelaři, SK Pastviny	
Rozhraní	Hasiči, Sportovci	Včelaři, Myslivci	4
Rudná	SDH, ČČK, Myslivci		3
Sklené	Včelaři, Městská hokejová liga		2
Svitavy	ČRS Klub přátel esperanta TOM Zálesáci Svitavy Brontíci Svitavy Regionální sdružení sportů	Klub českých turistů Klub seniorů Klub kardiaků Šachový klub TJ Svitavy a další sportovní kluby (7)	17
Študlov	SDH Študlov		1
Vendolí	Myslivecké sdružení, OS No řekni OS Bonanza, TJ Sokol Vendolí	SDH Vendolí, ČSCH Vendolí Střelecký klub, OS Country club	8
Vítějeves	Sokol, Hasiči	Myslivci, Klub žen	4
Želivsko	Hasiči, Myslivecké sdružení		2
Celkem			102